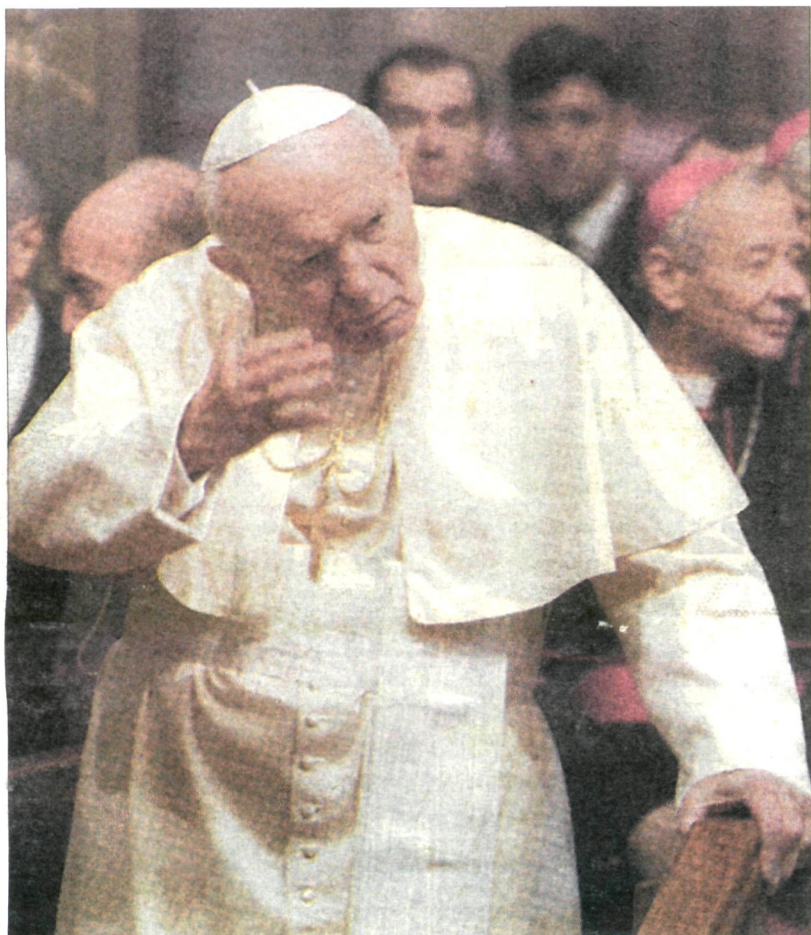

Joan Pau II: «no» a la guerra

El Pontífex mostra la seva oposició a la intervenció armada a l'Iraq

«La guerra mai no és una simple fatalitat, és sempre una derrota de la humanitat. El dret internacional, el diàleg lleial, la solidaritat entre els estats, l'exercici noble de la diplomàcia, són els mitjans dignes de l'home i de les nacions per resoldre els problemes.» Amb aquesta claredat i amb aquesta fermesa parlava el Papa en el seu discurs anual davant dels ambaixadors acreditats davant de la Santa Seu. En la seva intervenció, Joan Pau II va exhortar a no caure en l'espiral de la violència i va aprofitar aquesta oportunitat per rebutjar una vegada més l'atac a l'Iraq i per dir «sí» a la vida, al dret i a la solidaritat.

A la crida del Papa també s'ha unit la veu de l'arquebisbe Jean-Louis Tauran, secretari de la Santa Seu per a les Relacions amb els Estats, i del bisbe auxiliar del patriarcat de Babilònia dels Caldeus, Mons. Shlemon Warduni. Així mateix, des de Bagdad, un grup de religiosos i religioses nord-americans han enviat una carta als ciutadans nord-americans en la qual els diuen que «la guerra no resol res».

En aquest número recollim, a més, altres veus d'Església en favor de la pau com són la del professor Samir Khalil Samir, jesuïta expert en les relacions entre cristianisme i islam.

Pàg. 7 i 8

El capellà tortosí Mn. Joan Alonso marxa a missions

El diumenge 12 de gener el bisbe de Tortosa Xavier Salinas va fer l'enviament missioner del capellà tortosí Mn. Joan Alonso i Bonals. L'acte va tenir lloc a la catedral de Tortosa en el marc d'una celebració eucarística en la qual es va pregar pel nou missioner diocesà i se li va imposar la creu missionera. Mn. Joan Alonso

és enviat al Perú per treballar en una diòcesi d'aquest país andí. La catedral va viure una gran festa diocesana, missionera i universal, on es va posar de manifest, com recordava el bisbe, «la vocació més profunda de l'Església: la missionera. Perquè l'Església és per a la missió».

Pàg. 17

Nova carta pastoral del cardenal Carles

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, ha volgut inaugurar l'Any de la Mercè adreçant-se als seus feligresos amb una nova exhortació pastoral. Sota el títol *Caminem amb esperança*, el prelat desitja «repasar aquelles fites que des del començament del meu pontificat a Barcelona han constituït el projecte pastoral a la nostra diòcesi». L'Any de la Mercè s'obrirà «oficialment» a la basílica de la patrona de l'arquebisbat de Barcelona el proper 29 de gener, tot commemorant els 800 anys de la primera redempció de 300 captius per part de sant Pere Nolasco.

Pàg. 18

en primer pla

Marginats sense sostre

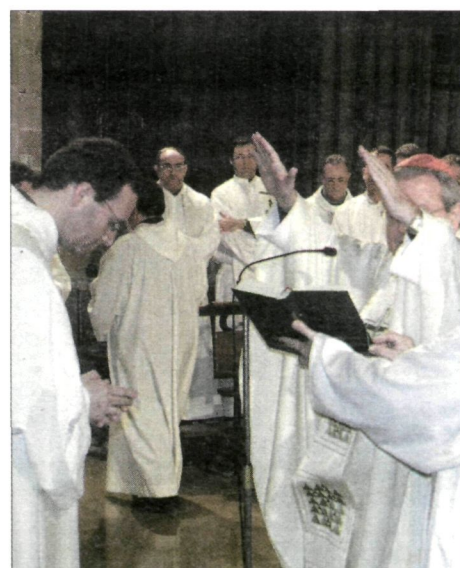
Aquest fenomen no és exclusivament urbà

Unes vuit mil persones es calcula que a Catalunya no tenen un racó on arrecerar-se. La beneficència religiosa o el voluntarisme solidari acostumen a ocupar-se en molts casos d'aquestes persones que no necessàriament són individus amb mal aspecte i sense sostre sinó que també s'hi poden incloure aquells que els manca una llar veritable, no tenen feina o afecte, mancats de vincles socials o que tenen danyat el sentit de la vida.

Un informe publicat per Càritas demostra que la pobresa i la marginació recau, a més de en el tradicional grup d'homes solitaris, en els immigrants, en les dones i en els joves amb toxicomanies o sense feina, principalment. La tasca realitzada pels professionals que es dediquen a ajudar-los es pot allargar durant molt de temps i no és cap garantia de reinserció definitiva d'aquestes persones.

La xarxa actual d'atenció a les persones sense sostre és majoritàriament privada i es troba en mans de les congregacions religioses. Únicament Càritas gestiona el 40 per cent d'aquests centres d'acolliment.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Amb Roncatrin el roncar s'acabarà

Unes aplicacions de Roncatrin abans d'anar a dormir, li asseguren una nit tranquil·la

RONCATRIN
La solució definitiva als roncs sense ser un medicament
902 40 60 80
www.roncatrin.com

Sumari

Pàg. 10 L'episcopat desautoritza el teòleg Juan José Tamayo

Pàg. 19 Lleida programa 24 tocs de campanes a la Seu Vella

Pàg. 22 «Els presos són també germans nostres», diu el P. Carod

Pàg. 29 Embrions humans, cèl·lules mare i clonació

Pàg. 32 Els últims cent anys de la catedral de Solsona

Editorial

Viure al carrer

Després d'un Nadal inèdit pel que fa a les temperatures que hem tingut, el fred ha arribat a nosaltres com cada hivern. Les calefaccions van a tota màquina a les cases i els armaris es buiden d'abrics, de guants i de bufandes. Encara que hi hagi rebaixes en gairebé tots els establiments comercials, el fred provoca una certa mandra de sortir de casa, encara que només siguin uns segons els que ens quedem sense l'escalfor, entre la calefacció dels vehicles i la de les botigues. Quan som al carrer tenim grans desitjos d'arribar a casa nostra, per poder trobar-nos amb l'«escalfor de la llar».

Però, no tothom pot viure un hivern com el nostre, perquè moltes persones no romanen al carrer uns minuts o unes hores, sinó tot el dia i tota la vida. Són els anomenats «sense sostre», no tenen llar i s'han de refugiar entre cartrons, mantelles velles o sota la protecció del ciment dels establiments i serveis públics. Aquests dies quan els veiem als carrers se'ns encongeix alguna cosa més que el cor, perquè valorem més el que ens sembla una cosa normal i quotidiana: tenir un habitatge i un sistema artificial de proporcionar-nos escalfor.

En alguns països molt més freds que el nostre com els nòrdics o els de l'Est europeu, les temperatures sota zero i la neu s'apoderen dels carrers i molts captaires i indigents perden la vida d'una de les formes més dramàtiques que hi ha: congelats. En el nostre país encara que els morts a causa del fred són mínims, cada any se'n produeixen alguns, i són molts els que sense perdre la vida l'han posada en un alt risc.

L'Església i els cristians hem de ser especialment sensibles a aquesta problemàtica. De fet, és cert que si algú es pren seriosament aquest tema són les institucions catòliques dedicades als més pobres i necessitats. Als seus locals es donen milers de menjars als sense sostre, així com també llit per a molts. No s'arriben a cobrir totes les necessitats perquè són moltes, i entitats com Càritas es troben desbordades per les múltiples peticions que rep i a les quals no pot fer front per manca de recursos.

Entre els homes i dones que acudeixen demanant ajuda a les entitats de l'Església, podem trobar-hi de tot. Des de persones que tota la seva vida han viscut de la mendicitat passant per altres que, en altre temps, vivien amb absoluta normalitat dins de la societat però que per diverses circumstàncies van perdre el seu habitatge i es van trobar al carrer havent de buscar-se la vida i d'adaptar-se a la seva nova situació. Com ens recordava Càritas en la seva recent campanya de Nadal, ningú no està fora de perill de caure en una situació de marginalitat, perquè qualsevol de les persones que vaguen pels carrers sense feina o els que netegen els vidres dels vehicles podríem ser nosaltres mateixos si les circumstàncies de la vida no ens haguessin estat propícies i la desgràcia econòmica, laboral o familiar hagués caigut sobre nostre.

No podem criticar alegrement els que es troben sense sostre, argumentant —com fan alguns— que tots són borratxos o mala gent. O que si estan així és perquè s'ho han buscat, o perquè no tenen cap interès per treballar o per adaptar-se al ritme de la societat. Per damunt de tot són persones i fills de Déu, als qui hem d'atendre en les seves necessitats materials i espirituals.

Jesucrist a l'Evangeli ens dona mostrés de la seva predilecció cap als marginats i els que no comptaven en la societat del seu temps. Els que ens considerem seguidors del Mestre hem de seguir el seu exemple i col·laborar en la mesura de les nostres possibilitats per aconseguir que tots els que es troben sense llar puguin trobar un sostre que els cobreixi i una atenció mínima perquè se sentin persones i no perdin la seva dignitat humana vagant pels carrers i sent tractats en moltes ocasions com si d'animals es tractés. La mare Teresa, per a qui està prevista la seva pròxima beatificació, va dedicar tota la seva vida als sense sostre de Calcuta. No tothom pot ser com ella, però tots els cristians hem d'estar preocupats per aquests germans nostres que encara que vesteixin de forma espel·lifada i no tinguin més propietats que un simple carretó, reclamen la nostra ajuda solidària i fraternal.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Jordi Curcó, LLEIDA; Marçal Sarrats, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Persones sense sostre: una realitat poc coneguda

■ Es calcula que només a Catalunya hi ha vora 8.000 persones sense llar

BARCELONA.— Parlar de persones sense sostre no és només sinònim de persones que ens puguem trobar al carrer amb aspecte brut, mal vestits, amb una ampolla de vi o arrossegant cartrons. També poden ser persones que si bé tenen un sostre en el sentit

literal de la paraula els falta una llar de debò. La manca de treball, la soledat i l'angoixa els converteixen, en molts casos, en éssers marginats necessitats d'ajuda per sortir d'aquest «pou», del qual tots som, d'alguna manera, responsables.

ris de la de Generalitat, que inclou indigents, famílies monoparentals, immigrants sense habitatge i aquelles en procés d'integració social.

La població sense llar s'està fent cada cop més heterogènia. Al costat de l'home

Un desnonament, una tensió familiar que no es resolgui, la pèrdua de la feina, una malaltia poden transformar, on falta el suport necessari, persones que fins aquell moment duïen una «vida normal» en persones desprovistes de tot. Per això es poden trobar ancians que han patit un desnonament, adults que després d'una separació matrimonial perden qualsevol punt de referència, i cada cop més sovint joves

sense feina. Menció a part mereixen els estrangers que acostumen a ser joves que dormen al carrer només durant el primer període d'immigració a causa de la manca d'estructures.

Encara que podríem arribar-ho a pensar, viure al carrer no és gairebé mai una elecció. En molts països moltes d'aquestes persones moren a causa de la misèria o del fred. Les solucions no són sempre fàcils. A vegades els ajuts assistencials que reben algunes d'aquestes persones aconsegueixen resoldre'ls de bon principi les necessitats més bàsiques, com pot ser el menjar o l'allotjament. Malgrat tot, el treball dels professionals que es dediquen a ajudarlos es pot allargar durant molt de temps i, tot i així, no garanteix solucions definitives de reinserció.

Als carrers de moltes ciutats i pobles creix el nombre de persones excloses. En un informe publicat per Càritas titulat *L'acció social amb persones sense llar a Espanya* es demostra que la pobresa recau especialment en els joves, dones i immigrants. Aquesta entitat calcula que entre 20 i 30 mil persones no tenen allot-

jament, ni saben què menjaran l'endemà. A Catalunya aquest percentatge se situa en unes 8.000 persones, segons dades de la direcció general de Serveis Comunita-

solitari de mitjana edat, es detecta als diferents serveis que atenen la gent sense sostre una presència creixent d'altres persones: entre un 20 i un 30 per cent de persones sense sostre són joves; entre un 13 i un 24 per cent són immigrants; d'un 8 a un 13 per cent són dones; entre un 2 i un 5 % són grups familiars i un 1 per cent són menors de 16 anys. L'esperança de vida d'aquestes persones està al voltant dels 55 anys...

Un estudi fet per la Fundació Arrels revela que en un any, almenys 2.000 persones dormen una nit a la ciutat de Barcelona. Acostumen a ser persones amb una llarga ruptura de les relacions familiars i socials, en situació d'atur de llarga durada, jubilats o amb disminucions i amb una salut precària. El 90 per cent d'aquestes persones ha treballat alguna vegada al llarg de la seva vida; el 52 per cent tenen menys de 40 anys i la mateixa situació els dificulta l'accés a

les xarxes de serveis comunitaris normalitzats.

Entre la població que fa servir els men-

Tres milions de persones sense llar a la Unió Europea

Un informe fet per la Federació Europea d'Organitzacions Nacionals que treballen amb Persones sense Llar, de la qual forma part Càritas Espanya, publicat sota el títol *Accés a l'habitatge: sense-llarisme i vulnerabilitat a Europa*, constata que la manca d'habitatges a la Unió Europea provoca que 3 milions de ciutadans siguin persones sense llar. Uns altres 18 milions de persones viuen en cases que no compleixen els requisits d'un habitatge digne. Són llars sense prestacions mínimes en condicions d'амuntegament o que no ofereixen prou garanties.

La intervenció estatal en l'àrea de l'allotjament ha fracassat àmpliament a l'hora de trobar una resposta coherent i efectiva als canvis demogràfics, institucionals i econòmics paral·lels al fenomen de la globalització.

Els autors d'aquest informe mostren com els mercats de l'habitatge afavoreixen uns i en rebutgen altres, i produeixen i perpetuen unes condicions de vulnerabilitat en l'accés a l'allotjament a sectors importants de la població europea. Així mateix es reivindica el dret a un habitatge per a tots els ciutadans, incloent-hi les persones sense llar i aquelles que es troben en una situació de precarietat, a un preu que es poden permetre.

La xarxa d'atenció a les persones sense sostre

Es tracta d'una xarxa eminentment urbana. Més del 70% dels centres per a persones sense llar es troba en poblacions amb més de 20.000 habitants, i només el 9 per cent d'aquests es troba en localitats de menys de 5.000 habitants. La xarxa actual és majoritàriament privada, tant pel que fa a la titularitat com a la gestió. Per ella mateixa, Càritas gestiona el 40 per cent de la xarxa d'atenció a persones sense llar.

En els darrers anys els centres d'atenció s'han diversificat notablement. Més enllà de l'alberg, el menjador i el rober, que eren els dispositius clàssics, han sorgit altres menes de serveis, i ara la xarxa presenta un panorama bastant més divers. No obstant això, continuen sent majoritaris els menjadors, els robers i els albergs, que al costat de la denominació més inespecífica de centre d'acollida són els dispositius més estesos. Han sorgit experiències més noves com centres de dia, centres de baixa exigència nocturns, serveis que fan un treball de carrer, tallers, alguna empresa d'inserció, entre d'altres.

La xarxa continua aportant una atenció encaminada

bàsicament a garantir la subsistència. Així, els serveis d'alimentació, primera acollida, allotjament, higiene i rober, estan molt més estesos que els serveis laborals, d'atenció psicològica o educatius.

L'administració adquireix certa importància en el cas dels serveis encarregats de coordinar projectes i en els de salut mental. Les congregacions religioses compten amb molts menjadors i el sector privat no confessional presenta un cert relleu en allò que es refereix al tractament d'addiccions. Càritas és majoritària en tots els tipus de serveis tret dels de salut mental i dels que ofereixen tractament d'addiccions.

La gran majoria de les persones que es dediquen a aquestes tasques ho fan voluntàriament i representen el 80 per cent de les persones que atenen els sense sostre.

En general, els treballadors socials són els professionals sobre els quals recau gran part del pes en la xarxa d'atenció. També comencen a ser força nombrosos els psicòlegs i els educadors socials.

Principals centres d'acollida i serveis socials de Catalunya

TARRAGONA

- ✓ Casa d'Acol·lida a vianants de Càritas
- ✓ Projecte Hèrcules

LLEIDA

- ✓ Centre d'Acol·lida la Panera
- ✓ Centre Obert Arrels

GIRONA

- ✓ Centre d'Acol·lida i Serveis Socials

BARCELONA

- ✓ Alberg Masia Can Planas
- ✓ Alberg Rauxa
- ✓ Alberg Sant Joan de Déu
- ✓ Calor i Cafè

- ✓ Casa de Convalescència Ntra. Sra. de Montserrat
- ✓ Casa de Convalescència Llar de Pau
- ✓ Centre Llar Trobada
- ✓ Centre d'Acol·lida Heura
- ✓ Centre d'Acol·lida Hivernal
- ✓ Centre de Dia Meridiana
- ✓ Centre d'Emergències Els Alps
- ✓ Centre de Primeres Atencions
- ✓ Centre Obert Fundació Arrels
- ✓ Menjador Reina de la Pau
- ✓ Menjador de la Parròquia Sta. Maria Reina
- ✓ Menjador del Convent de les Josefines
- ✓ Menjador Social de les Germanes Hospitalàries de la Sta. Creu
- ✓ Menjador Social del Clot
- ✓ Menjador Social del Paral·lel
- ✓ Pis compartit «Elisa Bonastre»
- ✓ Projecte «Sostre»
- ✓ Servei d'Acol·lida
- ✓ Units

jadors socials a les grans ciutats, sobretot, hi ha força persones amb habitatge però amb escassos recursos econòmics (pensionistes, especialment), que hi van per poder fer front a les despeses diàries.

Pel que fa als estrangers que passen per la xarxa d'atenció cercant allotjament temporal, provenen sobretot del Nord d'Àfrica (marroquins i algerians), d'Europa occidental (portuguesos) i de l'Europa de l'Est. Els immigrants subsaharians i llatinoamericans (principalment equatorians) acudeixen a alguns menjadors i no tant als centres destinats específicament a acollir estrangers.

El «sensellarisme» no és un fenomen exclusivament urbà, com s'ha tendit a

Es calcula que la majoria dels indigents són atesos en llars que reben només un 50 per cent de fons públics. Càritas calcula que la gestió privada de menjadors per a persones sense sostre puja al 79 per cent.

Altres aspectes que caracteritzen aquesta població són: el baix nivell d'estudis i de qualificació professional, la pèrdua d'hàbits sociolaborals, la poca o nul·la relació amb la família, l'escassa vinculació social, dificultat per a la relació, malaltia (física, psíquica, addiccions) i, en situacions més greus, desestructuració personal.

En un estudi fet per Jordi Balot, de la Fundació Arrels, es parla de quatre elements que s'han de tenir en compte com

a causes que poden dur a una persona a viure una situació d'exclusió social: el sistema econòmic, l'educatiu, el sanitari i els recursos socials.

Entre les causes econòmiques, hi ha les dificultats per accedir al mercat de treball, la incorporació de noves tecnologies i l'explotació de la mà d'obra als països en vies de desenvolupament a causa de la mundialització. Tot això ha provocat la marginació de moltes persones que no han estat capaces d'aguantar la pressió tan forta a què s'han vist sotmeses, «i s'han convertit en aturats de llarga durada, amb edats avançades, poca qualificació professional i sense perspectives de futur».

Els sistemes educatius actuals també exclouen molts nens i adolescents, als que «es culpa de ser nerviosos, inestables, poc estudiosos i creadors de problemes». Aquests nens acaben al carrer tot el dia, expulsats del col·legi, descontrolats i sense punts de referència educatius.

Tampoc no sol ser de gaire ajut per a aquestes persones el sistema sanitari. A vegades el tracte que reben per part del metge i de la resta de personal sanitari acostuma a ser denigrant i comporta que aquests individus no vulguin tornar a repetir l'experiència de passar per un consultori o per un hospital.

Finalment Jordi Balot cita els recursos socials com a causa estructural d'exclusió. Es donen casos de persones que quan tenen una urgència, com podria ser la necessitat d'un lloc per dormir o per menjar, «se'ls burocratitza de tal manera que es troben anant d'una persona a l'altra, sense rumb fix i sense trobar resposta, i acaben dormint al carrer o havent de demanar a la gent un entrepà per menjar». (J.R.)

creure erròniament. Les dades demostren que aquestes persones també es troben en zones rurals, encara que amb peculiaritats i connotacions diferents de les que presenten en les ciutats. Els jornalers sense residència fixa ni allotjament, tant espanyols com estrangers, són un fet habitual al medi rural.

L'informe de Càritas explica que les raons d'aquest augment de persones sense sostre cal buscar-les en els canvis econòmics i socials patits aquests darrers anys: la juvenització i feminització del col·lectiu afectat (a causa de problemes laborals, toxicomanies, maltractaments, separacions i ruptures), l'augment del nivell educatiu i cultural, la incorporació d'un nombre creixent d'estrangers immigrants i de malalts crònics.

Les cases d'acollida de Càritas

Els transeünts són les persones que fan servir més aquests centres, seguits dels immigrants, persones que s'han quedat sense llar i altres que, per motius diversos, se n'han anat dels seus llocs d'origen i necessiten iniciar un nou projecte de vida.

En els darrers anys al costat de les persones sense casa ha crescut el nombre dels que, tot i tenir habitatge, no tenen allò necessari per viure. Es tracta de gent gran amb una pensió que no cobreix les despeses necessàries o de familiars en dificultat amb rendes mínimes o absents.

Les cases d'acollida són més freqüentades durant els mesos d'hivern i s'hi ofereix als acollits sopar, llit, esmorzar, neteja personal i roba. Segons les normes, una persona només pot ser acollida un dia, però en casos especials, s'hi poden estar més temps. A part de l'ambient familiar, el que més agraeixen les persones acollides és el menjar calent.

En alguns casos aquestes cases d'acollida compten amb el suport econòmic d'ajuntaments i de molts voluntaris que fan possible que aquests centres puguin tirar endavant. A més es compta amb el suport de les aportacions fetes per les parròquies, els donatius particulars, les campanyes de recollida d'aliments, la roba, els mobles, entre d'altres.

L'ENTREVISTA

Benjamín Pamplona és director de l'Alberg Sant Joan de Déu de Barcelona

«La nostra tasca bàsica no és mai jutjar sinó acompanyar el necessitat»

L'alberg de Sant Joan de Déu, situat al districte de Ciutat Vella de Barcelona, va ser fundat per l'orde que du el mateix nom el 1979, en col·laboració amb l'Ajuntament d'aquesta ciutat. Té una capacitat de 50 llits i cada any hi passen uns 1.200 usuaris amb una estada mitjana d'un mes. A més de cobrir les necessitats bàsiques, té com a objectiu prioritari la reinserció sociolaboral a partir d'un programa de treball social.

—Quins criteris se segueixen per admetre al centre una persona sense sostre?

—Actualment la porta d'entrada és municipal. Els tècnics de l'Ajuntament són els que fan directament les entrevistes i fixen les prioritats. A partir d'aquest moment són els que ens deriven cada persona. Cada dia hi ha una comunicació directa amb els responsables municipals per tractar cadascun dels casos i fixar el nombre de places disponibles. En aquests moments es tendeix a no barrejar poblacions, es dona una certa especialització a favor d'aquelles persones que tenen més possibilitats personals i es troben menys deteriorades.

—Quins són els problemes principals d'aquestes persones?

—Amb el temps t'adones que quan aquestes persones han trobat un lloc de treball (una de les seves prioritats principals) i se'n poden anar a una pensió o a un pis de lloguer, tot això no resol el problema de fons. L'alberg és un recurs temporal. El veritable problema és el de la soledat, de desarrelament familiar, dels llocs i fins i tot d'ells mateixos. La rehabilitació dels transeünts no passa per augmentar d'una manera desmesurada els recursos sinó per resoldre el tema afectiu. A l'alberg les seves relacions són molt individualistes, cosa que

no deixa de ser una expressió més d'allò que la persona viu. La soledat suposa que aquestes persones es van aïllant cada cop més.

—Per tant, tenen clar que la seva estada a l'alberg és limitada?

—Evidentment. L'alberg no és una residència. El temps mitjà d'estada al centre és d'uns dos mesos. Durant aquest període es dediquen a buscar feina, els permet estalviar, ja que el centre ofereix serveis de forma gratuïta, i en surten per anar a una pensió o a un pis compartit... tenim unes normes de compliment obligat encara que ens adequem a les feines, tractaments mèdics o malaltia. De tota manera procurem que aquesta normativa es compleixi perquè de cap manera, com deia, som un hotel o una residència. L'alberg no és un recurs assistencial.

—Quina funció du a terme el personal del centre?

—Bàsicament cada persona compta amb un seguiment que realitza una treballadora social que setmanalment manté entrevistes personals i que va ajustant i reajustant tot el procés. A més, també funciona el «boca a boca» de tots els professionals del centre que ens intercanviem informació, que intentem contrastar per saber si les persones són el màxim transparents possible. Tot i això tenim molt clar que la nostra tasca bàsica no és

Benjamín Pamplona.

mai jutjar sinó acompanyar el necessitat.

—Sol ser problemàtica la sortida del centre?

—Normalment no, perquè la persona ho acostuma a acceptar de bon grat. Sempre acostuma a estar informada amb antelació i de forma pactada que la seva estada a l'alberg té els dies comptats. En un percentatge més petit de casos, és la mateixa persona la que decideix voluntàriament sortir.

—També compta amb atenció religiosa?

—El fet de tenir persones de molts països estrangers, especialment musulmans, ens fa ser sempre bastant discrets.

Cal tenir en compte que aquestes persones estan en una situació de necessitat personal important. Els oferim aquest servei d'atenció espiritual, però el més important és que facin el que hagin de fer. Uns anys enrere fèiem el que anomenàvem «xerrades d'humanització», en les quals parlàvem amb els residents de religió, treball, relacions personals... i fins i tot celebràvem l'eucaristia. Avui la celebració d'oficis religiosos es porta a terme a la parròquia del Pi, que és just al costat del centre, i aquelles persones que ho sol·liciten reben de forma puntual atenció pastoral i espiritual.

Nosaltres procurem ser molt oberts i ens hem adequat a la nova situació. Així, en el cas dels musulmans fins i tot ens adaptem al ramadà, canviant horaris de dinars i sopars, trencant el nostre ritme de treball encara que ells, a vegades, no hi col·laborin del tot.

—Com es viu la fe en aquest lloc?

—Crec que som en un lloc privilegiat perquè estem en contacte amb persones que manifesten a «flor de pell» les seves necessitats, viuen la desconfiança de tot-hom, de la soledat, de la família... Acompanyem aquests processos intentant crear vincles; que s'estimin ells mateixos i estimin altres persones, que s'adonin que hi ha altres persones que els poden ajudar...

T'enfrontes diàriament a la pobresa, a la marginació, a la feblesa... donant confiança i alhora havent de marcar en certs moments els horaris, els criteris o les normes.

Els també ens aporten la dificultat que s'experimenta quan es viu sense res. Cal posar-se a la seva situació.

Reportatge:
Josep Romero

Programes per a persones sense sostre

Actualment hi ha més de 300 tallers d'inserció arreu d'Espanya que són part imprescindible en el treball amb persones en dificultat, per ajudar-les a desfer el camí que les va dur a l'exclusió. Uns tallers que reben el nom d'ocupacionals quan la seva finalitat principal no és la productiva, i els denominats prelaborals i laborals quan posen l'accent en la preparació per entrar al mercat laboral. Entre uns i altres es pot calcular que el nombre de persones que participen en aquests tallers oscil·la entre 8.000 i 12.000 al llarg d'un any.

Les entitats que gestionen aquests tallers són majoritàriament privades. L'administració en gestiona al voltant del 10 per cent, i el 90 per cent restant depèn de la iniciativa social: Càritas (47 per cent), altres entitats religioses (19 per cent) i entitats no confessionals (24 per cent).

Als tallers la feina pren tres direccions: desenvolupament personal, millora de les relacions amb l'entorn i capacitació tècnica. Un cert nombre de les persones que hi passen acaben aconseguint un dels objectius de la inserció, que és poder viure de manera autònoma, accedint a cursos homologats de l'inem,

contractes en ajuntaments o empreses, feina per compte propi...

Les persones que participen en aquests tallers pertanyen principalment a un o diversos del grup següent:

- Persones sense llar i transeünts
 - Immigrants i refugiats
 - Malalts mentals
 - Perceptors de rendes mínimes d'inserció
 - Dones desfavorides o maltractades
 - Reclusos i exreclusos
 - Persones amb addiccions (alcohol, droga, joc)
 - Joves procedents de centres de tutela
- La majoria d'aquestes persones són homes (al voltant d'un 70%), solters o separats en tres quartes parts (75 per cent). El 55 per cent tenen menys de 40 anys; el 45 per cent restant està entre els 41 i els 65 i més. En els tallers laborals, la quarta part són joves menors de 30 anys.

Les activitats enquadrades en els sectors de producció que es desenvolupen als tallers són molt variades:

—Sector agrari: agricultura, horta

—Sector de la construcció: construcció, lampisteria, electricitat, fusteria, pintura d'edificis.

—Sector industrial: artesanía (marqueteria, cistelleria, boga, restauració còdexs pergami), soldadura, pintura tèxtil, serigrafia i transfer.

Enquadernació, ebenisteria, muntatge i reparació de bicicletes, reciclatges i productes derivats (roba, paper, electrodomèstics, estris diversos), confecció, marroquineria, tapisseria, restauració de catifes...

—Sector serveis: informàtica, copisteria, manipulació i mailing, repartiment paqueteria, neteja d'immobles, zelador, auxiliar de geriatria, camarera de pis, cuina, jardineria, auxiliar de llar, planxa i costura, perruqueria...

A més, aquests tallers formatius s'acompanyen d'altres activitats adreçades al creixement i millora personal: autoconeixement i autoestima, habilitats socials, hàbits laborals, alfabetització, cures de salut, deshabituació, resolució de conflictes, orientació laboral, seguretat i higiene a la feina, tertúlies i activitats artístiques o culturals, entre d'altres.

AVANÇAMENT DE LA PROGRAMACIÓ PER AL 2003

Egipte i creuer pel Nil

del passat faraònic al cristianisme primitiu

del 24 de febrer al 7 de març del 2003

VISITES:

- El Caire
- El Minià
- Tell-el-Amarna
- Memfis
- Sakara
- Gizeh
- Tebes
- Luxor
- Karnak
- Monestir de Sant Simeó
- Esna
- Udfu
- Kom Ombo
- Aswan
- Abu Simbel

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

DEMANEU INFORMACIÓ A: AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

Vaticà

església en el món

El Papa condemna contundentment la guerra

■ S'oposa a les intervencions militars a l'Iraq i a Terra Santa

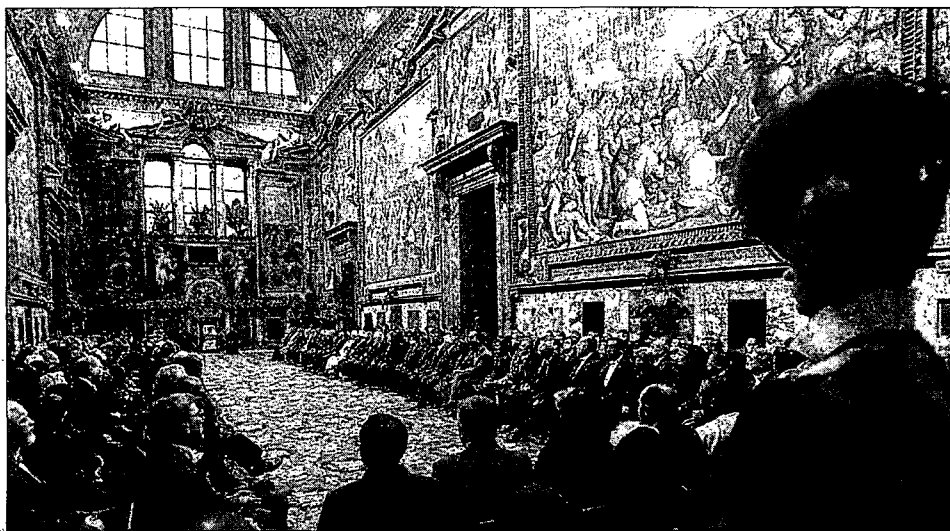
ROMA.— No a la guerra, sí a la vida, al dret i a la solidaritat. En el seu discurs anual als ambaixadors acreditats davant de la Santa Seu, el Papa va rebutjar la guerra, va instar els països presents (178) a no caure en l'espiral de la violència i va aprofitar per fer clar el seu rebuig a una intervenció militar a l'Iraq.

El Papa va utilitzar el seu tradicional discurs al cos diplomàtic per oposar-se a la guerra a l'Iraq. Per primera vegada, el Pontífex es declarava obertament contrari a una intervenció bèl·lica que, segons ell, és sempre «una derrota de la humanitat». Pel que fa als conflictes que l'inquieten més, Joan Pau II va esmentar el terrorisme que pot atacar en qualsevol moment o indret, el problema no resolt de l'Orient Mitjà, amb Terra Santa i l'Iraq, així com l'Argentina, Colòmbia i Veneçuela, a més de la fam a Àfrica i les malalties arreu.

«No» a la guerra

El no a la guerra del Papa va ser explícit i contundent: «La guerra no és mai una simple fatalitat; és sempre una derrota de la humanitat. El dret internacional, el diàleg lleial, la solidaritat entre els estats, l'exercici noble de la diplomàcia, són els mitjans dignes de l'home i de les nacions per solucionar els seus problemes.» El Papa, admetent l'empitjorament constant de la crisi de l'Orient Mitjà, va repetir que la solució no podrà ser mai imposada recorrent al terrorisme o als conflictes armats, pensant que la solució consisteix en victòries militars. Referint-se a l'Iraq, va parlar de la guerra que podria caure sobre aquesta terra de profetes i poblacions ja extenuades per més de dotze anys d'embargament, i que seria nefasta.

L'alternativa al panorama desolador que va dibuixar requereix el compromís amb la vida, va remarcar el Pontífex. Els imperatius que li semblen necessaris al Papa per evitar que no s'enfonsin pobles sencers a l'abisme, fins i tot la humanitat són: el sí a la vida, al dret i a la solidaritat.

El Papa es va reunir amb 178 diplomàtics.

Respectar la vida i les vides: tot comença aquí, segons el Pontífex. L'avortament, l'eutanàsia o la clonació humana, per exemple amenacen de reduir la persona humana a simple objecte.

El Papa, que va pronunciar el discurs en francès, llengua habitual en ambients diplomàtics, va apel·lar al respecte al dret internacional. «La vida en societat, en particular en l'àmbit internacional, pressuposa principis comuns i intangibles l'objectiu dels quals és garantir la seguretat, la llibertat dels ciutadans i de les nacions», va dir. El Papa va lamentar que sobre el paper es facin tants acords que no arriben mai a concretar-se: «El món seria totalment diferent si es comencessin a aplicar sincerament els acords firmats!», va exclamar.

Finalment, el tercer imperatiu és el deure de la solidaritat: «En un món sobradament informat però en el qual paradoxalment ens comuniquem amb grans difi-

cultats, en què les condicions de vida són escandalosament desiguals, és important no estalviar esforços per tal que tothom se senti responsable del creixement i del benestar de tot. Ens hi juguem el nostre futur.»

El Papa va dir un no rotund a la mort i a tot allò que atempta la incomparable dignitat de cada ésser humà, començant pels nens que han de néixer. «Si la vida és realment un tresor, cal saber conservar-lo i fer que fructifiqui sense desnaturalitzar-lo», va afirmar. Un altre «no» rotund se'l va endur l'egoisme, entès segons el Sant Pare com «tot allò que indueix l'home a refugiar-se en el cercle d'una classe social privilegiada o en una comoditat cultural que exclou els altres».

Joan Pau II va advertir que «la manera de viure de qui gaudeix del benestar, així com el seu mode de consumir, han de ser revisats a la llum de les repercussions que provoquen en altres països».

El Vaticà creu que encara es pot evitar l'enfrontament armat

L'arquebisbe Jean-Louis Tauran, secretari de la Santa Seu per a les Relacions amb els Estats, creu que no és tard perquè els Estats Units canviïn de parer davant d'un possible atac a l'Iraq. «Encara és temps de recordar a tots la necessitat de privilegiar el diàleg lleial i la importància dels mecanismes de l'organització de les Nacions Unides que tenen per objectiu solucionar els conflictes i les diferències entre les nacions.» Així ho explica en un entrevista al diari parisenc *Le Figaro*. Mons. Tauran tampoc no rebutja la possibilitat que la Santa Seu enviï mitjancers a l'Iraq per mirar d'evitar el conflicte bèl·lic, tot i que deixa clar que de moment «no hi ha cap projecte en curs».

El prelat també parla en l'entrevista de la situació de Corea del Nord, que no ha acceptat els acords de no-prolifерació nuclear. Així, manifesta la seva preocupació perquè «aquestes armes no són com les altres». En aquest sentit, assegura que «en les circumstàncies actuals, cal mantenir un diàleg constant amb Pyon-yang, evitar l'aïllament de Corea del Nord, però alhora comprometre els socis perquè apliquin els tractats de desarmament», tant el de no-prolifерació nuclear, com el de la prohibició dels assajos nuclears. (C.C.)

Pel que fa a Europa, el Papa va dir que el cristianisme hi té un paper clau, en la mesura que ha donat lloc a un humanisme que ha impregnat la seva història i les seves institucions.

Bones notícies africanes

Les bones notícies que arriben d'Àfrica també van centrar el discurs al cos diplomàtic. El Papa va dir que Angola ha començat la seva reconstrucció, Burundi ha iniciat un camí que podria dur-la a la pau i la República Democràtica del Congo s'ha compromès a un diàleg nacional que l'hauria de conduir a la democràcia. El Sudan, va enunciar el Papa, també està donant proves de bona voluntat per aconseguir pacificació.

Pel que fa a la independència dels estats, va dir que aquesta no es pot concebre si no és en el marc de la interdependència. Per evitar caure al caos s'han de respectar dues exigències: la primera, que al si de l'estat es redescobreixi el valor primordial de la llei natural. I segona, que l'adhesió a profundes conviccions ètiques pugui legitimar la competència professional dels polítics. La crida a l'ètica i a la responsabilitat en política han estat sempre constants en aquest discurs que el Papa fa cada mes de gener als ambaixadors acreditats davant de la Santa Seu.

Miriam Díez i Bosch

ITALIA

La USG i la UISG demanen a Bush que escolti els bisbes nord-americans

ROMA.— La Comissió Justícia, Pau, Integritat de la Creació, de la Unió dels Superiors Generals (USG) i de la Unió Internacional de les Superiores Generals (UISG) s'ha adreçat al president George Bush per demanar-li que «accepti» la crida dels bisbes nord-americans contra l'ús «preventiu» de l'acció militar.

En una carta enviada des de Roma, la Comissió fa seves les preocupacions dels bisbes dels Estats Units i del Consell de Seguretat de les Nacions Unides: «Tenim por que una invasió contra l'Iraq pugui crear una deplorable polarització religiosa, que podria destruir resultats preciosos del diàleg interreligiós. Tenim por, a més, que serveixi d'estímul per a una represàlia contra la població innocent de l'Iraq i de països llunyans.»

La crida de la Comissió pren com a punt de partida el missatge del Papa per a la Jornada Mundial de la Pau de l'1 de gener del 2003, basat en l'encíclica *Pacem in terris* de Joan XXIII, i considera el president Bush «com a una de les persones de bona voluntat a les quals el Papa s'adreça». «Respectant el pes i la complexitat de les seves responsabilitats —conclou el text— nosaltres repetim les paraules de Mons. Wilton Gregory (president dels bisbes nord-americans), que ha demanat que s'aturés la preparació d'una invasió i es pensés més aviat en una resposta global i real al desafiament de l'Iraq que sigui conforme als límits morals tradicionals de l'ús de la força.»

La carta l'han firmada la germana Catherine Dolan, r.s.h.m., i Josef Lapauw, c.i.c.m., els dos presidents de la Comissió. (VID)

Samir Khalil Samir és expert en les relacions entre cristianisme i islam

«Combatre el terrorisme amb la guerra és una greu equivocació»

—Quina és la situació dels cristians al Líban?

—La situació és molt més bona que la d'altres cristians en altres països arabo-musulmans. En principi, el Líban no és un país musulmà ni un país cristià. És un país basat, construït, sobre dues comunitats, la cristiana i la musulmana amb un equilibri igual, previst a la Constitució. Aquest és l'únic cas que conec on la Constitució ha previst una igualtat absoluta per a cristians i musulmans. No obstant això, després de la guerra civil, quan es va fer la pau, aquest equilibri es va retocar. Aparentment hi ha la mateixa igualtat, però a la pràctica, no. Actualment, els cristians al Líban probablement no superen el 40%. Això els crea, als cristians, una atmosfera de temor per al futur perquè la tendència augmenta per dos motius: primer perquè els cristians emigren més que els musulmans perquè no s'hi senten segurs per motius polítics i econòmics, i segon, perquè demogràficament els musulmans són més. Però podem dir que, en l'àmbit personal, la relació entre musulmans i cristians és bona.

—Com viure la fe cristiana en un món-musulmà cada vegada més radicalitzat?

—A partir del 1973 comença el moviment de radicalització de l'islam, a causa sobretot de la propaganda de l'Àrab Saudita, que propugna l'islam més intransigent. L'Àrab Saudita ha desenvolupat un poder econòmic extraordinari, fa propaganda arreu del món islàmic, forma imams en l'escola intransigent i ha radicalitzat l'islam en els últims 30 anys. L'Àrab Saudita no vol fer terrorisme, però no ha comprès que radicalitzant l'islam neix naturalment el terrorisme. Avui aquests radicals fan un plantejament molt dur, d'enfrontament, on no té lloc el diàleg, sobretot contra la civilització occidental. Aquesta radicalització és un fenomen general, es tracta de provocar l'enfrontament i afirmar la diferència amb força i violència.

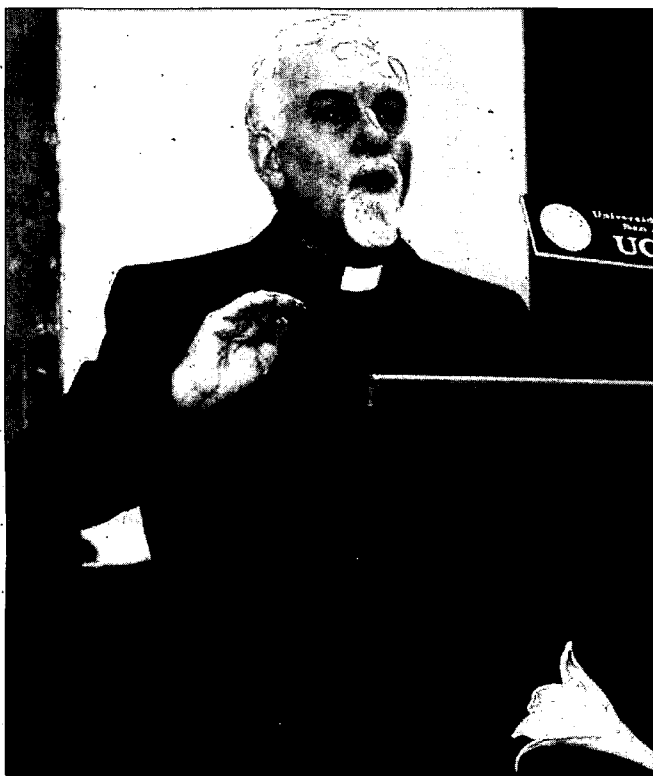
—Com cal plantejar la convivència entre cristians i musulmans?

—És difícil perquè els europeus no coneixen ni comprenen els musulmans. Creuen que l'islam és, com el cristianisme, una religió en el sentit de viure una espiritualitat, una relació amb Déu. No veuen que l'islam és, en primer lloc, un projecte polític basat sobre la religió. L'objecte de l'islam al món és fer una societat política musulmana.

—Això no afavoreix la integració dels immigrants musulmans...

—Quan arriba un immigrant, té l'objectiu de treballar i d'alimentar la família. Però tot s'ha radicalitzat per la propagan-

Samir Khalil Samir, jesuïta, va néixer a el Caire i és professor de la Universitat Sant Josep de Beirut (Líban) i del Pontifici Institut Oriental (Roma). És especialista en el pensament àrab-cristià i àrab-musulmà. També és el fundador i director del Centre de Documentació i Investigació Àrab-Cristià. Ha participat en diferents congressos internacionals i ha publicat llibres i articles científics sobre l'islam i l'Orient cristià.

El professor Samir Khalil va participar l'any passat en un congrés de cristologia, celebrat a Múrcia, per parlar sobre islam i cristianisme.

da de l'Àrab Saudita. Així, aquest país cerca polititzar aquests immigrants musulmans que no reivindicaven res. Són moviments internacionals islàmics que fan servir els musulmans com a arma contra els cristians. Tot és un joc polític. Els musulmans troben moltes dificultats per integrar-se respecte dels altres immigrants. Tenen un sistema social i uns costums moltes vegades incompatibles amb

la societat occidental. No és un conflicte religiós, però fan servir el nom de la religió en un conflicte entre dues civilitzacions. És important aclarir que no és un problema religiós, sinó de dues formes de viure diferents.

—Quan entra en joc la tolerància?

—La tolerància religiosa és una obligació, però la tolerància cultural no és una obligació. Qui emigra ha d'acceptar integrar-se en l'altra cultura i això no li dona dret a creure que la majoria s'adapta a ell. La majoria pot fer alguna excepció, però no ha de ser aquesta la regla. Si parlem de multiculturalitat és positiu, però no podem crear un conflicte a favor de la minoria. Qui arriba ha de fer un esforç per conèixer la cultura a la qual arriba. Si jo cerco treball i miro d'adaptar-me a la nova societat, no puc fer un gueto. Això no vol dir que hagi de renunciar a la meua cultura. Si jo m'adapto a tu, tu faràs el gest d'acostar-te a mi.

—Davant d'aquesta situació, què ha de fer el cristià?

—Els cristians hem d'acollir els musulmans amb humanitat, com a qualsevol altre immigrant que ve a casa nostra amb dificultats, amb ajuda i amb afecte, però ells s'han d'integrar i cal ajudar-los. Hem d'acceptar la dimensió religiosa de l'islam, però ells s'han d'adaptar a la nova dimensió sociopolítica. Quan els musul-

mans vénen, veuen que Europa no és cristiana, sinó que està paganitzada. Aquí tenim un paper molt important els cristians. Anunciar l'Evangeli és un gest d'amistat i d'amor. Si veritablement he descobert que l'Evangeli és una força d'alliberament interna immensa, l'amistat em porta a comunicar-ho als altres. L'Alcorà et manté en una moral acceptable, mitjana, però no t'empeny a superar-te i a obrir-te als altres.

—La imatge del món àrab després de l'11-S va empitjorar molt...

—La imatge dels musulmans ha canviat arreu del món. La ingenuïtat que hi havia ha desaparegut. Molta gent té por dels musulmans, dels àrabs, i el món musulmà desconfia més dels occidentals. El món occidental ha reaccionat amb molta força contra el món àrab per demostrar que no és feble, però també hi ha hagut una reacció de no voler ser injust amb el món àrab. No obstant això, domina la por.

—I aquest clima prebèl·lic que es viu?

—La reacció occidental, sobretot americana, ha estat violentíssima i errada. Combatre el terrorisme amb la guerra és una greu equivocació. Primer cal comprendre la mentalitat que ha portat al terrorisme i veure quina és la causa d'aquest terrorisme. Sens dubte, l'actitud americana a escala política i d'economia internacional ha reforçat la reacció terrorista, tot i que no en sigui la causa primària. Això no sembla que ho hagi entès el govern americà. La reacció americana ha reforçat el terrorisme. La intervenció a l'Afganistan, l'actitud proisraeliana que mai no s'havia donat abans amb aquest acarnissament antipalestí... reforça la tendència radical islàmica i la possibilitat de terrorisme. Avui, en el món araboislàmic hi ha milions de persones disposades a fer terrorisme en nom de l'islam.

Rosa María Jané Chueca

IRAQ

Crida d'un bisbe iraquí a la pau

BAGDAD.—Davant d'un possible atemptat contra l'Iraq, el bisbe auxiliar del patriarcat de Babilònia dels Caldeus, Mons. Shlemon Warduni, ha declarat a Ràdio Vaticana: «Demano a tot el món, a tots els homes de bona voluntat que s'uneixin al Papa per pregar per la pau. Demanem la pau amb la força de la nostra fe, de les nostres pregàries, del nostre amor. Pregueu per nosaltres. No us oblideu de nosaltres.» Mons. Warduni ha explicat que els iraquians no entenen aquesta guerra, que és una amenaça per «als nostres nens, els nostres ancians, els nostres malalts, els nostres joves, que des de fa dotze anys no saben res del seu futur». També ha recordat que «tots tenen la culpa. Tots han estat causants de les guerres i d'aquesta, que està per verificar-se. Com podem definir una guerra justa?» (C.C.)

Carta oberta de religiosos i religioses als americans

BAGDAD.—«La guerra no resol res. Hem de cercar camins que conduixin a la pau.» Aquesta és la crida enviada des de Bagdad per un grup de religiosos i religioses nord-americans, titulada *Carta oberta als ciutadans nord-americans*. La crida ha estat publicada a diferents setmanaris catòlics de les diòcesis dels Estats Units. Els religiosos diuen que el poble iraquí «ha patit en aquests darrers dotze anys les sancions més dures de la història moderna» i que «l'urani de les armes nord-americanes ha multiplicat en un 400% els casos de càncer, mentre que les sancions fan impossible aconseguir els medicaments apropiats». «Aquest és el poble que el nostre govern es prepara a sacrificar pels "danys col·laterals" d'una guerra inconscient», assenyalen. La crida també diu que «la guerra no ens protegirà a nosaltres i causarà danys a tota la humanitat. Una guerra contra el poble iraquí comportarà la massacre de milers d'innocents» i «tindrà repercussions violentes i actes terroristes que podrien destruir el nostre món». (VID)

FRANÇA

Perpinyà acomiada el seu bisbe en català

PERPINYÀ.— Mons. André Fort ja s'ha acomiadat dels fidels de Perpinyà que el van veure néixer com a bisbe el 9 de juliol del 1995, per prendre possessió de la seu d'Orleans. La resposta del poble va ser un emotiu càntic compost per a l'ocasió que a cada estrofa repetia en català *Adéu siau senyor bisbe*. L'ús del català en la diòcesi rossellonesa va ser discret, però intens en emotivitat.

L'eucaristia de comiat va reunir més de la meitat dels sacerdots, quinze diàques, els bisbes de les diòcesis franceses veïnes i un gran nombre de diocesans que van omplir la catedral. Una de les estrofes del cant es lamentava que «amb poc temps molta feina! Quan tots ens hi posàvem ja vos crida Orleans!» i recollia bé l'estat d'ànim de la diòcesi. Precisament en l'editorial del número de desembre de *Peuple de Dieu*, la revista diocesana, el bisbe Fort confessava que és la primera vegada que realment experimenta l'obediència a contràcor, i durant l'homilia de la missa de comiat expressava que aquesta separació representa per a ell i per a la diòcesi una prova. El bisbe afegia que les proves que Déu permet són per purificar, i per això animava cadascú a ser fidel allà on es troba. En aquest sentit, Jean Paul Soulet, vicari general que presidirà el consell de govern de la diòcesi esperant el nomenament d'un nou bisbe, va prendre la paraula al final de la celebració per recordar les grans línies pastorals que ha marcat Mons. Fort i que, en nom dels cristians de Perpinyà, es comprometia a seguir.

En primer lloc, es va referir a l'amor pels infants i joves. Mons. Fort es va oposar obertament a la llei de les unions de fet i, seguint una presa de consciència generalitzada en l'episcopat francès, havia llençat sessions de treball sobre la pedofília. En segon lloc, la feina per revitalitzar la vida de les comunitats parroquials, a través de la creació d'equips d'animació pastoral dirigits per laics, la promoció del laïcat permanent, la creació d'un consell per a la vida consagrada i la promoció de les vocacions.

En darrer lloc, Soulet va subratllar l'amor del bisbe per la bellesa manifestada a través de la cura en les celebracions litúrgiques i en el patrimoni diocesà. Precisament un dels moments culminants de la celebració va ser la benedicció d'una clau de volta amb les insígnies de Mons. Fort que es col·locarà a la capella de la Passió de la catedral. Jean-Luc Antoniazzi, responsable diocesà de l'art sagrat, va dir que la talla de fusta de 70 cm de diàmetre és la primera peça d'art que entra a la catedral des de feia un segle: «Tenim mostres de totes les èpoques i estils, en canvi, i això vol dir alguna cosa, l'aportació del segle xx és insignificant.» La clau està feta per Emmanuel Smaghe i representa, sobre un fons vermell símbol de la sang dels màrtirs i l'Esperit Sant, una creu de sant Andreu. Aquesta obra serà una aportació significativa a les obres de rehabilitació i neteja de la catedral que van ser impulsades pel mateix bisbe Fort. (G.F.)

Espanya

Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

MADRID.— Del 18 al 25 de gener l'Església dedica tota una setmana a pregar per la unitat dels cristians. Amb motiu d'aquest octavari, la Comissió Episcopal de Relacions Interconfessionals de la Conferència Episcopal Espanyola ha fet públic un missatge on reflexiona sobre el lema d'enguany, pres d'un frase de la segona carta de Pau als Corintis: «Portem aquest tresor en gerres de terrissa.»

L'exemple de Crist demanant pregària perquè tots siguem u i l'antitèstimoni de la divisió són els motius que han de portar els cristians a pregar per la unitat, segons assenyalen els bisbes. La unitat és un do de Déu a l'Església i és pot aconseguir si es recolza «en la pregària de Jesús i no en les nostres capacitats. Per això, hem d'agrar a Déu el do de la unitat en la nostra pregària», diuen els prelatos. En aquest sentit, expliquen, quan un cristià és conscient que la falta de comunió plena no es correspon amb els desitjos de Crist, «sent passió per la unitat: per posar tot el seu esforç a fer tot el que depèn d'ell perquè tots els cristians siguin una família unida i sense divisions; esdevé un "apassionat per la unitat"».

Així mateix, treballar per la unitat suposa sacrifici i fins i tot patiment: «Estimar l'Església significa fomentar-hi la comunió, desterrar actituds de desafeite

marcada per la indiferència religiosa i la increença».

El lema d'enguany, «Portem aquest tresor en gerres de terrissa», convida a «elogiar la força de la llum, que és Crist, i de la qual el cristià és receptor i portador, envoltat de febleses personals i dificul-

tats ambientals». La grandesa del poder de Déu i la missió encomanada, reflexionen els prelatos, ens impulsen a treballar per la unitat.

Els bisbes també recorden que no és possible assolir la unitat per nosaltres mateixos o al marge de Jesucrist. «Pretendre que l'ecumenisme consisteixi només en la unió amb Déu sense necessitat d'aconseguir la unitat dels cristians en l'Església seria una infidelitat a

la voluntat de Crist.» Per això, indiquen que la comunió eclesial no plena encara ens ha de motivar a «suplicar a Déu que cessin les divisions per manca de fe i d'amor. Que aquests dies de pregària unànime de tots els cristians en una mateixa Església, a l'entorn de l'únic altar i a una sola veu, ens encoratgi en el camí de la unitat». (C.C.)

o la crítica sense amor i veritat, posar-se a treballar sense pèrdua de temps en una espiritualitat de comunió i en una actuació conjunta.»

Per anunciar Crist com a Salvador del món, continua el missatge, les desavinences internes i les divisions «resten credibilitat al missatge que l'Església s'esforça per proclamar a la nostra societat,

Relleu a les diòcesis d'Àvila i de Salamanca

Mons. Carlos López.

MADRID.— La Santa Seu va fer públic el 9 de gener el nomenament de Mons. Jesús García Burillo, com a bisbe d'Àvila, la presa de possessió del qual serà el 23 de febrer a la catedral d'Àvila. Mons. García Burillo, de 60 anys, va rebre l'ordenació episcopal el 19 de setembre del 1998. Des de llavors era bisbe auxiliar d'Oriola-Alacant. A la diòcesi d'Àvila substitueix Mons. Adolfo González Montes, que des del juliol del 2002 és bisbe d'Almeria.

També es va fer públic el nomenament de Mons. Carlos López Hernández com a bisbe de Salamanca, en substitució de Mons. Braulio Rodríguez, arquebisbe de Valladolid des de l'octubre passat. El bisbe electe de Salamanca va ser nomenat bisbe de Plasència el març del 1994. El 2 de març és la data previsible de la seva presa de possessió de Salamanca. (SIC)

Mons. Jesús García.

El Papa visitarà Espanya entre el 3 i el 4 de maig

MADRID.— El Papa projecta cinc viatges internacionals per al 2003. Entre ells, hi ha programada la visita a Espanya entre el 3 i el 4 de maig, segons ha confirmat el director de la sala de premsa la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls. En aquest viatge, només visitarà Madrid. També s'ha confirmat que el Papa viatjarà a Croàcia del 5 al 8 de juny per beatificar una religiosa. Serà el viatge apostòlic internacional número 100 de Joan Pau II. Els organitzadors dels viatges papals del Vaticà treballen en la preparació d'una possible visita a Bòsnia, Eslovàquia i al Parlament Europeu. (C.C.)

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Espanya

L'episcopat desautoritza el teòleg Juan José Tamayo

MADRID.— Com a resposta als resultats d'una investigació oficial del Vaticà, la Comissió de la Doctrina de la Fe de la Conferència Episcopal ha desautoritzat el teòleg laic Juan José Tamayo per haver

negat la divinitat de Jesús. L'episcopat ha pres aquesta decisió després que la Congregació vaticana per a la Doctrina de la Fe, presidida pel cardenal Ratzinger, hagi emès un informe contra Tamayo passats tres anys d'investigació.

La Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, encarregada d'assistir els bisbes en la seva tasca de tutelar i promoure la doctrina cristiana, considera necessari fer uns quants aclariments sobre l'ensenyament contingut al llibre de Juan José Tamayo Acosta, *Dios y Jesús*, de la col·lecció Hacia la Comunidad, 6, Editorial Trotta, Madrid 2000.

Per això, la Comissió ha publicat una nota en la qual subratlla que l'autor fa un estudi segons «uns pressupòsits metodològics insuficients: un rebuig frontal de la Tradició de l'Església en les seves definicions cristològiques, una selecció arbitrària

Juan José Tamayo.

—no justificada— de passatges del Nou Testament amb l'abandonament exprès d'altres i una interpretació segons criteris confusos que no s'expliciten». La Comissió destaca que l'aportació de l'autor és una «versió renovada de l'antic error arrià: negació de la divinitat de Jesucrist, presentació de Jesús com un mer home, negació del caràcter històric i real de la resurrecció, i d'aquesta com

a dada fonamental de la fe cristiana». Com a resultat, la nota explica que les conclusions a les quals arriba Juan José Tamayo «són incompatibles amb la fe catòlica».

El comunicat també es refereix a les aparicions de Tamayo als mitjans de comunicació i indica que «aquest autor no té

cap missió canònica per ensenyar teologia i no exerceix la docència en cap centre superior de l'Església. Advertim que l'autor, en els últims anys, ha seguit en les seves publicacions teològiques i manifestacions públiques una trajectòria que l'aparta de la comunió eclesial, la qual cosa és incompatible amb la condició de teòleg catòlic».

Per últim, se subratlla que també és motiu de preocupació l'Associació de Teòlegs i Teòlogues Joan XXIII, de la qual Juan José Tamayo n'és secretari: «Recordem que aquesta associació no té l'aprovació canònica i no és, per tant, una associació de l'Església catòlica.» (C.C.)

O P I N I Ó

Les rebaixes de Tamayo

Aquests dies s'ha conegut la condemna d'algunes opinions defensades per Juan José Tamayo. És un autor que té bona premsa. És a dir, que li publiquen els articles amb facilitat. La qual cosa no significa que els mitjans que ho fan siguin bons. El cas és que venen. Però, encara que vengui molt, els bisbes li han hagut de dir que el seu producte no té qualitat. Li ha passat com al Bio-Bac. Aquest suposat medicament d'èxit que, ara, Sanitat ha descobert no tan sols que no cura, sinó que a més pot infectar. El cas és que el Bio-Bac no el preparaven en un laboratori farmacèutic, sinó en un centre veterinari. Els consumidors s'han queixat perquè volien el Bio-Bac, encara que mati. La medicina era verí. Tamayo tampoc no feia la seva teologia en l'Església i, per això, els bisbes li han hagut de dir que, el que ha produït la seva «creativa» ment, no està d'acord amb el que l'Església creu.

Transcriu unes declaracions de Tamayo a *El País* (diari sempre «preocupat» pel que passa a l'Església): «Sense el debat sobre la divinitat de Crist no hi hauria teologia.» Perquè s'entengui la subtilitat, és com si diguéssim que, per fer matemàtiques, la millor manera és qüestionar que un més un sumen dos. I afegeix: «N'hi hauria prou de recitar el Credo nicenoconstantinopolità sense discussió. Però això és credulitat, no teologia.» I aquí s'equivoca de mig a mig, perquè sense fe no es pot fer Teologia. Convé recordar, com ensenya sant Tomàs, que la fe es dirigeix no a la fórmula, sinó a allò que la fórmula es refereix. No creiem les paraules, sinó el que les paraules diuen. Per això, quan es recita el Credo, el que es fa és confessar la fe.

Si no s'accepta el que diu el Credo la reflexió pot ser molt original, però no serà teologia. Encara que, segons la nota episcopal, Tamayo no ha caminat un camí nou, sinó que ha repetit l'error d'Arri. Una mena de plagi, a disset segles vista, quan ja han vençut els drets d'autor.

L'arrianisme és una heretgia estranya, però procliu a difondre's amb facilitat. Un dia, en el segle IV, sant Jeroni es va aixecar i va dir: «L'Orbe es va ajeure catòlic i s'ha despertat arrià.» El que

Arri diu és que Jesucrist no és Déu, és a dir, una mena de creació inferior al Pare. Encara que, per a Arri, Jesucrist tampoc no és un veritable home perquè no té una ànima humana, sinó que el seu lloc l'ocupa el Logos preexistent i inferior al Pare. Total, una heretgia força contradictòria que Arri va formular amb errors de Llucià d'Antioquia que, a la vegada, era deixeble de Pau de Samosata, i unes quantes incongruències d'Orígenes, home que, d'altra banda, diu coses ben interessants.

L'error arrià té dues conseqüències. La primera: si Jesucrist no és Déu, aleshores no pot salvar l'home dels seus pecats. La segona: l'home s'ha d'autorredimir. Per això, i amb raó, s'ha qualificat l'arrianisme com la «primera teologia de l'alliberament desviada». És una concepció supèrbia de l'home que creu que, per les seves pròpies forces, podrà aconseguir una redempció intramundana (amb aquests coneixements teològics s'entén millor per què, i qui defensa les tesis de Tamayo).

Els bisbes s'han vist obligats a intervenir-hi. Això no és estrany. Ja el 325 es va haver de convocar un Concili a Nicea per rebatre aquestes afirmacions que posaven en perill la fe. En censurar el llibre de Tamayo, els prelatos han manifestat una continuïtat vital amb els principis de l'Església. Per aquella època el defensor de l'ortodòxia va ser sant Atanasi. Avui els ha tocat a altres. No és un paper fàcil. D'Atanasi, que no va ser gens popular en vida, diu el Martirologi romà: «Sant Atanasi, bisbe d'Alexandria, confessor, doctor de l'Església, celebrim en santedat i doctrina, en la persecució del qual es va conjurar gairebé tothom, va defensar victoriosament la fe catòlica des del temps de Constantí fins a Valent, contra emperadors, governants, nombrosos bisbes arrians, assetjat per ells insidiosament, va ser pròfug d'una regió a l'altra, fins que no li va quedar cap lloc a la terra on amagar-se.»

En conclusió: Arri va rebaixar la divinitat de Crist. Tamayo ha volgut imitar-lo. L'Església, que té una doctrina segura, no necessita les modes per a la seva missió i, per això, mai no està obligada a fer rebaixes.

David Amado Fernández

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

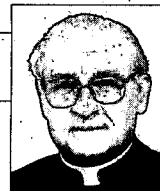
Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Valors fonamentals en la història de la humanitat

Venim del vessant francès. El nostre propòsit és passar a Espanya pel pas de Gurgutes. Ha nevat al matí i, a mesura que ascendim des de l'inici de la vall, la neu és abundant, però, afortunadament, no tan tova que ens hi enfonsem. El problema és que l'acostumada empremta de cordada en la gran gelera que fa una gran corba ascendent d'esquerra a dreta, creuant la bretxa de la cresta, no existeix ara. És un embut de parets molt inclinades i no portem piolet ni gràmpons. És millor no pensar en una reliscada en aquell alt vessant. És una de les poques vegades que em ve a la ment la frase, més d'un cop repetida en ocasions com aquesta: «La neu, fins al nas.» Expressa que, ascendint, a cada pas cal copejar-la amb la punta de la bota fortament, fent que salti fins a l'alçada del cap. Això fa que la nostra empremta, ben marcada, doni seguretat al primer i invita la cordada a posar la bota en la mateixa empremta, amb la qual cosa li dona fermesa.

És necessàriament una ascensió lenta, però ningú no expressa temor encara que sí concentració en cada pas. A la fi, aconseguim la roca franca del tossal i veiem el llac Gurgutes.

Per a mi, recordar-ho expressa l'actitud profunda de la persona humana que es troba en un concret nivell en la seva existència interior, però que sent la necessitat, l'impuls d'assolir un nivell diferent a una altra altura, encara que això suposa un esforç. Però el desig crea l'anhel d'aconseguir allò que l'atreu.

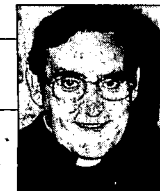
Més d'un experimenta que el que s'ha definit com l'*anima thecnica vacua* —ànima tècnica buida—, capaç de fer coses però incapaç de saber el per què de la seva vida, deixa un buit que s'empassa tot allò amb què es vol omplir i apagar la veu d'aquest buit, que s'experimenta en el fons de l'ànima i que requereix anar més enllà del que es viu, però en línia i profunditat molt distintes.

Experimentar això, suposa experimentar l'existència

com a criatura lliure. Que no té en si mateixa la raó de la seva existència. Que existeix perquè se li ha donat aquest bé per bondat de Déu, que lliurement vol donar-nos l'ésser. És cert que tenim una consistència pròpia, però en referència total al Déu de qui tot ho rebem.

No és estrany que resulti difícil sentir això en un món actual que és, alhora, apàtic i patètic. Apàtic pel que fa al transcendent, davant allò que, només aparentment, *no produeix* res, fins i tot sent el més important per a una persona, encara que ho ignori. Patètic com a conseqüència de l'apatia, perquè patètic és mancar un ésser intel·ligent dels seus últims *perquès*; patètic és que l'*anima thecnica vacua* produeixi obres que poden danyar o envilir la humanitat; patètic és que aquesta actitud condueixi a separar l'ètica de la tècnica i a apartar de la consciència tot allò que no sigui produir de qualsevol manera i a costa de marginar valors que s'han demostrat fonamentals en la història de la humanitat.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Procés catequètic

És molt necessari un procés continuat des de la catequesi de la primera comunió fins a la pastoral de joves. Aquest és un objectiu prioritari perquè es constata que en general aquella continuïtat es dona poc. Hi ha una fragmentació del procés catequètic i una desconexió amb la pastoral pròpia des de la infància fins a la joventut. El resultat és que molts cristians creixen sense aconseguir una mínima maduresa personal de la seva fe, i, per tant, no assolixen la condició de vertaders iniciats en la vida cristiana.

Habitualment, la catequesi es demana segons el sagrament que es vol celebrar, i això fa que hi hagi discontinuïtat i fragmentació en la catequesi dels infants, adolescents i joves. Els avantatges d'una catequesi continuada en aquestes edats són ben sensibles: incideix molt favorablement en la celebració de la fe i en l'adquisició d'uns coneixements més rics i sistemàtics dels

continguts del missatge cristià. Tot això es fa ben evident entre els adolescents i joves que actualment es preparen per celebrar el sagrament de la confirmació, segons si estan seguint un procés continuat de catequesi o no.

El primer anunci de la fe s'adreça als no creients i als qui, de fet, viuen en la indiferència religiosa. La catequesi, per la seva part, promou i madura la conversió inicial, educant la fe del convertit i incorporant-lo a la comunitat cristiana. En la pràctica pastoral no sempre els límits entre aquestes dues accions són fàcils d'establir.

Sovint, les persones que accedeixen a la catequesi necessiten, en realitat, una veritable evangelització. La catequesi ha de suplir la carència o la insuficiència d'un anunci missioner previ. Per això es parla d'una dimensió evangelitzadora de la catequesi, tant en relació amb els adults com amb els infants, adolescents i joves.

Poder assolir un procés catequètic continuat té molt a veure amb la situació religiosa de les famílies cristianes, ja que els infants i adolescents depenen molt dels pares. Per això, la catequesi d'infants, especialment, ha de procurar incorporar més activament en el seu procés la participació de la família. El Directori general per a la catequesi afirma que «la catequesi familiar és, en certa manera, insubstituïble, sobretot per l'ambient positiu i acollidor, per l'exemple atraient dels adults, per la primera i explícita sensibilització i pràctica de la fe».

El treball que la comunitat parroquial fa amb els pares dels infants i adolescents que participen en la catequesi ofereix una gran oportunitat per fer una catequesi d'adults. Molts pares es troben en una situació religiosa que demana una conversió i una educació de la fe. Per això cal aprofitar l'ocasió que permet una major sintonia entre els pares i els fills.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Antonio Bordàs
Rector de Batea

L'any cristià

El pas del temps ens porta a aprofitar-lo al màxim, l'hem de comptabilitzar, la nostra vida la comptem per anys; però el temps no és en un sentit circular alguna cosa que es va repetint; pensem que és lineal, el que ha passat ja no es torna a repetir, és el sentit de la història. Però nosaltres comptem el temps per l'era cristiana, a partir del naixement de nostre Senyor Jesucrist i som a l'any 2003, encara que Dídim el Cec es va equivocar de quatre anys i va fer néixer Jesús quatre anys més tard del que ara ho recordem.

El temps té, entre d'altres, un sentit religiós expressat en el calendari. L'any cristià té un sentit molt gran de salvació; nosaltres al llarg de l'any organitzem el treball per setmanes de set dies i cinc els dediquem al treball, dos al descans, al lleure, a conèixer en família, i el diumenge, al cultiu de la vida cristiana, en què celebrem la resurrecció del Senyor. Aquest dia, paradoxalment, el primer de la setmana, ja és de fundació apostòlica; si ho mirem bé, els cristians es comencen a reunir aquest dia, que és quan s'apareix Jesucrist ressuscitat després de ser crucificat, mort i enterrat.

Així, doncs, el diumenge és el dia central per als cristians. Però és que el dia principal de l'any és la Pasqua, el diumenge dels diumenges, en què celebrem la resurrecció del Senyor, en la vetlla pasqual i el dia de Pasqua.

Després de la Pasqua té una gran importància el naixement de Jesucrist. El temps de Nadal té dues setmanes. La Pasqua té cinquanta dies.

Tot l'any cristià ha d'anar al voltant del misteri de Jesucrist, el nostre salvador, en què Déu va venir a la humanitat fent-se home com nosaltres, per això expressem que l'encarnació de Jesucrist és que el Fill de Déu es fa home i assumeix un cos amb l'ànima racional al qual es va unir la segona persona de la Trinitat, per això diem que Jesús és el Fill de Déu fet home.

Això comporta entendre la centralitat d'aquest fet al llarg de l'any litúrgic, en què celebrem les diverses facetes de tot el misteri cristià al llarg dels dotze mesos de l'any. Però l'any cristià l'anem desglossant en l'Advent, el Nadal, la Quaresma, la Pasqua i els diumenges de durant l'any.

Si un fidel cristià medita cada dia les lectures que l'Església li proposa trobarà una riquesa de coneixement impressionant.

Si un fidel cristià o un sacerdot té prou temps per seguir i meditar cada dia les lectures que l'Església li proposa al llarg de l'any trobarà una riquesa de coneixements i de vivències impressionant. Jo particularment vaig fer l'experiència de llegir cada dia les lectures de la missa a casa i utilitzar uns comentaris, això m'ha donat una sapiència teològica immensa, m'he apropiat més al misteri cristià.

Però alguns preguntaran què fa la Mare de Déu i què fan els sants. Cadascú té el seu lloc. Hem de dir que la santedat és pròpia de Déu, que és sant i que la comunica a les seves criatures.

La Mare de Déu és santa, és la criatura elegida per gaudir de la vida de Déu de manera especial. Aquí rau el fet i l'Església li dona una preeminència. El primer dia de l'any es

dedica a la maternitat divina de Maria, i totes les altres festes, l'anunciació, la visitació, que és assumpta al cel, que és immaculada adornen la seva figura.

Els sants tenen un lloc propi, que han estat imitadors de Jesucrist, que són exemple per a nosaltres, que els recordem com a intercessors davant de Déu i són la corona de tot l'any cristià i ens inviten també a nosaltres a participar en la veritable santedat pròpia de Déu i la rebem com a comunió amb la seva vida. Resulta que la santedat humanitza, direm que fa que l'home assoleixi la seva pròpia maduresa com a persona. En conclusió: l'any cristià és el misteri de Déu, revelat en Jesucrist i que l'Església medita cada any, amb els seus fidels que viuen al cel, amb els àngels i els de la terra.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Per pregar...

Un amic sacerdot m'ha obsequiat amb una cartolina que, de manera breu i clara, ofereix un esquema per a la pregària. És clar i senzill. I també profund. El prevere m'ha dit que el lliurava als que se li apropaven per demanar que els ensenyés a pregar. Com que considero que és útil, em permeto de transcriure'l. Fa així:

«PER PREGAR...

Abans

—Posa't a la presència de Déu:

- * fixa't qui és Ell i qui ets tu;
- * demana-li perdó de les faltes;

—Invoca l'Esperit Sant per intercessió de la Verge Maria, per demanar:

- * llum per a la intel·ligència;
- * vigor per a la voluntat.

Durant

—Llegeix a poc a poc un fragment de la Paraula de Déu:

- * per assaborir-ne tot el que diu.

—Quan un pensament t'agradi: para't a reflexionar-hi.

—Parla'n amb Déu:

- * ja sigui adórant i admirant;
- * ja sigui donant gràcies del que ha fet per tu i per tots;
- * ja sigui demanant perdó, si veus que has estat infidel;
- * ja sigui demanant ajuda per aplicar-ho a la teva vida.

Després

—Busca una paraula o idees que t'ho resumeixi.

—Agraeix a Déu l'estona d'oració.

—Demana-li forces a Ell per intercessió de la Verge per aplicar a la teva vida allò que hagi descobert.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Estimada Montse

Sempre que et parlo d'algú em preguntes: quina edat té?, és gran? La vostra generació sembla que no creu en qui no és jove. Observo les peticions dels lectors i sovint trobo frases com aquesta: «Vull conèixer nois i noies per sortir plegats i fer amistat.» Només cal veure-us en qualsevol moment, estigueu amb qui estigueu i feu el que feu, sempre teniu el mòbil a la mà i rebeu i envieu missatges contínuament. Hom es pregunta: «Aquesta és una generació plena d'amor?» La meua opinió és que vosaltres, els que us inicieu en la vida social, preteneu establir múltiples relacions febles. Abans no es podia anar en una sala de ball sense companyia i, si era una noia, havia d'esperar que algun noi la tragués a ballar, perquè si no, es podia passar tota l'estona en un racó, sola i avorrida. Pel que em diuen, ara això no passa, un entra, balla amb qui sigui o com sigui, i prou. Poden passar hores de frenesí alegre, sense cap moment de diàleg. I no oblidis que confiança és confiança i confiança, pau i satisfacció. Vaig sentir dir al propietari d'una discoteca, al qual preguntaven el motiu pel qual en aquests locals la música sonava amb tanta potència: «És que si de sobte es produís un silenci total, els joves constatarien que no tenen res a dir-se.» Lamentable.

Sovint l'amistat es presenta d'una manera espontània, però s'ha de treballar, perquè si no fos així desapareix i el pitjor és que deixa una tristesa profunda. S'ha de treballar amb esforç, amb delicadesa, amb generositat. Altrament, no pot subsistir. Així com les plantes necessiten la llum, l'aigua i l'adob, qualsevol mena d'amor humà necessita el seu esforç. No es tracta de parlar o de trucar als que estan al teu voltant, als que vas conèixer ahir. Cal tenir presents els antics, aquells que es van allunyar i amb els quals s'ha perdut el contacte. Per sobre de tot, cal estimar. També cal fer amb els amics coses plegats. L'amor, sigui de la mena que sigui, ha de ser fecund, perquè d'altra manera s'apergamina, s'arrossega i mor. La millor amistat és la que es viu dins d'un context adequat. Els éssers vivents, també els humans, necessitem un clima, un «ecosistema espiritual», perquè se sustentin les nostres relacions. I si saps una mica de naturals, recordaràs que, perquè hi hagi un equilibri i un creixement, cal una certa varietat de components. Per això t'adverteixo que no has, per definició, de desconfiar dels que no són joves, la joventut d'una persona no és, per si mateixa, cap garantia. Hi ha un altre motiu. La joventut passa ràpidament i es viu amb una certa inconsciència, per això els centres de poder pretenen sovint aprofitar-se de vosaltres, manipular-vos, instrumentalitzar-vos. Us entusiasmeu davant d'un esdeveniment advers, us rebel·leu davant d'una injustícia o d'una desgràcia i en solucionar el problema amb celeritat. Simultàniament, uns quants grups s'aprofiten de vosaltres, porten les vostres accions al seu terreny i les apunten al seu favor. El resultat de tot això és que acabeu «cremats» en sentir-vos burlats i utilitzats. I això passa en àmbits socials, polítics i religiosos, que necessiten per auto-compladir-se, per exercir pressió, per tenir prestigi i èxit ràpid, disposar de grups que cridin, que pintin parets, que surtin al carrer entusiasmat amb pancartes, encara que no sàpiguen gaire bé on anirà a parar l'acció.

Pensa-t'ho bé: l'únic amic que no et manipularà, que no t'abandonarà mai a la cuneta de la vida, fins i tot encara que hi deixessis de creure, que sempre és jove, és Jesús.

Notes insignificants

Germà Adrià

L'aniversari del 2002

Fa uns quants dies he fet 83 anys. Ho sabien ben pocs. La meva comunitat, que m'ho va fer celebrar a cor què vols. I uns quants més...

Al matí vaig intentar pregar més temps que els altres dies. I després de missa senzillament vaig anar a passejar, disposat, sobretot, a saludar i a xerrar amb joves com jo.

I ho vaig aconseguir.

En un bar, on vaig cada setmana, vaig xerrar amb la Carmen. Vuitanta-quatre anys. Fresca i somrient. Destina unes quantes hores al dia a ajudar la gent gran de la qual en té cura la Creu Roja.

En el mateix bar, vaig poder trencar el gel amb Juan. De la meva mateixa edat. Va ser voluntari amb els «rojos» quan tenia 15 anys. I parlem de la guerra. I la seva brigada va estar amb la meua al front del Segre. I el van ferir allà. I ara... ja és avi diverses vegades. I viu a la Barceloneta amb uns néts.

Per la Rambla em va saludar l'Enri. Va ser el meu professor al 34, abans de la guerra. Té 94 anys. I encara dona classes a altres joves de la casa «de vells» (així és com ell ho diu), on està recollit. Diu que no vol que ningú mori analfabet. Com podrà llegir les indicacions de sant Pere quan arribi al Cel?

Noranta-quatre, i si no fos per l'asma... i per una coixera, i... Si no fos per algunes coses, se sentiria jove encara. Però ell té el cor jove, diu. I encara que a la «casa de vells» no hi ha església, gairebé cada dia pot anar a missa a la parròquia del costat.

Després vaig saludar en Rosqui. Només té 66 anys, però va esparracat i brut. Dormi

al carrer. Demana almoïna. Sempre empeny un carro on hi porta tots els trastos. I ens saludem sempre. No el puc convidar, perquè no pot entrar a cap bar. Però li he comprat unes quantes llaunes.

Diu que ja és massa vell...

I no voldria estar en una casa de vells. Prefereix viure al carrer.

I a l'autobús em vaig asseure davant d'un altre Juan. Bigoti blanc. Rostre eixut. Noranta-un anys.

És català-aragonès. D'un poble que van robar a Catalunya, diu, però on es parla sempre i tothom en català.

Ara ell viu amb una filla i els seus néts al costat del passeig Colom i té el costum de pujar al 64 fins a Sarrià cada matí.

Es passeja, entra a l'església, resa un Parnostre i baixa a Colom caminant a poc a poc mentre resisteix.

A la guerra va ser soldat nacional, diu. I probablement vam lluitar l'un contra l'altre a Tremp, a Sant Corneli.

Vam acordar que sempre que coincidim a l'autobús, ens asseurem plegats per xerrar.

M'ha agradat el meu aniversari del 2002.

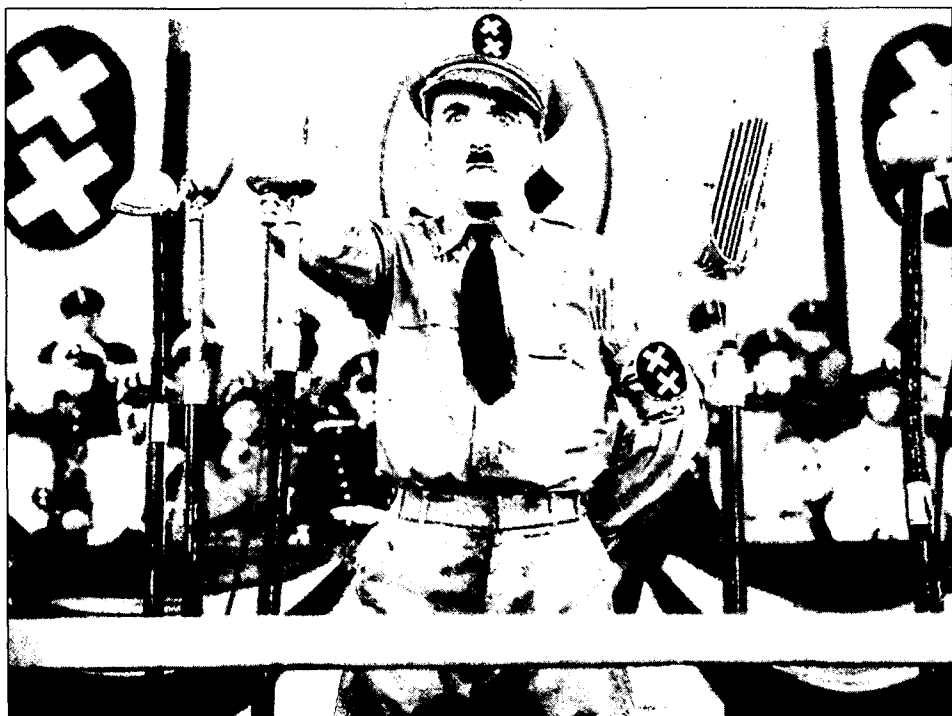
M'agradaria fer-ne uns quants més... I trobar-me cada any amb la Carmen, els Juanes, l'Enri...

M'agradaria poder compartir també la meua vellesa amb uns quants joves i animar-los perquè volguessin arribar a vells... I arribar-hi, servint algú, que és la millor manera de viure de vell. Mentre es pugui servir; un dia ja t'hauran de servir a tu... I suposo que a més d'un li deu resultar costós veure's sempre servit.

Cada dia és un nou aniversari. Cada dia és un regal de Déu. Sabem aprofitar-lo?

Zoom

Eduard Brufau

La pel·lícula «El gran dictador», de Charles Chaplin, que des de fa unes setmanes es pot tornar a veure als cinemes, és una crítica magistral i contemporània a les barbaritats del nazisme. El valor de l'obra, però, és haver superat el context històric en què va ser creada, de manera que el seu missatge contra qualsevol totalitarisme i a favor de la pau és del tot vàlid per a l'època que vivim.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

«Sí» a la vida

Les dades del cens del 2001, corresponents a la població espanyola i difoses fa unes quantes setmanes, indiquen que, per primera vegada, s'ha invertit la piràmide. Avui hi ha dos milions de menors de 16 anys menys que el 1991 (15%), mentre que la població major de 65 anys (17%) s'ha incrementat considerablement. Nombrosos factors incideixen en aquest resultat. És evident que les millores sanitàries afavoreixen una esperança de vida més gran, però, què passa, d'altra banda, amb el descens de la natalitat? Quines repercussions s'experimentaran en el conjunt de la societat si es confirma en anys successius la tendència actual?

Un dels factors, la incidència numèrica del qual desconec en aquest moment perquè no disposo de dades ni tampoc no sé si les que hi ha són fiables, es refereix als embarassos no desitjats. Com es resol una situació com aquesta? La solució depèn del sí o del no que es dona a la vida nova. En cas afirmatiu, es tracta de seguir endavant l'embaràs, no exempt moltes vegades de tota mena de dificultats socials, familiars, econòmiques... En cas negatiu, l'alternativa és l'avortament, que comporta la pèrdua d'una vida humana, l'impacte que la seva realització provoca en la consciència de la mare la simplificació d'uns quants problemes familiars i socials i el joc d'interessos econòmics...

La Federació Espanyola d'Associacions Pro Vida, la seu de la qual és a Barcelona, és una ONG consultiva especial del Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides. Opta per facilitar acollida i ajuda a les dones amb dificultats a causa de la seva maternitat. Quan hi ha situacions imprevistes, els discursos valen ben poc. S'agraeixen molt més les solucions humanes, properes i concretes. Les Associacions Pro Vida han elegit aquest camí sense descuidar les mesures preventives a través de processos educatius. Els professionals que les integren, així com les persones voluntàries que col·laboren en diferents tasques, són gent competent i preparada. Des de la seva creació el 1981 fins a l'any 2001, han facilitat el naixement de 18.822 nens i nenes. Tot i la permissivitat més gran de la llei, no s'han deixat d'incrementar les persones ateses. Es calcula que el total de beneficiaris ascendeix a 66.138. Pro Vida ofereix assistència personalitzada a la dona sola, en situació de marginació, pobresa i inseguretat, amb fills menors al seu càrrec; atenció gratuïta mèdica, psicològica i/o acollida a la dona que necessita ajuda davant d'una maternitat difícil; ajudes individualitzades en alimentació i allotjament durant 6 a 24 mesos, ampliables...

El perfil majoritari de les dones ateses l'any 2001 es correspon amb el d'una dona soltera, menor de 24 anys, estrangera i sense estudis o només amb estudis primaris.

Proclamar el sí a la vida no es pot reduir a un discurs mancat de mesures pràctiques. Els embarassos no desitjats acostumen a irrompre d'una manera dramàtica en la vida de les persones implicades. La solució dràstica de l'avortament té el preu de la vida humana i provoca repercussions anímiques i morals, especialment en les dones. És expeditiu però deixa seqüeles importants en les seves protagonistes. Si es disposa de mitjans econòmics, es presenta com la solució més fàcil ja que en part s'eviten conflictes familiars o socials. Per això, dir sí a la vida representa també ser acollidors amb les persones que es troben en aquestes situacions, sense jutjar-les ni condemnar-les. A Nigèria, castiguen una dona amb la lapidació per ser adúltera i tenir una nena. Occident prefereix esborrar les empremtes i carregar-se el fetus i salvar, així, les aparences de la dona. Normalment, en totes dues situacions l'home en queda al marge, encobert pel mantell de la innocència i de la irresponsabilitat.

Continuaran el debat i les postures contraposades sobre la vida. No obstant això, propiciar una educació preventiva i responsable en l'ús de la sexualitat és una tasca que continua sent indispensable. La formació teòrica més bona no garanteix un comportament més madur perquè davant dels impulsos de la passió es poden obnubilar els conceptes més elementals. Una bona formació afectiva i sexual supera el tabú i el descontrol, i garanteix una opció lliure i responsable de les pròpies possibilitats.

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

**En cas de defunció,
què s'ha de fer?**
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

□ Constitució europea i herència religiosa

Els polítics preparen una constitució per a Europa. Al Sr. Josep Borrell li sobra el tema de la religió i escriu un article: *Deixem Déu en pau*. Parla de límits, llibertat de pensament, etc. El Sr. Marcelino Oreja parla en la mateixa pàgina dels principis bàsics que inspiren la integració. L'herència religiosa dels europeus. No obstant això, diu que una Europa sense cristianisme seria una Europa sense dades d'identitat. Un i altre apunten normes i valors vàlids per a una convivència recta.

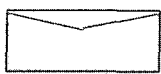
Els polítics sempre miren d'afinar en els seus conceptes i idees. Alguns polítics donen la sensació que volen cercar tres peus al gat. Per començar, obliden que en aquests moments la bandera d'Europa, per a bé o per a mal, és blava, amb estels, en honor de la Mare de Déu; per tant, una Europa cristiana.

Tots els habitants d'Europa coneixem la religió cristiana; uns la practiquen i altres la respecten. Però tots estem d'acord a humanitzar la Terra; la més propera, la nostra, i també la resta del món conegut. Tots els creients cristians volem el mateix.

No haurien de tenir tants prejudicis els senyors polítics per definir i promulgar, amb el cap ben alt, que som cristians malgrat «tenir mancances de respecte als drets humans», segons algun alt polític.

El cristianisme té 2.003 anys. Els drets humans es van aprovar el 10 de desembre del 1948. La Constitució Europea serà del 2003, però l'herència religiosa hi és. Queda molt malament l'expressió de «la concepció d'Europa com a un club cristià», segons s'afirma en l'esmentat article del 19-12-2002 en el diari *El País*. Un club és una cosa tancada. El cristianisme està obert a tots i a totes les classes socials, entre altres coses. Les comparacions sempre són odioses, en aquest cas, però, molt desafortunades.

Cartes del lector

La integritat dels éssers humans, ho saben molt bé els metges: cos i ànima junts. La vida —social, política i religiosa— és un bloc. No oblidin que la fe en un poder superior pot ser el camí cap a la pau i la felicitat. Senyors polítics, no tinguin por d'incloure en la Constitució Europea el camí de la fe cristiana, en bé de tots els europeus.

MANUEL ALCOLEA MARÍN
Barcelona

■ La llum té els seus misteris

Sortosament, una cosa sí que és certa: el rés del Rosari no ha passat de moda. Alegrem-nos i fem-ne festa. No es tracta d'una devoció caduca, d'una antigor de l'Església, només practicada per quatre velles, com alguns maliciosament diuen i uns altres pensen. Al contrari, és una devoció cristiana, actualment viva i activa que va a més, per més sorprenent que pugui semblar. Hi ha persones joves, gent normal i corrent, intel·lectuals i personalitats —potser no són gaires però n'hi ha—, que no s'avergonyeixen de resar-lo. No els cauen els anells per portar un rosari penjat a les mans sense necessitat d'amagar-se'n.

I si algú, enmig d'aquesta allau de descristianització radical i extensa geogràficament que ho envaeix tot, ja havia enterrat el rosari, aquí tenim la figura senyera del nostre Sant Pare Joan Pau II (envellit de cos però rejuenit d'esperit), donant un gran i vivificador impuls a aquesta devoció mariana a la qual, per iniciativa seva, l'Església li ha volgut dedicar tot un any, des del mes d'octubre del 2003.

El Sant Pare, tot coincidint amb el 24è aniversari del seu Pontificat, fructí-

fer i sorprenent, ens ha obsequiat amb la seva penetrant i exemplar carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae* («Rosari de la Verge Maria») amb la qual, a més de palesar el seu gran amor a Maria, introdueix cinc nous misteris als fins ara quinze existents i els ha anomenat misteris de la llum i que ell proposa resar els dijous.

Segons entenc jo, els cristians, els qui acudim a la pregària com a mitjà de santificació i comunió amb els altres germans, ens hauríem d'animar, els uns als altres, a resar el Rosari i a través d'ell demanar a la Verge Maria per la santificació de l'Església catòlica, pels qui la regeixen i pels qui en formem part, per la seva unió i concòrdia, per la pacificació del món, per les famílies cristianes i per les que passen moments difícils, per nens i joves, pels malalts, per la gent pobre i marginada, pels qui s'han apartat del camí de la fe i per tantes i tantes altres necessitats que hi ha arreu de la humanitat.

RICARD GUANTER
L'Escala

□ El Papa i el professor Hawking

Dues ments famoses i preclares ficades dins d'un cos incapaç físicament. S'aconsella la dimissió i el retir del Papa perquè té mal aspecte i necessita papamòbil i s'aplaudeixen els èxits científics del professor Hawking sense considerar el seu aspecte.

Al Papa el ridiculitzen en la seva vellesa i exalcen Hawking amb la seva incapacitat física. El Papa parla de l'esperit, de Déu, de la persona i de la pau. Hawking contesta preguntes científiques que no per complicades deixen de ser populars i aplaudides.

Per què s'accepta el savi i no el sant?

MARIATERESA LLADÓ BADIA
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

La Divina Misericòrdia

—M'han arribat uns fullets que propaguen la devoció a la Divina Misericòrdia. Parlen de les revelacions que va tenir una santa polonesa. Li sembla conforme a la fe tot això?

—Probablement el fullet de què em parla es refereix a la devoció a la Divina Misericòrdia tal com li va ser revelada a santa Faustina Kowalska. Si és així, no pateixi, perquè tot és conforme a la fe. La seva pregunta em suggereix algunes precisions que els poden ser d'utilitat a molts lectors. En primer lloc, pel que fa al concepte de «devoció». Una cosa és la devoció i una altra les devocions. La devoció forma part de la nostra resposta de fe a Déu. És el lliurament de ment i cor i de tot el nostre ésser a Déu. Això s'expressa sens dubte a través de devocions particulars i cadascú ha de cercar aquelles que expresen més bé l'amor i pietat vers Déu, la Santíssima Mare de Déu i els sants. Si una devoció és recomanada per l'Església és indicatiu segur que ens pot anar molt bé. Pel que fa a la Divina Misericòrdia, cal dir que no es tracta d'un aspecte secundari o marginal de la fe, sinó tot al contrari: es tracta del rostre del Déu únic i veritable que se'n ha donat a conèixer plenament en el seu Fill Jesucrist per l'Esperit Sant.

L'any 1980, el papa Joan Pau II signava una encíclica important: *Déu ric en misericòrdia*. Aquest gran document s'iniciava amb les paraules següents: «Déu ric en misericòrdia és el que Jesucrist ens ha revelat com a Pare; certament, el seu Fill, en Ell mateix, ens ho ha manifestat i ens ho ha donat a conèixer.» Propagar la devoció a la Divina Misericòrdia és una tasca urgent de la nova evangelització. La crisi de Déu i de fe que pateix gran part de la nostra civilització té les arrels en l'abandonament del Déu misericordiós, fidel a ell mateix i a les seves promeses i que, intervenint activament en la nostra vida, du a terme el seu disseny de salvació. La devoció a la Divina Misericòrdia és un mitjà eficaç per fer veure que el nostre Déu no és un Déu distant i que passa de nosaltres, sinó que és un Déu proper, un Déu que estima i es fa estimar i que demana la correspondència del nostre amor. El nostre món, que abandonant el Déu misericordiós s'ha tornat tremendament immisericordiós, té una gran necessitat de redescobrir la Divina Misericòrdia. Podrà aprofundir en el tema, perquè té accés a Internet, en el nou portal de l'Institut Universitari Virtual Sant Tomàs, on aquest mes de gener es publicarà un article i una conferència sobre la Divina Misericòrdia.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Autobús

Els ecologistes radicals prediquen que cal suprimir el vehicle particular i utilitzar tan sols els transports públics. Els arguments giren al voltant de la pol·lució atmosfèrica, la contaminació acústica, la despesa inútil d'energia, etc. Per això, en algunes ciutats i alguns pobles procuren fer la vida impossible als cotxes amb semàfors innecessaris, bandes sonores transversals, stops, contradireccions, velocitats limitades, direccions úniques, voreres més amples amb carrers més estrets, etc.

Certament tot això convida al desplaçament a peu o amb bicicleta, i en principi és bo. Però també és veritat que moltes vegades el desplaçament en cotxe és imprescindible. Ens referim a la insuficiència dels transports públics, la comunicació per la distància d'alguns barris o llocs de treball, les condicions físiques dels viatgers (nens, gestants, discapacitats, vells...), els horaris i temps inadequats, etc.

Però jo penso que en favor de l'autobús hi ha uns arguments encara més vàlids que tot això dit.

El cotxe aïlla del món. El conductor està tancat en una capsa de vidre i metall, preocupat tan sols pel verd-vermell,

pels altres cotxes, pels passos de zebra, pel canvi de marxes, pel nom dels carrers, pel número de les cases... i per trobar aparcament. Si a més a més sent la ràdio, no té espai ni per pensar en res. Com un caminant en el desert de la via pública.

Al contrari, l'usuari de l'autobús viu en el món. Contempla els carrers, les cases, les botigues, les tanques publicitàries... L'usuari d'autobús, realment, és un ésser que està allí (el *Dasein* de Heidegger) i viu en el món.

Tal com escriu Joan Chritsler, o.s.b., en el seu llibre *La vida il·luminada*, el creient, en la seva contemplació, en la seva oració, ha de buscar la veritat de Déu, la presència de Déu, precisament en el món, en les coses més senzilles de la vida diària, i allà podrà trobar la bellesa, la bondat i la unitat de la Creació. El nostre «jo» no estarà sol, perquè la intersubjectivitat de la qual parla Husserl ens farà adonar-nos que estem envoltats pels «altres», que també són imatge de Déu.

També es pot pregar tot mirant per les finestres de l'autobús.

JOSEP M. PUIGDOLLERS
Cardedeu

Eucaristia i unitat de l'Església

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La unitat visible i sacramental

Quan es «veurà» la unitat de tots els cristians en l'Església de Jesucrist? La resposta és aquesta: el dia que tots els bisbes ordenats sacramentalment, amb els preveres també sacramentalment ordenats, puguin concelebrar l'Eucaristia amb el Papa, i que qualsevol fidel batejat ben disposat pugui participar sacramentalment en aquesta celebració.

La resposta remet, doncs, a allò que demanem en les oracions per la unitat dels cristians: que arribi el dia en què tots els batejats puguem seure junts a la taula eucarística. Es tracta de quelcom que pertany a la realitat sacramental de l'Església, no pas pura i simplement a idees personals, o a sentiments legítims. La unitat de l'Església no és només una qüestió individual, sinó una qüestió visible, institucional, sacramental. Ara bé, la celebració de l'Eucaristia és la font i la culminació de la vida cristiana, i la manifestació més important i decisiva de la

naturalitat de l'Església.

L'Eucaristia fa l'Església

Per què no, doncs, organitzar una celebració amb les característiques essencials abans? Per què no prescindir d'on es combrega, o de quina celebració es participa, sense preocupar-se de la identitat confessional? Per què no «superar» aquestes «barreres» i decidir cadascú que per a ell la unitat dels cristians ja és realitat? Per què no situar-se en la «trans-confessionalitat», és a dir, més enllà de qualsevol confessió cristiana? A aquests interrogants, que no són imaginaris, alguns hi afegeixen una motivació doctrinal: rebent l'Eucaristia en qualsevol confessió s'anirà fent la unitat de l'Església, perquè l'Eucaristia fa l'Església.

Aquestes preguntes demanen uns aclariments teològics sobre l'Església i els sacraments, especialment sobre el ministeri i l'Eucaristia. Sobre l'Església, en primer lloc, perquè no podem

pensar en ella com una empresa que organitza lliurement el seu màrqueting, segons les conveniències. Si partim del punt que l'Església és l'encarregada de viure, conservar i testimoniar l'Evangelí de Jesucrist, aleshores la qüestió bàsica és conèixer el que Jesucrist ha volgut per a ella. Però també sobre el ministeri i sobre l'Eucaristia. Sobre el ministeri, perquè cal saber qui són els qui realment continuen aquell col·legi apostòlic, amb Pere com a cap, a través de la història, i estan legitimats en l'Esperit per «vetllar per l'Església de Déu». Sobre l'Eucaristia, perquè la seva autenticitat està vinculada a la del ministeri eclesial, i perquè la seva recepció és ja una confessió de fe.

«L'Eucaristia fa l'Església» vol dir que el Cos de Crist rebut sacramentalment en la fe uneix «en un sol cos i un sol esperit» els qui en participen. A la pregària eucarística III es diu: «Enfortiu en la fe i en la caritat la vostra Església, que encara peregrina a la terra.»

L'Església fa l'Eucaristia

Per això, alhora que afirmem que l'Eucaristia, és a dir, Crist mateix, fa l'Església per la força del seu Esperit que li dona unitat i caritat, també afirmem que és l'Església la que fa l'Eucaristia. I així tornem al que hem dit abans: allà on hi ha veritablement, i fins on hi ha veritablement, l'Església volguda per Jesucrist, allà es fa l'Eucaristia. Aquesta és precisament la diferència entre la situació eclesial de les Esglésies orientals no catòliques i les comunitats eclesials de la Reforma. Les primeres són veritablement «Esglésies germanes», tot i que no existeixi la plena comunió; en elles, en efecte, s'ha mantingut la successió apostòlica en la seva autenticitat sacramental. No es pot dir el mateix en les altres comunitats, tot i que mantenen elements tan importants com la fidelitat i l'amor a la Paraula de Déu, i la celebració d'alguns sacraments. El moviment per la unitat té quelcom de misteriós, deia Pau VI.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

GENER
29

- ☐ Va néixer probablement a Barcelona cap al 1180
- ☐ Fundador de l'orde de la Mercè arran d'una aparició de la Mare de Déu
- ☐ Va participar en diverses expedicions per alliberar captius cristians
- ☐ Va morir cap al 1250
- ☐ Canonitzat per Innocenci XI el 1688

Aquest 2003, any de la Mercè, es commemora que ara fa exactament 800 anys, el 1203, el jove comerciant barceloní Pere Nolasc va alliberar 300 captius cristians retinguts a la ciutat de València, llavors encara musulmana. Començava així una tasca personal de redempció de presoners i esclaus, en un primer moment des d'una confraria de cavallers i de clergues que recaptaven almoines per alliberar-los. El pas important, però, va ser la nit del 2 d'agost del 1218, quan la Mare de Déu s'aparegué a sant Pere Nolasc amb el missatge que fundés «l'orde de la Mare de Déu de la Mercè de la redempció de captius». La tradició diu que la Mare de Déu també es va aparèixer simultàniament a sant Ramon de Penyafort —redactor de les constitucions del

Sant Pere Nolasc

nou orde — i al mateix rei Jaume I.

Sant Pere Nolasc va dirigir l'orde de la Mercè durant trenta anys, i en tot aquest temps va viatjar fins al nord d'Àfrica, Andalusia i altres indrets de la Mediterrània per alliberar presoners. Igualment va participar en la conquesta de València i va fundar nombrosos convents per tota la Corona d'Aragó. El primer d'ells fou l'actual basílica de la Mercè de Barcelona, el 1218. Els mercedaris van adoptar la regla agustiniana i van afegir un quart vot als tres habituals d'obediència, pobresa i castedat: el nou vot considerava la possibilitat d'intercanviar-se per un captiu en perill de perdre la fe per tal que aquest aconseguís la llibertat i no renegués. L'orde va ser confirmat pel papa Gregori IX el 1235.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

GENER

26. Diumenge

III de durant l'any. Verd. Lectures: Jonàs 3,1-5.10 / Salm 24 / 1 Corintis 7,29-31 / Marc 1,14-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Timoteu i Titus, b.; Robert, Alberic i Esteve, ab.; Santes, Paula (Pola), viuda.

Festa Major: a Castell de l'Areny, Maià de Montcal, Malla, Regencós i Subirats.

27. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 9,15.24-28 / Salm 97 / Marc 3,22-30. Si es vol: *Santa Àngela Mèrici* (MLI), *Blanc*. TORTOSA: *Sant Enric d'Ossó* (ciutat, MO / diòcesi. MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vitalià, p.; Emeri (Mer), ab.; Julià, b.

28. Dimarts

Sant Tomàs d'Aquino (MO), *Blanc*. Lectures: Hebreus 10,1-10 / Salm 39 / Marc 3,31-35. LLEIDA: *Sant Valeri* (MO), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Flavià, mr.; Tirs, mr.; Julià, b.; Leònides, mr.; Santes, beata Gentil Giusti, mare de família.

29. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 10,11-18 / Salm 109 / Marc 4,1-20. BARCELONA: *Sant Pere Nolasc* (MLI), *Blanc*. TORTOSA: *Beat Manuel Domingo Sol* (ciutat, MO / diòcesi. MLI), *Blanc*. LLEIDA: *Sant Tomàs d'Aquino* (MO).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri, b. i mr.; Sulpici Sever, b.; Julià, b.; Santes, beata Arcàngela Giralani, rel.

30. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 10,19-25 / Salm 23 / Marc 4,21-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adelelm, b.; Mucià-Maria Wiaux, rel.; Santes Martina, vg. i mr.; Jacinta de Mariscotti, rel.

31. Divendres

Sant Joan Bosco (MO), *Blanc*. Lectures: Hebreus 10,32-39 / Salm 36 / Marc 4,26-34. URGELL: Aniversari ordenació episc. bisbe Joan Martí, *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marcel·la, viuda.

FEBRER

1. Dissabte

Fèria. Verde. Lectures: Hebreus 11,1-2.8-19 / Lluç 1,69-75 / Marc 4,35-41

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cecili, b. i mr.; Santes, Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria-Anna Vaillet i Otilia Baumgarten, rel.

Festa Major: a l'Aleixar.

Lectures bíbliques

Diumenge III de
durant l'any

Lectura primera

Jo 3,1-5.10

*R. Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes.**Els ninivistes es convertiren
i s'apartaren del mal camí*

Lectura de la profecia de Jonàs:

El Senyor va fer sentir a Jonàs la seva paraula i li digué: «Vés a Nínive, la gran capital, i proclama-hi el que jo et diré.» Jonàs se n'anà a Nínive, tal com el Senyor li havia manat. Nínive era una ciutat grandiosa. Per recórrer-la tota calia fer tres dies de camí. Jonàs començà a fer una jornada de camí dintre la ciutat i cridava: «D'aquí a quaranta dies, Nínive serà destruïda.» La gent de Nínive cregué en Déu: proclamaren un dejuni i, des dels més poderosos fins als més humils, es vestiren de sac negre. Déu veié que de fet es convertien i s'apartaven del mal camí, i es va desdir de fer caure sobre d'ells la desgràcia amb què els havia amenaçat.

Salm responsorial

24

*Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes,
que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me,
perquè vós sou el Déu que em salveu.*

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat
i de l'amor que heu guardat des de sempre.
Compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils per sendes de justícia,
els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura segona

1Co 7,29-31

Aquest món que veiem passa aviat

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller han de viure com si no en tinguessin, els qui ploren, com si res no els fes plorar, els qui estan contents, com si res no els alegrés, els qui compren, com si no tinguessin res, i els qui treuen profit d'aquest món, com si no en traiguessin cap, perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.

Evangeli

Mc 1,14-20

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.» Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Jesús els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell.

Poc més enllà veié Jaume, fill de Zebedeu, i el seu germà Joan. Eren a la barca repassant les xarxes. Els cridà immediatament, i ells deixaren el seu pare Zebedeu amb els jornalers a la barca, i se n'anaren amb Jesús.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)BUTLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)RÀDIO ESTEL
FM 106.6

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona - e-mail: publicitat@catcrist.com

Tortosa

diòcesis

Enviament missioner de Mn. Joan Alonso

■ «Em sento orgullós de ser missioner d'aquesta Església»

TORTOSA.— El diumenge 12 de gener es va fer l'enviament missioner de Mn. Joan Alonso i Bonals. L'acte es va fer en el marc de la celebració eucarística presidida pel bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas i Viñals, el qual va pregar pel nou missioner diocesà i li

va imposar la creu missionera. Mn. Joan Alonso és enviat al Perú per treballar en una diòcesi d'aquest país andí. En la mateixa celebració es va fer el ritu d'admissió a l'orde del diaconat permanent de Jesús Cid i Xutglà, delegat diocesà de Missions.

Una gran festa diocesana, missionera i universal, es va viure a la catedral de Tortosa el 12 de gener passat. Una cinquantena de sacerdots van concelebrar la missa, presidida pel bisbe diocesà, en la festa del Baptisme del Senyor. Els fidels, vinguts de diferents llocs de la diòcesi, principalment de les parròquies on ha exercit el seu ministeri Mn. Joan Alonso —Deltebre, Vinaròs, la Palma d'Ebre, la Bisbal de Falset, Margalef del Montsant— omplien la nau central de la catedral. La tarda era freda, però la catedral estava plena de la llum i de l'escalf de l'Esperit, i de l'amor a l'Església. El nou missioner va proclamar l'Evangeli i després de l'homilia va rebre la benedicció del qui és enviat a predicar Crist. El moment més significatiu va ser la imposició de la creu del Crist al nou missioner per part del bisbe Mons. Salinas.

A l'homilia, el prelat va dir amb l'ale-

gria i la força del qui sent seva la missió de tota l'Església diocesana: «Aquest dia es posa de manifest d'una forma més radical la vocació més profunda de l'Església. L'Església és missionera; és per a la mis-

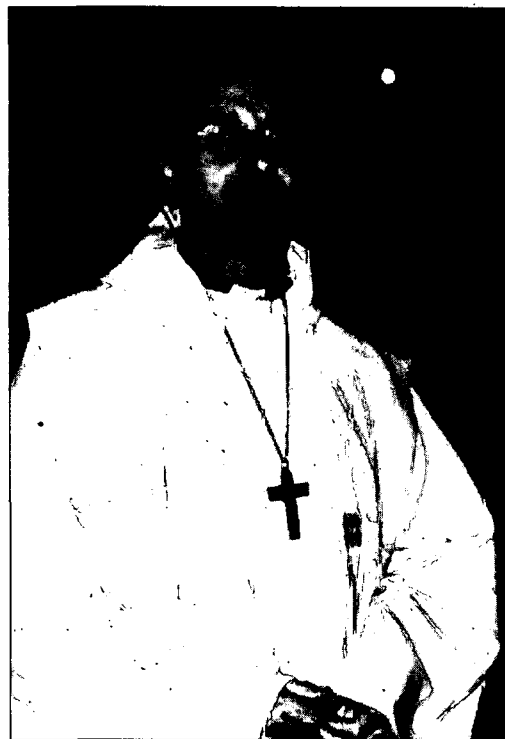
Mons. Salinas:
«Joan, vés; anuncia l'Evangeli; fes present el Crist. Nosaltres et donarem suport»

sió. No hem rebut la fe per a nosaltres mateixos, no hem rebut el do de Déu per guardar-lo dins del cor, l'hem rebut per fer-lo vida i que sigui vida per al món. La

nostra identitat és ser missioners allà on siguem.» També va expressar el sentit de l'enviament diocesà al nou missioner: «Enviat per l'Església de Tortosa, representant-nos a tots nosaltres per fer present d'una forma més concreta la dimensió que és de tot el poble de Déu, la dimensió missionera.» I després dirigint-se especialment al nou missioner: «Joan, vés; anuncia l'Evangeli; fes present el Crist. Nosaltres et donarem suport. Nosaltres estarem en la pregària. Nosaltres t'ajudarem, tu, ens representes a tots. Vés, camina, tingues confiança.»

«Orgullós de la meva Església»

Especialment clares i esperades van ser les paraules de Mn. Joan Alonso en finalitzar l'Eucaristia. Paraules d'admiració pel missioner, però encara més pels qui aquí es queden. Va dir: «La figura del missioner és una figura estimada en l'Església. M'he sentit orgullós moltes vegades de la meva Església motivat per la figura dels missioners. Aquesta imatge heroica, entregada, generosa de tants homes i dones que arreu del món estan donant la vida com Jesucrist. I de cop i volta, m'he vist revestit avui amb la nova vocació de missioner. Avui que em trobo entre els missioners, vull dirigir la meua mirada als qui us quedeu. Vull expressar el meu orgull i la meua admiració pels qui us quedeu aquí.» Va expressar el seu orgull pel bisbe: «Perquè ha entregat un bé molt preuat, no tant per la meua persona, sinó perquè sóc sacerdot. Ha renunciat al servei d'un sacerdot pel bé d'una altra Església.» També pel presbiteri diocesà: «Esteu fent el vostre treball en un món complicat. Un treball molt menys reconegut. La gent no

Mn. Joan Alonso Bonals, amb la creu missionera.

us expressa l'afecte i la necessitat que us té. Una societat que sembla que hagi perdut la set de Déu. I vosaltres, amb fidelitat, continueu la vostra tasca. Potser, amb moltes dificultats, i potser ningú no us en dona les gràcies ni us donà el reconeixement que necessiteu.» Paraules tendres van ser les dirigides a la seva família: «Una família nombrosa i generosa, on he après a estimar i on s'ha parlat de Déu sense cap vergonya.» Després a tota la gent que omplia la catedral: «El poble que és resum de la meua vida sacerdotal. Vosaltres sou la meua heretat, el tresor que sempre he portat... Hem d'estimar tots el nostre Baptisme, hem de viure tots la vocació que hem rebut en plenitud.» I va finalitzar amb aquestes paraules adreçades a tots els assistents: «Us admiro moltíssim. Us estimo moltíssim. I em sento avui orgullós de ser missioner d'aquesta Església on hi ha tanta gent admirada.»

Roman Casanova

El nou missioner va rebre la benedicció de mans del bisbe Salinas.

Nova il·luminació a l'església de la Bisbal de Falset

FALSET.— El dissabte 4 de gener, a les 12 del migdia, es va beneir la nova il·luminació del temple parroquial de la Nativitat de Maria de la població de la Bisbal de Falset. L'acte es va fer al començament de l'Eucaristia, presidida pel bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas i Viñals. Després de la benedicció es van encendre els nous llums que van il·luminar amb esplendor les naus de l'església parroquial.

En l'homilia, el bisbe Xavier Salinas va glossar Crist llum del món, i els cristians que hem de ser, en Crist, també llum del món. També va expressar l'alegria per aquesta millora en el temple parroquial que expressa, com totes les obres de millora, la vida de la parròquia i el seu desig de futur.

La nova il·luminació ha estat possible gràcies als ajuts dels fidels i a la col·laboració del bisbat de Tortosa, de la Diputació

de Tarragona i de l'Ajuntament de la Bisbal de Falset, com ha expressat el rector de la parròquia, Mn. Josep Serrano i Pentinat.

En l'acte també van ser presents els sacerdots de l'arxiprestat de Flix i Mn. Joan Alonso i Bonals, antic rector d'aquesta parròquia amb el qual es va iniciar aquest projecte d'il·luminació. El 12 de gener passat Mn. Alonso va rebre la missio diocesana per anar a servir l'Església Universal al Perú.

Aquest acte va servir també com a trobada del pastor diocesà amb la gent d'aquesta parròquia; i de manera especial amb els membres del Consell Parroquial, amb els quals va compartir un dinar de germanor que va servir per compartir anhels i esperances. (R.C.)

Renovació de la Missió Popular a l'Ametlla

AMETLLA DE MAR.— Durant els dies 23, 24, 25 i 26 de gener tindrà lloc a l'Ametlla de Mar la renovació de la Missió Popular portada a terme ara fa un any a la parròquia de la Purificació. L'Equip Vicenç d'Evangelització format pels missioners de la congregació de la Missió de Sant Vicenç, les Filles de la Caritat i els laics interpellats per aquest carisma volen d'aquesta manera donar més cohesió als fruits de la missió de l'any passat i preparar la gent per viure la festa patronal, el 2 de febrer proper, Mare de Déu de la Candelera, amb una espiritualitat mariana de qualitat. (C.C.)

Barcelona

El cardenal Carles publica la carta pastoral «Caminem amb esperança»

■ El document remarca la celebració de l'Any de la Mercè, que s'obrirà el dia 29 de gener

BARCELONA.— Amb motiu de l'Any de la Mercè, que s'obrirà a la basílica de la patrona de l'arquebisbat de Barcelona el proper 29 de gener, per commemorar els 800 anys de la primera redempció de 300 captius, el cardenal Ricard M. Carles ha publicat la carta pastoral titulada *Caminem amb esperança*.

Amb aquesta exhortació pastoral, el cardenal Ricard M. Carles ha volgut adreçar-se als seus feligresos per «repassar aquelles fites que des del començament del meu pontificat a Barcelona han constituït el projecte pastoral a la nostra diòcesi». Aquesta fites han vingut marcades per una doble dimensió: la necessitat de testimoniar i viure la fe, i la urgència d'ajudar de manera eficaç tots aquells que puguin lliscar pel pendent de la marginació.

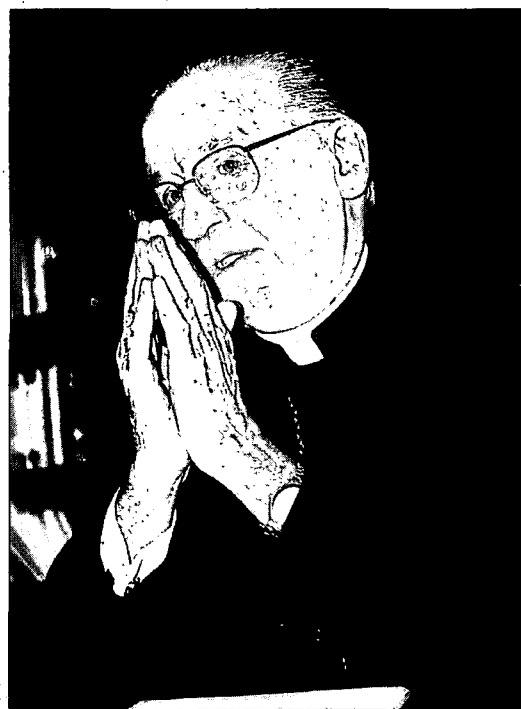
La primera part del document repassa, doncs, les fites i els documents més significatius del seu pontificat, sobretot la publicació del Pla Pastoral Diocesà, ara fa deu anys, i la celebració del Concili Provincial Tarraconense (1995), del qual recorda els objectius principals, i l'actual reestructuració parroquial a la diòcesi, coneguda com la preparació del nou «mapa pastoral». Com a conclusió recorda que «l'acció pastoral no és res més que l'ésser i l'actuació de l'Església com a part del misteri de Crist, que ens ofereix la comunicació i la vida de l'Esperit Sant per mediació de l'Església, lloc de la fe, de l'esperança i de la caritat, i lloc, alhora de la pregària i dels sacraments».

Seguint la línia marcada per aquesta primera part de la carta, la segona es titula «L'acció pastoral de l'Església, avui i sempre, en clau de diàleg», i conté els següents apartats: diàleg amb Déu, diàleg amb els altres que inclou l'anunci de Crist, el diàleg de l'amor fraterno i de la solidaritat. El cardenal Carles expressa amb claredat que «l'evangelització és alhora un diàleg i una manifestació de la nostra identitat més pregonada». Aquest punt del document tracta amb especial amplitud el tema de la comunió a l'interior de l'Església, tant en

els escrits de sant Joan Evangelista com en la recent carta apostòlica de Joan Pau II *Novo millennio ineunte*.

Reptes de la diòcesi

El tercer punt, sota el títol «Noves respostes als nous reptes que rep la nostra

El cardenal Carles ha volgut obrir l'Any de la Mercè amb una carta pastoral.

diòcesi», baixa a alguns dels problemes i tasques quotidians de la diòcesi. Reflexiona sobre el fenomen de la immigració, l'aportació de l'Església a la convivència i inserció dels immigrants, el diàleg interreligiós, la necessitat d'una mediació eclesial acollidora i consistent amb vista a la vida

cristiana intensa dels creients, les respostes davant les noves realitats pastorals i socials i l'acceleració tecnològica. Tots ells són temes ben actuals que toquen el dia a dia de les persones. Especialment urgent per al cardenal resulta el tema de la immigració, tot un repte davant del qual reconeix que l'Església «està fent una bona tasca per obtenir un grau notable d'inserció social i d'integració dels immigrants en les mateixes comunitats».

Un altre dels reptes més preocupants de la diòcesi és l'envelliment i disminució del clergat. Davant d'aquesta realitat es treballa en la remodelació del dispositiu pastoral, més conegut com a «mapa pastoral», que preveu no el tancament de les parròquies sinó el seu agrupament. Aquest sistema, que ja funciona a moltes diòcesis del món, ha estat concebut com la manera més adient per poder «garantir tots els serveis pastorals a tots els feligresos».

En la quarta i darrera part de l'exhortació pastoral el cardenal comenta i aplica a la realitat eclesial de la diòcesi de Barcelona aquestes paraules de Joan Pau II: «Rémeu mar endins!» «Aquesta paraula ressona avui també per a nosaltres —afegeix Carles— i ens invita a recordar amb gratitud el passat, a viure amb passió el present i a obrir-nos amb confiança al futur. «Jesucrist és el mateix ahir, avui i sempre» (He 13,8).»

L'arquebisbe de Barcelona tanca el document amb una petició: «Obrir-nos amb confiança al futur ens demana un sentiment d'especial confiança en aquells que hauran de prendre el nostre relleu com a generació cristiana, que és la generació que actualment hem d'ajudar a formar.»

La carta, que porta data del dia 1 de gener del 2003 i es publica en edició catalana i castellana, ja es pot consultar també a la pàgina web de l'arquebisbat de Barcelona: www.arqbcn.org. (C.C.)

MERCÈ 2003

Any de la Mercè

El que ha estat declarat com Any de la Mercè s'inaugura el dimecres 29 de gener amb la celebració a les 19.30 d'una solemne Eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles a la basílica dedicada a la patrona de Barcelona. Així es donarà inici a un any que vol recordar i celebrar de manera particular els 800 anys des que sant Pere Nolasc va iniciar la redempció de captius. L'any 1203 va començar la seva obra redemptora en rescatar amb el seu patrimoni 300 captius a València. Pere Nolasc va culminar la seva tasca evangelitzadora amb la fundació de l'Orde de la Mare de Déu de la Mercè, a Barcelona, l'any 1218.

Al llarg d'aquest any es duran a terme tota una sèrie d'actes i activitats amb l'objectiu de desvetllar la consciència, especialment dels cristians, en la tasca d'alliberament de tota mena de marginacions i de captivitats, la reinserció de presos a la societat i l'increment de la devoció a la Mare de Déu de la Mercè i la promoció de la seva basílica com a santuari de la patrona de l'arquebisbat i la ciutat de Barcelona.

En el marc d'aquest any jubilar, la Germanor de la Mare de Déu de la Mercè també s'ha volgut sumar joiós a aquest aniversari. El 21 de gener passat va celebrar la seva assemblea anual amb un sopar de Germanor i el nomenament de nous germans i germanes. Aquests rebran la imposició de medalles el mateix 29 de gener, a la basílica de la Mercè, de mans del cardenal Ricard M. Carles.

Jornada d'estudi sobre la pietat popular i la litúrgia

BARCELONA.— L'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona organitza la seva segona Jornada d'estudi, amb el tema «La Pietat Popular i la Litúrgia».

El mes de desembre del 2001, el papa Joan Pau II va donar l'aprovació al Directori que, sobre aquest tema, va preparar la Congregació per al Culte Diví i la disciplina dels Sacraments. Es tracta d'una qüestió important, ja que no sempre la relació entre pietat popular i litúrgia ha gaudit de bona salut, i s'ha fonamentat en principis teològicament correctes, segons les directrius del Concili Vaticà II. El mateix Papa, adreçant-se als membres de l'esmentada Congregació romana, va afirmar: «En les seves manifestacions més

autèntiques, la pietat popular no es contraposa a la centralitat de la sagrada litúrgia, sinó que afavorint la fe del poble, que la considera com a pròpia i natural expressió religiosa, predisposa a la celebració dels sagrats misteris.»

Així, doncs, l'Institut Litúrgic de Barcelona, es disposa a fer un estudi d'aquesta realitat. Això serà el divendres 24 de gener, a l'aula Sant Jordi del Seminari Major de Barcelona (Diputació 231), amb assistència gratuïta i oberta a tothom que hi tingui interès. Intervindran en la jornada el P. Corrado Maggioni, de la Congregació per al Culte Diví; els professors de l'Institut Rafael Serra i Jaume González Padrós, i el professor de Valladolid, Aurelio Garca. (C.C.)

Els mestres cristians conviden al desenvolupament integral dels nens

BARCELONA.— El proper 25 de gener comença a Rivadeneyra un nou curs organitzat pel Moviment Cristià de Mestres i Professors sota el títol *Suggeriments per afavorir el desenvolupament integral d'infants i joves*. Mn. Valentí Alonso, que compta amb molta experiència en l'acompanyament pastoral a joves i a persones en situacions difícils, impartirà tres sessions de matí i tarda adreçades a animadors de pastoral juvenil, animadors en el lleure, mestres i professors. El curs, que comença aquest dissabte, continuarà el 22 de febrer i el 29 de març.

Les sessions han estat plantejades de forma activa, com a xerrades col·loqui il·lustrades amb casos pràctics, debats i anàlisi en dinàmiques de grup. L'objectiu és descobrir espais adients en el procés maduratiu de la persona per tal de desvetllar-hi la vessant espiritual i, paral·lelament, reforçar els aspectes psicològics necessaris per afrontar les situacions difícils de la vida. (C.C.)

Lleida

La Confraria de Campaners programa 24 tocs al campanar de la Seu Vella

■ El calendari inclou el 28 de setembre, festa del beat Francesc Castelló

LLEIDA.— La Confraria de Campaners de Catalunya, presidida pel sacerdot lleidatà Mn. Vicenç Alfonso, conjuntament amb l'Associació d'Amics de la Seu Vella de Lleida, i d'acord amb el Patronat de la Seu Vella, ha fet públic el Calendari de Tocs previstos al campanar de la Seu Vella de Lleida durant l'any 2003.

El calendari dels tocs

1 de gener, Santa Maria
6 de gener, Reis
17 de gener, Sant Antoni Abat
19 de març, Sant Josep
13 d'abril, Diumenge de Rams
20 d'abril, Diumenge de Pasqua
23 d'abril, Sant Jordi, patró de Catalunya
27 d'abril, Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya
11 de maig, Sant Anastasi, patró de Lleida
8 de juny, Pentecosta
22 de juny, diumenge de Corpus i festa de Sant Paulí de Nola, patró dels campaners
24 de juny, Sant Joan
25 de juliol, Sant Jaume
15 d'agost, l'Assumpció de la Mare de Déu
11 de setembre, la Diada
28 de setembre, festa del beat Francesc Castelló
29 de setembre, Sant Miquel
2 d'octubre, Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida
26 d'octubre, dia de la Seu Vella
1 de novembre, Tots Sants
22 de novembre, Santa Cecília
8 de desembre, Immaculada Concepció
25 de desembre, Nadal
26 de desembre, Sant Esteve

El carilló de la Seu Vella de Lleida va ser reparat el juliol passat.

Aquest calendari, amb jornades assignades perquè les campanes de la Seu Vella facin el seu toc de festa a les 12 del migdia, preveu les festes litúrgiques més importants, com és la festa de Nadal, Pasqua, Pentecosta, Corpus, Tots Sants o la Immaculada, a més de les diades del calendari religiós, popular i festiu de casa nostra com poden ser festes com Sant Josep, Sant Jordi, la Mare de Déu de Montserrat, Sant Joan o Sant Esteve.

El calendari de tocs ha assenyalat també altres festes i diades de marcat caràcter lleidatà, com la celebració dels dos patrons de la ciutat, l'11 de maig en honor de Sant Anastasi, i el 2 d'octubre, festa de la Mare de Déu de l'Acadèmia, la popular Verge Blanca. També el 29 de setembre, festa de Sant Miquel, la segona festa local de Lleida; el 22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la Paeria i antiga festa votada pels paers de la ciutat, i singularment també la festa del 17 de gener, Sant Antoni Abat, patró de la pagesia i celebrat a Lleida amb els tradicionals Tres Tombs.

El campanar de la Seu Vella de Lleida té un extraordinari conjunt de set campanes, alguna d'elles tan original i antiga com la popular «Silvestra», fosa l'abril de l'any 1418, amb un pes d'unes set tones.

Els tocs programats per aquest any seran possibles gràcies a la darrera restauració del sistema electrònic del carilló instal·lat a la torre campanar l'any 1971. Els treballs de restauració, costejats per la Diputació de Lleida i efectuats pel tècnic Josep Carvajal, es van realitzar l'estiu passat i han permès recuperar els antics tocs festius en diades assenyalades en el calendari religiós, festiu i popular, tal com els lleidatans podran comprovar i gaudir durant aquest 2003.

En paraules del president de la Confraria de Campaners Mn. Vicenç Alfonso: «La veu de les campanes és per als cristians la veu de Déu. En la torre de la nostra Seu Vella de Lleida el seu so ha estat història, tradició, vivència de ciutat i expressió de fe arrelada, que amb aquest calendari de tocs es farà de nou present i viu en tota la ciutat.»

Jordi Curcó

50È DIA MUNDIAL D'AJUDA ALS LEPROSOS JUNTA D'ACCIÓ CONTRA LA LEPRO JOVES AMICS DELS LEPROSOS

Aturem la lepra, ja.
La medicació existeix.
Necessitem diners. ¡Ajudeu-nos!

Costejar els estudis del fill d'un leprós
(llibres, material, uniforme, calçat, menjador i transport) _____ 50 €/any
8.350 ptes./any

Colònies d'estiu d'un mes de durada _____ 18 €/any
3.000 ptes./any

Atenció mèdica i social a un malalt de lepra _____ 72 €/any
12.000 ptes./any

Calçat ortopèdic Micro Cel·lular R. _____ 12 €/any
2.000 ptes./any

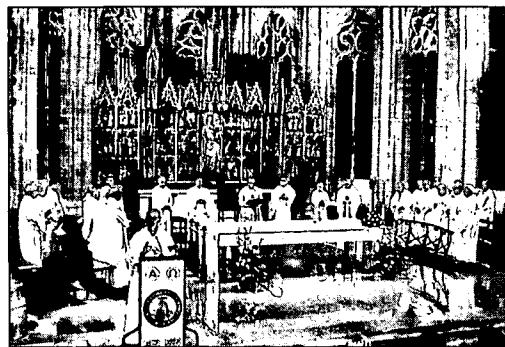
Tornar la vista a un leprós (operació de cataractes) _____ 60 €/any
10.000 ptes.

Quota anual de soci _____ 6 €/any
1.000 ptes./any

EL VOSTRE DONATIU A: JAL AV. BARCELONA, 40 - 43881 CUNIT
TEL. 977 161 678
c/c "LA CAIXA" 2100-1323-70-02-00049761.

TORTOSA

Noces d'or de Mn. Salvador Ballester

Mn. Ballester va estar acompanyat per 25 sacerdots.

TORTOSA.— El 26 d'octubre passat, a l'altar major de la catedral de Tortosa, va tenir lloc la celebració de les noccs d'or sacerdotals de Mn. Salvador Ballester Huguet, rector de la parròquia del Sant Crist, canonge i arxiver capítular de la catedral de Tortosa.

La missa, concelebrada per vint-i-cinc sacerdots (tots amics i companys), va tenir moments molt emotius: l'ofrena, els obsequis... i quelcom molt especial: la carta que li va enviar Mons. Xavier Salinas. En l'escrit el felicitava per la seva gran tasca com a sacerdot.

La catedral era plena de feligresos de Tortosa, Ferreries, Gandesa, l'Ampolla... pobles on ell ha estat rector. Tots els qui l'han conegut van voler acompanyar-lo en un dia tan important per a ell i per als seus familiars.

Després, al Seminari, va tenir lloc una pregària d'acció de gràcies a la capella on va ser ordenat sacerdot. Tot seguit, hi va haver un petit refrigeri. (Josep Castellà)

ICONES, nexa d'unió entre cristians

La Societat Iconogràfica Ortodoxa de Catalunya impulsa la recuperació d'aquest art sagrat

La iconografia viu avui a Occident una revifalla que amaga un desig pregon d'autenticitat. Cada vegada són més les persones que se senten atretes per aquestes imatges serioses i gairebé fredes procedents de l'Orient cristià sota les quals es deixa entreveure el misteri de la transcendència. Les icones van més enllà de l'art religiós, són art sagrat, i com a tal, ens conviden a la trobada amb Déu. Avui esde-

venen també pont de diàleg privilegiat entre els dos pulmons de l'Església, l'Església ortodoxa i l'Església catòlica, cridades a agermanar-se després de gairebé nou segles de separació. En aquesta dinàmica s'emmarca la fundació de la Societat Iconogràfica Ortodoxa de Catalunya, que des de la recuperació i estudi de les icones aspira a esdevenir nexa d'unió entre cristians.

Una experiència mística amb una icona va portar ara fa dotze anys Maria Roig al món de la iconografia. Des de llavors, aquesta catalana de mirada transcendent i paraula càlida s'ha endinsat més i més en un art que la té atrapada pels quatre cantons. Sense haver tingut abans cap contacte amb l'art, Maria Roig ha esdevingut una iconògrafa reconeguda a Catalunya, a la qual no li falten els encàrrecs i que fins i tot des de fa uns quants anys imparteix els seus coneixements a cristians que, com ella, s'han sentit atrets per les icones.

Arran d'aquesta experiència, que de mica en mica s'ha anat consolidant, Maria Roig va crear fa dos anys juntament amb el seu marit, Jordi David, la Societat Iconogràfica Ortodoxa de Catalunya. L'objectiu no és només aprofundir en aquest art sagrat, sinó també rescatar la iconografia tradicional a Occident, especialment a Catalunya, on l'art romànic n'és la màxima expressió. La Societat està formada per pintors iconògrafs, arqueòlegs, antropòlegs, teòlegs i especialistes en diferents àrees, que aspiren que la icona pugui esdevenir

nexa d'unió entre cristians. La tradició canònica iconogràfica és comuna i pot enriquir totes dues confessions en el seu camí vers l'altra.

CATALANS A L'ESGLÉSIA ORTODOXA RUSSA

Jordi David i Maria Roig, màxims inspiradors d'aquesta ambiciosa iniciativa, formen un matrimoni molt singular. No només són grans amants de la iconografia, especialment ella, sinó que alhora són els primers catalans membres de l'Església ortodoxa russa. La seva implicació en aquesta Església ha estat tan gran que s'han abocat a la fundació de la primera comunitat ortodoxa russa a Catalunya i a Espanya. La consagració del primer temple va tenir lloc a finals del 2002 i va comptar amb la presència del l'arquebisbe Serguei, responsable de l'Església ortodoxa russa a Europa Occidental.

En el número 68 del carrer Rector Triadó de Barcelona té la seva seu des de llavors la primera parròquia ortodoxa russa d'Espanya, regentada per la comunitat de Sant Nicolau. Aquesta incipient comunitat la formen actualment onze membres, la majoria ucraïnesos, però també dos catalans, Maria Roig i Jordi David. La Comunitat de Sant Nicolau ha estat creada a redós de la Societat Iconogràfica Ortodoxa de Catalunya, que ha donat tot el seu suport legal,

Les icones constitueixen una autèntica teologia en formes i colors.

tècnic i administratiu, alhora que ha traslladat el seu taller del carrer Encarnació a la nova parròquia. Allà Maria Roig dedica la major part del seu temps a la iconografia, tant en l'elaboració de creacions pròpies com donant classes a cristians que volen aprofundir en aquest art.

Recentment s'ha creat també en el si d'aquesta comunitat i del taller d'iconografia, el Grup de Reflexió Teològica, dirigit pel pare Salvador Roura, que es dedica a l'estudi dels escrits dels Pares de l'Església des de la pròpia experiència personal. Aquest grup de reflexió vol ser un servei més de la Societat Iconogràfica,

com a fruit de la seva activitat i experiència artística. Està obert a tots els cristians, de la confessió que siguin, que d'una manera fraternal i senzilla desitgin aprofundir en la seva experiència de Déu.

Totes aquestes activitats i propostes en l'epicentre del qual trobem Maria Roig i Jordi David formen part d'un crida personal de Déu. Ells n'estan convençuts i per això s'estan deixant la pell en aquesta empresa. Tot i la llengua i els costums radicalment oposats, Jordi i Maria conviuen amb naturalitat enmig d'una comunitat formada per ucraïnesos, russos i georgians. Amb ells preguen cada dia la Divina Litúrgia i comparteixen el més preuat de la seva ànima. En el seu camí de deïficació, conomenen els ortodoxos la recerca de Déu, han trobat uns acompanyants de viatge que vénen de terres llunyanes, però amb els quals tenen moltes coses comunes. Una d'elles, a través de la qual van entrar en contacte, van ser les icones...

ESCRITURA D'ICONES

La iconografia precisament ha obert també aquesta comunitat vers altres realitats cristianes i ha esdevingut veritable pont de diàleg i d'unió entre l'Església catòlica i l'Església ortodoxa. I és que a Occident, tot i que no ho sembli, també existeix una forta tradició icono-

La iconografia és un pont de diàleg entre Orient i Occident.

Sense vida interior,
difícilment la icona transmetrà la transcendència.

gràfica, com ho demostra clarament l'art romànic.

També treballa en aquest àmbit la Societat Iconogràfica, que té una comissió d'estudis romànics i ja pensa en donar classes d'aquesta especificitat iconogràfica. Tot i que Maria Roig va arribar a la iconografia a través de les icones bizantines, les més conegudes, reconeix que tant les coptes com les romàniques són molt correctes, alhora que formen part de les nostres arrels. Tot fa pensar que l'època en què van sorgir les icones romàniques i van viure la seva màxima esplendor, des de Catalunya hi havia una relació molt intensa amb l'Orient, on la iconografia ha estat sempre un element fonamental del culte.

Per a l'Església ortodoxa, les ico-

Taller d'iconografia

Amb el trasllat del taller d'iconografia a la parròquia de Sant Nicolau (c/ Rector Triadó, 68) Maria Roig ha ampliat les seves classes tot afegint als cursos habituals, un curs d'iniciació a l'art iconogràfic romànic i bizantí. D'aquesta manera vol ampliar el ventall de persones que tinguin accés a aquest art, per si és avinent, continuar després amb cursos més especialitzats.

Si algú està interessat en aquests cursos o a encarregar icones pot posar-se en contacte amb la Societat Iconogràfica a través dels telèfons 615 595 255 o 659 261 956.

L'art d'escriure icones és una vocació que s'ha de treballar.

nes són com finestres obertes a la transcendència, a través de les quals el creient pot endinsar-se en el misteri sagrat. Formen part important de la litúrgia i de la vida cristiana. Tant és així, que al començament només podien «escriure» icones els monjos, que eren els que es pensava que tenien una vida espiritual més intensa. Més tard, però, també es va obrir la possibilitat als laics, com a membres de l'Església cridats igualment a la santificació. No obstant això, l'escriptura d'icones no deixa de ser una vocació, una crida, que no tothom té, però que alhora s'ha de treballar. Sense vivència profunda, sense experiència ni relació amb Déu, la icona perd tota la seva força i no pot transmetre la transcendència. Cal, doncs, una intensa vida espiritual i un amor sincer a l'Església. Iconografia i Església no es poden separar —encara que a Occident es separi— perquè la icona és Església.

Amb el redescobriment de les icones, Occident està cridat a tornar a les seves arrels i recuperar l'espiritualitat que tant troba a faltar avui dia. La iconografia constitueix una teologia en formes i colors capaç de comunicar i transmetre eficaçment la Paraula de Déu. Sota aquestes imatges aparentment planes i sense sentiments s'amaga una forta presència que parla al cor i ens convida a la trobada interpersonal amb Déu.

Text i fotos: Samuel Gutiérrez

MARIA ROIG, ICONÒGRAFA, ÉS LA PRESIDENTA DE LA SOCIETAT ICONOGRÀFICA ORTODOXA DE CATALUNYA

«Les icones són una teologia en formes i colors»

—A grans trets, quin paper té la iconografia dins de l'ortodòxia?

—Té un paper molt important. És una teologia en formes i en colors. És un element més, tant com la litúrgia, els cants o les Sagrades Escripures, en el culte ortodox. És imprescindible. Alhora té al darrere seu tot uns canons que determinen aquesta teologia.

—Què cal per practicar aquesta teologia?

—Ser cristià, per descomptat, i tenir un gran desig interior. Perquè el que es pinta és el creiem i el que vivim. Per això també cal una vida unificada i coherent. La nostra vida ha d'estar d'acord amb aquest art.

—La icona, però, va més enllà de l'art.

—Sí, és un art sagrat. A diferència d'altre tipus d'art religiós, en la icona la imaginació i el desig de l'autor no compten per a res. L'Església marca les pautes i els canons per fer la icona i no podem sortir d'aquests canons. Aquí no hi ha elements personals. En les icones, el més preuat és que sigui l'Esperit Sant qui les faci a través nostre i que Déu es manifesti a través de la icona.

—Per què s'escriuen icones en lloc de pintar-les?

—La icona, en formes i en colors, ha de traduir les Sagrades Escripures i la tradició. És reescriure i recrear la Paraula de Déu.

—Com explica aquesta revifada de la icona a Occident?

—Crec que avui dia hi ha un gran desig d'autenticitat. I aquesta autenticitat la trobem en la icona, que ens explica aspectes transcendents que impacten fortament el nostre interior. D'aquest impacte neix un desig de continuar observant i d'endinsar-nos en la contemplació. És un aspecte molt espiritual i transcendental.

—Què aporta a un creient pregar davant d'una icona?

—La icona, ella mateixa parla. La icona ve cap a nosaltres i ens aporta la realitat superior. Només hem de deixar-nos observar per la icona i ella mateixa parla. Això és una cosa molt difícil d'explicar, s'ha de viure.

—Poden ser les icones un pont de diàleg entre Orient i Occident?

—Jo crec que és el pont, amb majúscules, de diàleg entre les dues tradicions, perquè la icona ajuda a pregar, i només des de la pregària, la comunió és possible.

L'Església ortodoxa russa a Catalunya

El P. Fiodor Almes impressiona a primer cop d'ull. És un home corpulent, amb una llarga barba negra i una veu greu que no pot amagar un marcat accent eslau. Des de fa dos anys i mig viu a Barcelona juntament amb la seva esposa, Nadina, i els seus fills Ilià, Kiprià i Elena. Amb ell ha arribat a Catalunya i a Espanya l'Església ortodoxa russa, que ja té a Barcelona el seu primer temple consagrat sota l'advocació de Sant Nicolau. La fundació d'aquest temple havia esdevingut una urgència i un repte pel bon nombre de russos, ucraïnesos i georgians, entre altres, que a Barcelona cercaven un lloc de culte en sintonia amb la seva cultura i la seva fe.

Abans d'emprendre aquest projecte, durant un viatge a Bari (Itàlia), el P. Fiodor va demanar a sant Nicolau, davant mateix de les que es consideren les seves restes, que l'ajudés en la fundació de la primera parròquia de l'Església ortodoxa russa a Espanya. Uns quants mesos després el somni ha estat possible.

La parròquia de Sant Nicolau ha esdevingut lloc de culte de referència per al bon nombre d'eslaus que han arribat a Catalunya en els últims anys. Diumenges a les 10.00, en la celebració de la Divina Litúrgia, el petit temple de Rector Triadó s'omple a vessar. La capella, encara per acabar, es queda petita per abastar la demanda creixent de la gent. Això deixa entreveure la necessitat en un futur no gaire llunyà de fundar noves parròquies a Barcelona.

P. Fiodor Almes.

El P. José M. Carod, nou director del Secretariat de Pastoral Penitenciària (Sepap) de Barcelona

—Com afronta aquest nou càrrec de responsabilitat al capdavant de la Pastoral Penitenciària?

—És un servei que com a persona i com a mercedari ofereixo a l'Església de Barcelona. Al principi il·lusió, després por... després molta feina. Ara confio plenament en Déu, visc en una actitud de confiança, d'abandonament, amb la certesa que «no hi ha res impossible per a Ell». I si és així, per què témer?

—Gaires dificultats en aquests primers mesos?

—Les usuals d'estar al capdavant d'un secretariat que abasta totes les presons de Barcelona, gairebé dos-cents voluntaris, capellans, relacions amb institucions públiques...

—Què és el que més el «preocupa» del sistema penitenciari?

—El que més em preocupa del sistema penitenciari és que ens oblidem que els destinataris de la nostra tasca o missió són persones. Que es perdi la confiança en l'ésser humà. Que les presons estan plenes de persones, moltes d'elles esperen una oportunitat, però a les quals gran part de la societat s'entesta a negar possibilitats de reinserció. Els mitjans de comunicació parlen sempre d'estadístiques, de números o de casos límit que gairebé sempre van en contra de la lluita, del que vol rehabilitar-se, de la persona.

—Quins aspectes li agradaria treballar especialment en la pastoral penitenciària?

—Desitjo fervorosament que tots els voluntaris del Sepap siguin conscients que són el rostre de Jesús que s'acosta als més petits, que són el rostre de l'Església a les presons. M'agradaria que tot voluntari o voluntària del Sepap prengués consciència de la gran força que podem tenir a les presons, en la transformació del sistema, a l'hora de reivindicar o denunciar. Hem de ser un cos, un cor, una força unida.

—Què està cridada a fer l'Església en aquest àmbit?

—L'Església som tots els fidels. L'Església—cada cop més—aposta per estar al costat dels pobres, dels marginats, dels

Al pare José María, com el coneixen a la presó de joves de Trinitat, només li falta quedar-s'hi a dormir. És la seva segona casa, i gairebé la primera. Hi va cinc dels set dies de la setmana per estar al costat d'uns joves que són per a ell com fills rebuts en adopció. Al seu costat mira de caminar amb esperança pel túnel obscur que suposa entrar a la presó. Els ofereix la seva presència, la capacitat d'escollar, les seves paraules d'ànim, el seu silenci... Els ofereix la seva vida, sense poder ocultar en cadascun dels seus gestos aquest amor sincer que sent per cadascun d'ells.

El P. José M. Carod és capellà del CPJ Trinitat.

«Els presos són també germans nostres»

sense veu. No mirem les jerarquies. Mirem quanta gent hi ha al voltant nostre. Em dol sentir que hi ha grups on no s'acull els voluntaris de presons perquè comuniquin les seves experiències; em dol que es pensi que això de les presons i els marginats és cosa d'uns ximplets; em dol que cristians «com no n'hi ha» es preguntin per què hi ha voluntaris cristians a les presons...

—Davant dels interns, un col·lectiu totalment marginat per les institucions i la societat en general, quina postura ha de prendre el cristià?

—El cristià ha de ser crític en la seva vida. Malauradament la postura del cristià davant dels presos està molt «institucionalitzada», és a dir, és una postura deshumanitzada on interessen més els èxits polítics

que la rehabilitació. Interessa una justícia ràpida, seguretat ciutadana... mentre s'obli- den de la prevenció, la rehabilitació o la justícia justa (més que ràpida). Potser el cristià oblidia la paraula de Jesús: «Era a la presó i em vinguéreu a veure.» Potser obli- da que els presos són també germans nos- tres... Sovint em pregunto: què faria Jesús, què en pensaria?

—Per què és necessari que hi hagi voluntaris a les presons?

—El voluntariat és vist com un dels mitjans de normalització a les presons. «És aire fresc i net», com diuen els mateixos presos. El voluntariat aporta generositat i entrega en un medi de treball on hi ha disciplina, control i ordre. Des de les cape- llanies catòliques oferim escolta, treball responsable, compromís amb la paraula donada, humanització com a mitjà per a l'evangelització.

—Què ho fa que una persona, com en el seu cas, decideixi dedicar tota la seva vida al servei dels «captius»?

—Des de petit, quan vaig conèixer els mercedaris, ja somiava d'evangelitzar els presos. Amb el pas del temps el carisma mercedari de «trencar totes les cadenes que esclavitzaven l'ésser humà» ha anat creixent dia rere dia en mi. Donar la vida pels captius és el quart vot dels mercedaris. I donar la vida es pot fer en una parròquia marginada, en llars per a presos que surten de la presó, dins la presó mateixa... És el dia a dia. En les meves constitucions mercedà- ries hi ha un paràgraf que es transforma per a mi en lema: «Descobrir el rostre de Crist en germà marginat.» Sigui la marginació que sigui. Els últims sis anys he estat a la presó de joves, abans vaig ser en un barri marginat, després... tant se val. Estaré sem- pre convidat a recórrer el camí de Jesús, el camí de les despulles, i des d'allí escoltaré de nou la invitació a descobrir el seu rostre, la seva presència.

—Què s'amaga darrere d'aquestes imatges tan lúgubres i marginals que la societat té de la presó?

—S'hi amaga la imatge que la presó és dolenta. Que és un pou cec. No interessa esbrinar què hi ha a dins. Val més no complicar-se la vida. Però quan algú inda- ga una mica i descobreix què és la presó... aleshores es pregunta com és possible que això sigui així. La presó no interessa a la societat tret de com a «dipòsit» dels delin- quents. I es creu que com més presos hi ha a dins, més seguretat ciutadana tindrem. Però dins la presó et trobes que cada vida és una història diferent, totalment diferent. Éssers humans, joves en el meu cas, afa- mats que els escolti; necessitats de la pa- raula que acompanya, que conforta, que anima, que calla. He vist joves que han estat tocats per la gràcia de la conversió. Joves derrotats i enfonsats sense il·lusió i joves disposats a emprendre un camí dife- rent. Ells m'ensenyen cada dia que «el Senyor no judica per aparences, sinó amb justícia i equitat». Quan algú s'atansa per parlar de la seva situació personal em ve al cap: «Tot el que vau fer a ells, a mi m'ho fèieu.» Com els escoltaria Jesús? Els costa molt expressar els seus sentiments, però quan ho fan, saps que no hi ha trampa, són agraïts.

Samuel Gutiérrez

Nit de Nadal a la presó

Desconec si això ha passat mai en cap presó del món. Celebrar la missa del Gall a la presó a les 12 de la nit! I a més entrant-hi familiars... Quina bogeria! No, no és normal —i n'hi ha que dirien que fins i tot «imprudent»—, però sí, va ser possible.

Va ser una Nit de Nadal diferent, única, sorprenent i carregada d'emoció i gratitud. Va passar al Centre Peniten- ciari de Joves de Barcelona.

Dia 24 de desembre. A un quart de dotze de la nit dotze voluntaris de capellania acompanyats del capellà del cen- tre entren a la presó. Alhora anaven sortint de les cel·les els joves que participarien en l'Eucaristia de mitjanit: un grup molt nombrós, 35. També les famílies van anar en- trant a la presó, però eren menys (alguns presos no volen que els seus pares entrin al recinte, altres familiars viuen lluny...).

A les 12 i uns minuts s'inicia l'Eucaristia de Nadal. Tots som conscients que està passant una gran cosa. Sí. El silenci, els cants, la participació amb pregàries espontànies, agafar Déu Infant en braços i xiuxiuejar-li cosetes... Santa Nit,

plàcida nit... Els pastors van entendre el naixement de Jesús... Els presos de la Trinitat allí presents entenen aquest gest sublim de l'Amor cap a nosaltres. L'Eucaristia, àpat d'Amor, oferiment incondicional de Jesús envers nosaltres.

Amb prou feines ens n'adonem i ja serà la una de la matinada; la celebració i el temps s'acaba. Comiat de les famílies, paraules espontànies d'un intern agraït a Direc- ció i als voluntaris la seva presència «precisament aquesta nit tan familiar»... Nusos a la gola i aplaudiments. Després ens acomiadem i tots tornem a les cel·les.

Sortim de la presó. Al carrer, silenci. En els nostres cors, una joia indescriptible: també a la presó (encara que sigui l'única presó del món) aquesta nit ha estat una «nit més bona» per als fills de Déu empresonats.

Gairebé ningú no se n'ha adonat, però avui s'ha obert una bretxa més gran als murs hermètics de la presó. A tots els que ho han fet possible: gràcies!

P. José M. Carod, o.m.
Capellà de CPJ Trinitat

Tarragona

Trobada nadalenca de l'Hospitalitat de Lourdes

■ Més de 270 participants van assistir a la jornada

ALCOVER.— Com ja és tradicional, la gran família de l'Hospitalitat de Lourdes de la diòcesi de Tarragona va fer la seva trobada anual pels vols de Nadal. En aquesta ocasió va ser la comunitat de la vila d'Alcover (Alt Camp) la que va acollir la gent de l'Hospitalitat el diumenge 22 de desembre.

La trobada d'Alcover va ser d'allò més reeixida, amb diferents actes de tota mena que van contribuir a viure una diada per al record. La jornada es va iniciar al migdia amb l'eucaristia dominical concelebrada a la parròquia de l'Assumpció. Van assistir plegats els membres de l'Hospitalitat i els fidels alcoverencs, perquè com comenta la presidenta de l'entitat, Montse Guasch, «som nosaltres els qui hem de compartir amb la comunitat que ens acull».

En sortir de l'ofici litúrgic els partici-

pants es van trobar amb la sorpresa de la colla gegantera d'Alcover, que els va obsequiar amb una ballada. També es va afegir a la festa la colla castellera Xiquets d'Alcover, que van aixecar un pilar.

Tot seguit, els més de 270 participants a la trobada es van dirigir al pavelló municipal on havia de celebrar-se el dinar de germanor. A la taula s'hi va afegir un convidat il·lustre, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, acompanyat pel consiliari de l'Hospitalitat, Mn. Joaquim Gras.

Després de dinar, cap a les cinc de la tarda, el Cor Audite de Valls va oferir un magnífic concert de Nadal, que va ser fortament aplaudit. La presidenta de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona, Montse Guasch, va destacar en el seu discurs de comiat la bona acollida d'Alcover a la trobada i «el suport que hem trobat en l'alcalde de la població, Anton Ferré, que ens ha acompanyat, juntament amb les regidors».

Joan Boronat

La missa concelebrada a Alcover va tenir moment emotius.

El dinar de germanor va aplegar 270 assistents.

Caliu d'apostolat a la Jornada diocesana per a consiliaris

LA SELVA DEL CAMP.— El dissabte 21 de desembre va tenir lloc a la Casa d'Exercicis Cardenal Arce, de la Selva del Camp, la III Jornada diocesana per als consiliaris dels grups d'Acció Catòlica, organitzada per la Delegació diocesana d'Apostolat Seglar i la Coordinadora diocesana d'Acció Catòlica.

La trobada va tenir dos objectius principals: la formació de consiliaris i la reflexió sobre els plantejaments dels objectius del curs. La jornada va comptar amb una ponència i reflexió sobre el tema, *El perquè de l'Acció Catòlica en l'àmbit de la pastoral diocesana*, a càrrec de Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, amb una nodrida assistència de consiliaris i representants diocesans. L'aportació de l'arquebisbe Lluís va ser la continuació del seu treball que recull la col·lecció Tau, que duu per títol *Cridats i invitats a participar en el treball d'evangelització*, i també de les seves cartes pastorals.

D'aquesta tercera trobada diocesana, Mn. Anton Cedó, delegat diocesà d'Apostolat Seglar, va destacar «el valor de la continuïtat, a partir d'un procés engegat sota un esperit de comunió i desig de portar endavant un projecte pastoral, inscrit en l'aplicació de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense». Es considera, per tant, profitós el treball realitzat en aquesta jornada, a partir de la qual els consiliaris dels moviments d'Acció Catòlica hauran de vetllar per adaptar-ho i dur-ho a la pràctica en els respectius àmbits. Mn. Cedó es va manifestar convençut que «aquesta tasca és lenta però positiva, amb un contingut que es va filtrant».

La III Jornada de Consiliaris va constituir el pròleg del curs de presentació de la Nova Acció Catòlica, amb la ponència que va desenvolupar el 18 de desembre passat Mn. Miquel Barbarà, vicari general de l'arquebisbat, i la que presentarà el 15 de febrer Jaume Dentí. (J.B.)

SOLSONA

Nou delegat de Mitjans de Comunicació

SOLSONA.— El bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traseria, acaba de nomenar Benet Roigé Barrull nou delegat de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi. Substitueix Mn. Ramon Sechs, mort de manera sobtada fa uns mesos.

Després d'una reunió mantinguda el 3 de

gener passat al Seminari de Solsona, la delegació al capdavant de la qual hi ha ara Benet Roigé va quedar constituïda per Francesc Cano, Joan Camps, Josep Deig, Climent Forner, Ramon Gassó, Eduard Riberra i Benigne Rafart, com a vocals, i Lurdes D. Llovert com a secretaria. Benig-

ne Rafart serà l'encarregat de dirigir les publicacions diocesanes *Full i Solc* mentre Mn. Joan Camps tindrà cura de l'arxiu de la delegació. Francesc Cano ha estat designat intermediari amb la premsa escrita i parlada i responsable del sector d'Internet. (C.C.)

LLEIDA

Logotip dels 25 anys.

Els salesians celebren el seu 25è aniversari

LLEIDA.— La comunitat salesiana de Lleida, que a començament d'aquest curs es va veure renovada amb l'arribada de tres nous religiosos, entre ells el nou superior, el P. Joan Brulles, commemora aquest dissabte 25 de gener els seus 25 anys de presència a la diòcesi de Lleida.

Els actes s'iniciaran a les 12 del migdia amb una Eucaristia concelebrada presidida pel bisbe de Lleida Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Tindrà lloc a la parròquia de Sant Agustí, al lleidatà barri de la Bordeta, que els acull des de la seva arribada a la capital del Segrià. La comunitat té la seva seu en el carrer Boqué d'aquest barri.

A les 13.00 tindrà lloc un acte sota el títol *Recordem els 25 anys*, que pretén fer memòria, a partir de diversos testimonis, d'aquests 25 anys de presència de la comunitat salesiana a Lleida. La jornada acabarà amb una dinar de germanor. (Jordi Curcó)

Curs sobre família i quotidianitat

LLEIDA.— El 20 desembre passat, a la seu de la Delegació diocesana de la Família, van iniciar-se les sessions del IV Curs de Pastoral vers la Família, organitzat i convocat per l'esmentada delegació conjuntament amb l'Irel, sota el títol *Família i quotidianitat*.

El curs, amb set sessions i amb la seva cloenda el dia 3 de març, pretén aprofundir en el coneixent de la família com a instància que dona suport als individus, els educa i atén, i esdevé element bàsic de la nostra societat.

Alhora vol oferir un espai de reflexió i debat sobre els temes que envolten la realitat de la família i aportar elements per tal de donar suport a l'acció dels agents de pastoral de la família.

El curs està adreçat a tots els sectors professionals amb interès per aprofundir en el coneixement del que és la família i a tots aquells interessats a conèixer la realitat del dia a dia en la vida de família, a educadors i agents d'acció social i als agents de pastoral de la família.

El projecte en comú i la dinàmica de tots els dies; l'espai de la coherència i la realització és el títol de la primera de les ponències a càrrec del matrimoni format per Ramon Baró i Pilar Atienza. El professor de Filosofia i de l'Irel Josep M. Forné tancarà el curs amb el tema *Conflictes, crisis i creixement*. (J.C.)

Girona

Augmenta la devoció al pare Butiñà

■ Des de fa quatre anys creix el nombre de persones que van a venerar les restes del jesuïta banyolí

GIRONA.— Des del 1999, centenari de la mort de Francesc Xavier Butiñà, jesuïta fundador de les Filles de Sant Josep, s'ha notat un augment en el nombre de persones que acudeixen a la cripta de l'església de la Casa Mare per pregar davant les

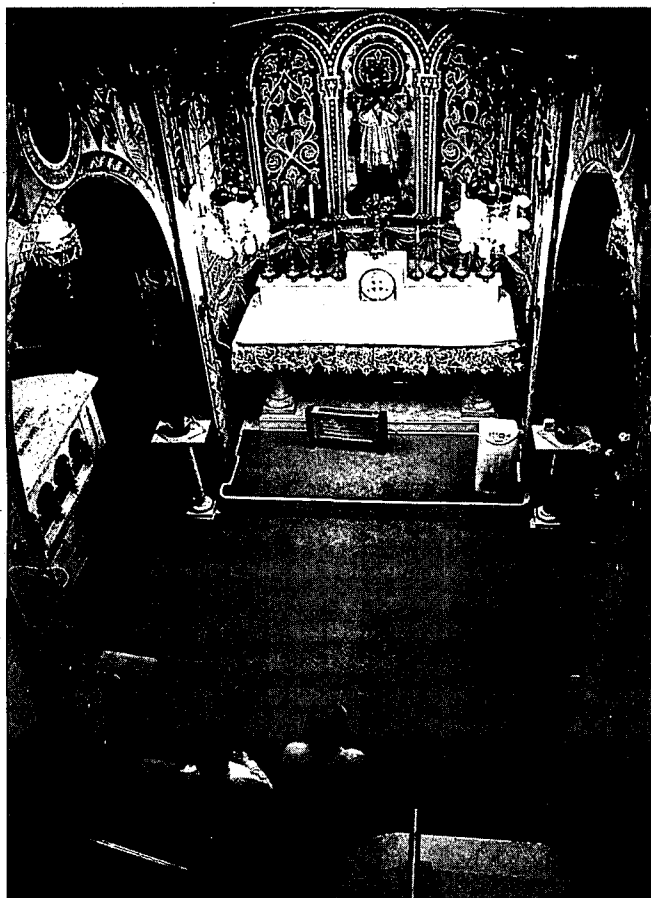
restes del sacerdot banyolí, segons la superiora de la casa mare, Carme Ayala. Ja fa anys que la congregació treballa en la preparació d'un dossier per engegar la causa de beatificació, però encara no hi ha una data fixada.

El pare Butiñà (Banyoles, 1834 - Tarragona, 1899) va ser un dels pioners a difondre el treball com mitjà de santificació. Amb aquesta idea va fundar al 1875 una congregació que li agradava nomenar de «religioses obreres», inspirat en les intuïcions de sant Francesc de Sales. Ayala explica que l'empresa familiar on va veure infants treballant en condicions molt dures va marcar profundament Butiñà, i que la preocupació per la promoció de la dona en el món laboral el va acompanyar tota la vida.

El primer grup de Filles de Sant Josep eren unes noies que feien de serventes a diverses cases de l'Empordà. Amb elles va crear un taller tèxtil a Calella de la Costa el 1875. La intuïció era donar la possibilitat a dones que per manca de recursos econòmics o de formació no podien ingressar en altres congregacions, perquè es poguessin consagrar a Déu a través d'una forma de vida que reproduïa la de la Sagrada Família i els anys amagats de Jesús.

Un dels elements característics serà, doncs, el taller, que prendrà una dimensió teològica molt profunda en la vocació de les butinyanes. M. Jesús Aguirra, superiora general de la congregació fins l'any passat, en què va morir, va escriure que «al taller s'entra a servir, com va entrar Jesús a Natzaret i en la història.

A les josefines se'ns crida des del principi a fer nostre l'himne dels filipencs, com a estil propi de vida. És la nostra forma peculiar de seguir Jesús i és també el nostre lloc social: estem

Les restes del P. Butiñà es conserven a la cripta de la Casa Mare de les Filles de Sant Josep.

entre els que serveixen, entre els pobres del treball.»

Primer taller a Girona

A Girona es va obrir el primer taller el 1876, i dos anys més tard es va instal·lar a

la Casa Mare, a la plaça dels Lledoners, prop de la catedral. L'edifici era l'antic palau del sagristà major de la catedral, amb fonaments del segle XVI. Es va aconseguir gràcies a la influència d'Isabel Moranges, membre de la noblesa empordanesa que ben aviat va entrar en la congregació i que n'és considerada la cofundadora. L'església es va consagrar el 1887 i conté petites joies com la pica d'aigua beneïda feta amb una petxina gegant, obra de l'arquitecte Rafael Masó. La cripta, on hi ha els sarcòfags de Butiñà i Moranges, està enfonsada al fons d'unes empinades escales.

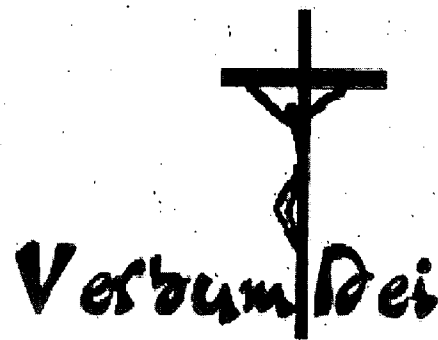
El temple es va preservar de les profanacions de la guerra civil per la reputació que tenia la congregació

d'ajuda a les noies obreres. Als anys seixanta i fins al 1992 es va convertir en una escola que estava dirigida conjuntament per tres congregacions religioses. Actualment està dedicada a acollir trobades internes de la congregació, tot i que conserva una petita residència de persones grans. L'església està també oberta a bodes i funerals.

Les butinyanes, que estan implantades a diferents països americans i africans, segueixen la seva vocació original de presència al costat dels pobres. Precisament a Girona ciutat, un dels signes evangèlics més significatius és el treball de quatre josefines al barri de la Font de la Pólvara, amb greus problemes d'atur crònic i de droga. A més de col·laborar amb Càritas en diversos programes com Eco-sol (grups de neteja), preparació per a la inserció laboral i servei educatiu per a nens marroquins, sempre hi ha una germana que es queda al pis: «Som una casa oberta per a tota necessitat de les famílies del barri», afirma la religiosa Maria Àngels Pinto.

Guillem Farré

MALLORCA

40 anys de la fundació de Verbum Dei

PALMA DE MALLORCA.— La Fraternitat Missionera Verbum Dei acaba de fer quaranta anys al servei de l'evangelització. La fundació iniciada per Mn. Jaume Bonet a Mancor de la Vall va quedar instituïda «oficialment» el 17 de gener del 1963, quan l'aleshores bisbe de Mallorca Jesús Enciso celebrava l'eucaristia a la primera comunitat de Missioneres Verbum Dei en un pis del carrer del Bisbe Maura, a la parròquia de Sant Alonso Rodríguez de Palma de Mallorca. Així feia les seves primeres passes aquesta institució de vida consagrada, la Fraternitat Missionera Verbum Dei, que ja té missioneres i missioners pels cinc continents. El 15 d'abril del 2000 el Sant Pare va signar el seu decret d'aprovació pontificia.

Aquesta nova comunitat sorgida sota els auspicis del Concili Vaticà II va néixer per la necessitat d'evangelització en el món d'avui. Verbum Dei és des dels seus inicis una fraternitat missionera de vida consagrada on tots els seus membres es dediquen a la pregària i a la predicació. També es dediquen a la formació de nous apòstols disposats a anunciar la Bona Nova amb la seva vida i la seva paraula. El carisma de la comunitat rep la seva força de la Paraula de Déu —*Verbum Dei*, en llatí—, «viva, eficaç i i capaç de transformar el cor dels homes.» Aquesta pren cos en la predicació de l'Evangeli que, per a la fraternitat, constitueix «la millor manera d'incidir en la societat i d'estimar-la fins fer-ne la civilització de l'amor». (C.C.)

Representació teatral benèfica del grup Es Rebrot

PALMA DE MALLORCA.— Un marit per a la meua dona va ser l'obra de teatre que el grup Es Rebrot va representar l'11 de gener passat al saló d'actes del col·legi de Sant Francesc per tal de donar suport a la Pastoral Penitenciària de Maputo (Moçambic), en la qual treballen els pares mercedaris. La iniciativa, que ha estat organitzada pel Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària, ha comptat amb la col·laboració del Casal Balerià, la Delegació de Missions i l'Associació de Missers Voluntaris de Pastoral Penitenciària. (F.D.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Urgell

El pelegrinatge de Montserrat a Núria podria esdevenir el Camí de Santiago a Catalunya.

El «Camí dels Amics de Núria» prepara la III edició

LA VALL DE NÚRIA.— La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Núria i els Amics de Núria ja han anunciat la III edició del «Camí dels Amics de Núria». El pelegrinatge a peu de Montserrat a Núria se celebrarà la segona i tercera setmana d'agost del 2003.

Els organitzadors preparen la publicació del llibre Guia del Camí i el mural que els pelegrins il·lustraran. També lliuraran als participants un dossier informatiu de l'itinerari: geografia, història, obres d'art, etc.

L'objectiu de la iniciativa és promoure la devoció a la Mare de Déu de Núria, conèixer la Vall de Núria i afavorir l'amistat i els valors humans. Les dues primeres edicions han assolit un bon èxit de participació, amb entusiasme dels pelegrins. De bon començament, al moment de presentar la iniciativa, els organitzadors van apuntar la idea de convertir el pelegrinatge de Montserrat a Núria en el Camí de Santiago a Catalunya. La idea ha estat ben acceptada i pot ser que, a Catalunya, el pelegrinatge arrelí profundament. (A.M.)

Mor en accident de trànsit Anna Domingo

■ Era assistenta de Càritas diocesana d'Urgell i secretària de Càritas Catalunya

LA SEU D'URGELL.— El capvespre del 12 de gener passat va morir en accident de trànsit Anna Domingo i Serra, assistenta social de Càritas diocesana d'Urgell i secretària de Càritas Catalunya. La missa exequial va tenir lloc el 14 de gener passat i va ser presidida per l'arquebisbe Joan Martí.

L'accident va tenir lloc a la carretera que enllaça Tàrrrega amb Guissona. El vehicle en què viatjava Anna Domingo va sortir de la via i va col·lisionar contra un mur de ciment del sistema de regadiu. Sembla que la mort va ser instantània.

El dia 14 de gener, a la parròquia dels Omellons, Mons. Joan Martí i Alanis, arquebisbe d'Urgell, va presidir la missa exequial amb la concelebració de bona part del presbiteri diocesà. Hi eren també presents Josep Maria Mauri, delegat episcopal de Càritas diocesana i president de Càritas Catalunya, i religiosos, religioses i treballadors socials de Càritas.

Anna Domingo, natural dels Ome-

llons, tenia 33 anys. Des del 1991 col·laborava amb Càritas diocesana d'Urgell en serveis socials a les comarques del Pla d'Urgell, Noguera i Segarra. El juny del 1994 prenia possessió del càrrec d'assistenta social de Càritas diocesana d'Urgell. També era secretària de Càritas Catalunya. En el seu treball era una professional consagrada a la feina. Juntament amb un equip de treballadors socials, havia actualitzat els serveis de Càritas. Era una persona inquieta i activa que contagiava el seu zel a les persones que l'envoltaven, especialment els seus companys de Càritas.

Antoni Mirabet

Anna Domingo ha mort a l'edat de 33 anys.

El bisbe Joan, acadèmic d'honor de Sant Jordi

LA SEU D'URGELL.— En un acte celebrat a la Casa Llotja de Mar, de Barcelona, el dia 18 de desembre; el bisbe Joan Martí va rebre la imposició de la medalla d'acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

El guardó va ser lliurat pel joier Manuel Capdevila i Massana en nom del president de l'Acadèmia, Jordi Bonet Armengol. Acompanyaven l'arquebisbe, el bisbe coadjutor Joan-Enric Vives, i un grupet de preveres de la diòcesi.

En el mateix acte, Josep M. Mestres i Quadreny i Josep Muntanyola i Thornberg van llegir els seus discursos d'ingrés a l'Acadèmia de Belles Arts com a acadèmics.

La Reial Acadèmia de Belles Arts Sant Jordi va ser creada l'any 1850 amb l'objectiu d'investigar, orientar i difondre l'art i conservar el patrimoni artístic de Catalunya. Té 30 membres numeraris. Ho han estat també al llarg de la història il·lustres personatges com Josep Torras i Bages, Lluís Domènech i Montaner, Josep Llimona, Josep Clarà, etc. L'arquebisbe Joan Martí ja n'era acadèmic d'honor des de feia més de 10 anys. (A.M.)

Associació Amics de la Mare de Déu de l'Horta

IVARS D'URGELL.— L'Associació Amics de l'Horta, d'Ivars d'Urgell, ha lliurat als seus membres un carnet que els acredita com a socis de l'entitat.

A l'anvers del carnet hi ha, en color, la fotografia de la imatge de la Mare de Déu de l'Horta i, al revers, una vista general de l'ermita amb la inscripció: «En la solitud i el silenci d'una ermita, una veu ens convida a omplir de sentit la nostra existència.» En una carta, l'associació recorda que el carnet «no dona cap avantatge econòmic, ni cap preferència enlloc» i recorda «el compromís que voluntàriament hem assumit de conservar aquest racó de pau religiosa».

Segons la llegenda, un pastor de Barbens va trobar una imatge de la Mare de Déu. Al segle XIV hauria estat bastida una petita capella i, al XVII, va ser construït el temple actual, que l'any 1855 va ser afectat per la desamortització. La titularitat, però, va torna més tard al poble. Durant la guerra civil, la imatge va ser cremada i, el 1940 era beneïda la imatge actual. Al poble i a la contrada hi ha molta devoció a la Mare de Déu de l'Horta, la imatge de la qual es treu sovint en processó per demanar la pluja. (A.M.)

<http://www.medjugorje.hr/ulazakspstipe.htm>

<http://www.ecodimaria.net>

Estimats fills! Aquest és un temps de grans gràcies, però també és un temps de grans proves per a tots aquells que volen seguir el camí de la pau. Per això, fillets, una vegada més us convido: pregueu, pregueu, pregueu, no amb paraules sinó amb el cor. Viviu els meus missatges i convertiu-vos. Sigueu conscients del do que Déu m'ha concedit en permetre'm ser amb vosaltres, especialment avui, quan en els meus braços tinc el petit Jesús, el Rei de la Pau. Desitjo donar-vos la pau; vosaltres, porteu-la al cor i doneu-la als altres fins que la pau de Déu regni al món. Gràcies per haver respost a la meua crida!

Missatge de la Reina de la Pau, Medjugorje 25 desembre 2002

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Paz*:
«Amics de Medjugorje» C/ Carme, 11 - 08700 IGUALADA (Barcelona)
Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

Noves tecnologies

Amb la col·laboració del SOI: <http://www.ua-ambit.org/soi/soi.htm>

Monestirs al tercer mil·lenni

Per Oscar del Àlamo,
analista de l'Institut Internacional de
Governabilitat

L'accés als ordinadors i la proliferació de pàgines web sorgides de monestirs ha començat a convertir-se en un fenomen cada cop més estès. Espanya s'ha convertit en un país paradigmàtic en aquest sentit.

Ja el 1998 el monestir de Vallbona de les Monges (<http://www.vallbona.com>) es modernitzava gràcies a la introducció d'Internet a les seves sales. Ara, les vint religioses que hi viuen poden navegar per la xarxa i fins i tot disposen d'una pàgina pròpia. Una altra prova dels èxits aconseguits la podem trobar al convent de clausura de les Carmelites Descalces de Medina de Rioseco (<http://www.terra.es/personal/carmelit/>), fundat a Valladolid el 1588, on les religioses van decidir crear una pàgina web que va rebre dotze premis internacionals pel seu disseny i contingut.

Així mateix, en països com als Estats Units han començat a proliferar experiències semblants. Entre els monestirs que fan servir Internet destaca el de les germanes dominiques de Michigan amb la seva «WebNun» o a St. Andrew's Abbey (<http://www.valyermo.com/>), a Califòrnia, monestir que té 14 ordinadors i la seva pàgina

web rep la gens menyspreable xifra de 10.000 visites l'any. D'altra banda, molts monestirs també han creat pàgines web per comercialitzar els productes que elaboren. També les religioses del convent de Santa Clara (<http://www.geocities.com/>

comercial va ser seguida per les catorze monges de clausura del monestir de Santo Domingo de Silos (<http://academiamentaban.com/indexconvento.html>) de Toledo, que, a través de la seva pàgina anuncien la venda

instruments per a la cura de bonsais directament obtinguts del Japó i diversos accessoris provinents de la Xina i Corea; i a l'altra (<http://www.abbeystore.org>) ofereixen productes vinculats a la religió catòlica i que constitueixen la font d'ingrés principal per al monestir. Tot i això, altres monestirs i convents d'arreu del món, no ho han tingut tan fàcil i de fet pateixen moltes dificultats per poder accedir a les noves tecnologies, per l'absència d'infraestructures elèctriques. Això ha motivat la recerca de fonts d'energia alternatives, com l'energia solar. Una de les aplicacions més exitoses ha estat la del monestir benedictí de Crist al Desert (<http://www.christdesert.org>) situat a l'alt desert de la gorja Chama al nord de Nou Mèxic. Actualment, el monestir s'alimenta d'energia solar, cosa que ha motivat l'ús d'ordinadors i el disseny de la seva pàgina web, que es distingeix per la qualitat del disseny i l'ús d'escriptura arcaica. Els visitants de la pàgina hi poden trobar gràfics ben fets i informació de tot el que s'hi fa, des de l'orde benedictí fins al programa de construcció del monestir. També poden visitar la capella, escoltar cant gregorià, fer reserves per a l'hostatgeria, comprar articles de la botiga de regals, saber on enviar donacions i fins i tot fer peticions de pregarries.

MONESTIR DE SANTA MARIA DE VALLBONA

El Monestir de Santa Maria de Vallbona és un cenobi cistercenc femení fundat el s.XII. Les persones o grups que ho desitgin poden venir a conèixer aquest monestir, que és un centre actiu d'espiritualitat, art i cultura.

Per a sol·licitar més informació feu clic aquí

Si voleu fer alguna de les rutes podeu demanar informació al telèfon (973) 33.02.66 o enviar un Mail

Web dissenyada i actualitzada per la gna. Mª Glòria Nogué, O. Cist.

[Història del Monestir](#)
[Construccions monumentals](#)
[Vida de la comunitat](#)
[Discerniment vocacional](#)
[Hostatgeria](#)
[Oferta turística](#)
[Donatiu ON-LINE per a la Restauració i Manteniment del Monestir](#)

<http://www.vallbona.com>

[clarisasiruela/](#)), fundat el 1193 a la localitat de Siruela, van posar a la venda a Internet una àmplia gamma de productes de rebosteria que elles mateixes fabriquen i que, durant vuit segles, han constituït la principal font d'ingressos del convent gràcies a la venda tradicional. Aquesta estela

de massapà artesà.

Altres pàgines van més enllà. Aquest és el cas de les del monestir del Sagrat Esperit (<http://www.bonsaimonk.com/>), de l'orde del Cister, establert a Geòrgia (els Estats Units) el març del 1944. En una de les seves pàgines ofereixen ceràmica i

La ràdio amable

Freqüències

- 106.6** Barcelona
- 93.7** Catalunya central
- 103.4** Girona
- 105.0** La Seu d'Urgell
- 107.5** Andorra

www.radioestel.com

Voluntaris al servei de tothom

■ La Federació Catalana del Voluntariat Cívic es va crear el 1994

Els Jocs Olímpics de Barcelona 92 van encendre una flama que encara perdura, tot i que no amb la mateixa intensitat. En aquell any van ser moltes les persones que van prendre contacte amb el món del voluntariat i que es van animar a donar el seu temps generosament a favor dels altres. Fruit d'aquella experiència va néixer la Federació Catalana de Voluntariat Cívic.

«La Federació va sorgir després dels Jocs Olímpics de Barcelona. Les ciutats que van ser subseus olímpiques van mostrar el seu interès per donar continuïtat al moviment de voluntariat que es vivia llavors. Així es va crear la Federació, que oficialment va començar a caminar el 1994», recorda Joan Farré, president de la federació.

L'objectiu principal de la Federació Catalana del Voluntariat Cívic és oferir ajuda, suport i col·laboració a entitats que no tenen voluntaris i que els necessiten per dur a terme alguna activitat: «Ajudem associacions en alguns actes puntuals, sempre que no tinguin afany de lucre, i els prestem voluntaris», explica Joan Farré. La fita de la Federació és ajudar desinteressadament aquestes entitats. El fet de poder comptar amb el suport de voluntaris proporciona seguretat a aquestes associacions que no disposen de prou efectius.

La Federació també es va crear per establir contacte entre les diferents entitats i intercanviar coneixements. Un cop a l'any organitza una festa en una ciutat diferent perquè els voluntaris es trobin.

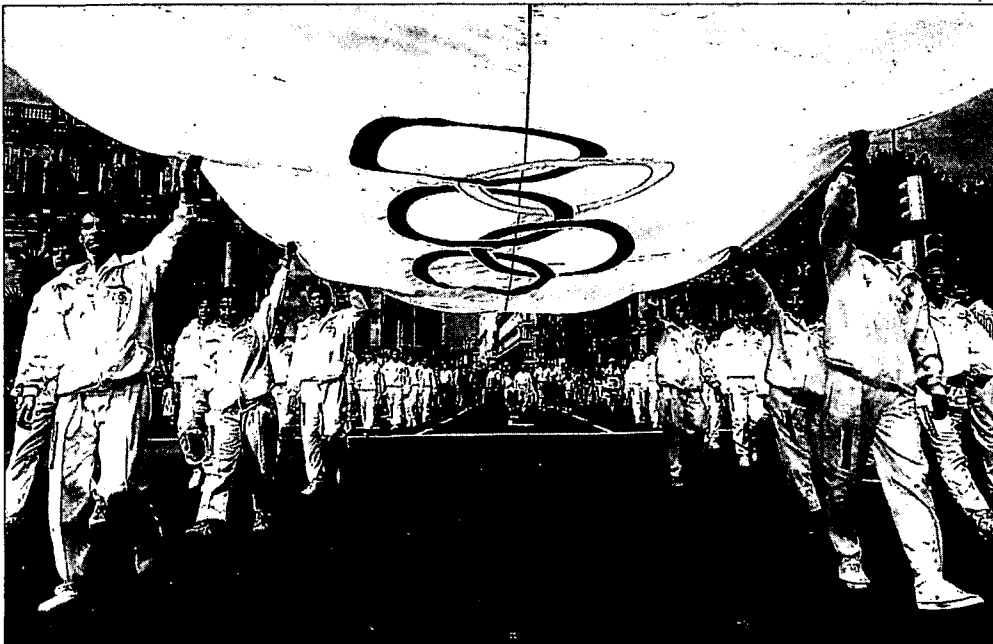
«Al nostre voluntariat l'anomenem "cívic", "ciutadà", perquè el que fa és participar en actes puntuals ja siguin esportius, culturals, socials, etc. Com que els nostres voluntaris estudien o treballen tan sols podem ajudar les entitats per als actes en dies de festa», explica el president de la Federació. Aquesta característica del servei que presten aquests voluntaris fa que no tinguin una formació específica com la que pot tenir un voluntariat que treballa en temes socials: «Naturalment, tots els nostres voluntaris tenen cursos de primers auxilis, de seguretat viària, del que és ser voluntaris... oferim una formació global. A més, molts dels nostres voluntaris per-

voluntat" i el voluntariat s'ha de formar i preparar».

Un altre factor a tenir en compte és la desaparició de la Prestació Social Substitutòria (PSS), que nodria d'objectors de consciència les associacions. «A mi no m'agradava gens aquest sistema», co-

ris: «Una persona jubilada té experiència, encara pot treballar, té ganes de fer coses pels altres, disposa de temps... aquest és un àmbit molt important en el qual treballar i encoratjo les persones grans que siguin voluntaris, porque tenen molt per aportar a la societat.»

També les escoles són un àmbit en el qual poden sorgir voluntaris: «Caldria treballar més als col·legis, als instituts, els crèdits de solidaritat, de voluntariat...

Els Jocs Olímpics de Barcelona van donar un gran impuls al voluntariat.

tanyen a ONG i participen en el voluntariat social.»

Voluntariat jove

Majoritàriament, el tipus de voluntariat de la Federació és força jove i se situa en la franja d'edat dels 16 als 22 anys. «Quan es passa d'aquesta edat, els joves acaben d'estudiar i comencen a treballar. Això vol dir que la seva vida canvia i han de redistribuir el seu temps, també el lleure que és el que dediquen al voluntariat», reconeix Joan Farré.

En aquests anys, el voluntariat ha canviat i evolucionat. «El boom del 92 va durar si fa no fa fins a l'any 1996 i 1997. El 1998 es va estabilitzar i a partir del 2000, les quotes baixen perquè fa deu anys el benestar social que hi havia no és el que hi ha ara», assegura Farré, «en aquests moments costa més comprometre's. El voluntariat és més callat, no tan "vistós" com el dels Jocs Olímpics. A més, ja no n'hi ha prou de tenir "bona

menta el president de la Federació, «perquè no eren "voluntaris autèntics", por vocació, sinó que era una manera d'eludir la presó. Hi ha grans entitats que han tingut greus problemes perquè tenien força objectors». Això no obstant, va ser gràcies a la PSS que hi va haver joves que van descobrir el món del voluntariat, «tot i que són casos molt comptats. Quan entres en el voluntariat descobreixes un món que per a molta gent és desconegut».

Motivació

La base del voluntariat és la mateixa ara que fa deu anys enrere: solidaritat, ganes de donar-se als altres, il·lusió, generositat... però els temps han canviat i també el món del voluntariat. Per això, Joan Farré creu que «no cal esperar que els voluntaris vagin a les associacions, cal moure's, fer crides, donar-se a conèixer...». En aquest sentit, destaca que les persones grans poden ser grans volunta-

«Majoritàriament, el tipus de voluntariat de la Federació és força jove i se situa en la franja d'edat dels 16 als 22 anys»

això pot ajudar a difondre la cultura del voluntariat, sempre que els professors s'hi impliquin.»

D'altra banda, assenyalava el president de la Federació Catalana de Voluntariat Cívic, el voluntariat és cada cop més professional: «Un voluntari que no estigui ben format no pot desenvolupar una bona tasca. Per prestar un bon servei cal estar ben format, sense perdre mai de vista el que suposa ser voluntari: lliurement generós, il·lusió...»

Joan Farré està convençut que el voluntariat marca i així, afirma que «em trobo en ocasions amb antics voluntaris que recorden amb afecte aquesta etapa de la seva vida».

Rosa María Jané Chueca

**FEDERACIÓ
CATALANA DEL
VOLUNTARIAT CÍVIC**
C/ TÀPIES, 1-3
08001 BARCELONA
TEL. 605 283 320

**Dóna
Suport**
al voluntariat
a través del món
associatiu

**Fomenta la
Formació**
dels voluntaris

**Facilita
Informació**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

Més informació
012 atenció
ciutadana

Palau Robert

Centre d'Informació
de Catalunya

EXPOSICIÓ

del 10 de desembre de 2002 al 30 de juny de 2003

els sentits del vi

Palau Robert

Centre d'Informació
de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107
08008 Barcelona
Tel. 93 238 40 00
Fax 93 238 40 10

www.gencat.net/probert

Horari de visita:

dilluns de 16 a 19.30 h
de dimarts a dissabte
de 10 a 19.30 h
diumenge i festius
de 10 a 14.30 h

Visites concertades:

telèfon de reserves
93 292 11 71

Com arribar-hi:

Metro: línies 3 i 5
estació Diagonal
Ferrocarrils de la Generalitat;
estació Provença
Autobusos: 6, 7, 15, 17, 22,
24, 28, 33, 34, 68 i T1

Catalunya
País de vins

Generalitat de Catalunya

Amb el patrocini de
Caixa Penedès

societat

Embrions humans, cèl·lules mare i clonació

Bona part de la comunitat científica mundial i, secundàriament, els mitjans de comunicació de masses i part de la societat es troben immersos en el debat sobre la licitud de la producció i ús de cèl·lules «mare» embrionàries humanes. Aquesta és una contribució a aquest debat.

Les cèl·lules «mare» tenen una particularitat doble: poder-se reproduir durant temps mantenint la seva capacitat totipotent i generar línies cel·lulars diferenciades (musculars, nervioses sanguínies, etc.). La seva existència és coneguda des de fa anys, però el seu pas al debat bioètic s'ha produït amb motiu de la possibilitat de produir cèl·lules «mare» embrionàries humanes. Les implicacions polítiques, econòmiques i ètiques d'aquesta possibilitat són evidents.

Aconseguir aquestes cèl·lules suposa: produir embrions humans al laboratori o utilitzar els embrions «sobrants» de les clíniques de fertilitat; deixar que es desenvolupin un cert temps; aïllar la massa cel·lular interna de l'embrió i conrear aquestes cèl·lules en un mitjà adequat.

El procés d'obtenció de cèl·lules «mare» comporta irremissiblement la destrucció de l'embrió humà. Encara està lluny el moment que s'aconsegueixin teixits especialitzats a partir de les cèl·lules «mare» embrionàries. Aquestes són difícils de governar i la seva multiplicació incontrolada podria ser causa de càncers i altres desordres.

Les investigacions amb plantes, molt més avançades que les dels mamífers, han demostrat com en són de díscoles les cèl·lules «mare».

La incompatibilitat immunològica dels teixits produïts per altres éssers humans i altres inconvenients tècnics han comportat la proposta de l'anomenada clonació terapèutica. Com que es treballaria amb material genètic del propi malalt, s'evitaria el rebuig del teixit trasplantat. El nucli d'un òvul humà o animal se substituiria pel

d'una cèl·lula adulta humana del subjecte a clonar, i s'activaria el creixement de la cèl·lula resultant.

Avui queda clar també que diversos teixits humans adults contenen cèl·lules «mare» (cordó umbilical, medulla òssia, cervell). D'aquestes, se'n poden importar gens que restaurin certes funcions del teixit danyat. Així, la clonació és una complicació innecessària per a la investigació.

Al Clínic de Valladolid i a la Universitat de Navarra, per exemple, s'ha aconseguit regenerar teixit cardíac danyat per infart gràcies al tractament amb cèl·lules «mare» obtingudes de teixits adults.

El subjecte humà

Des de la unió de l'òvul i de l'espermatozoide humans ens trobem davant:

- Un subjecte humà ben identificat.
- Pertanyent sens cap mena de dubte científic a l'especie *homo sapiens*.
- Un desenvolupament coordinat, continu i gradual, que no s'interrompra si no li falta aliment, un agent extern el destrueix o un error genètic inhibeix el seu creixement.
- Tot un missatge genètic humà expressable al complet.

Per tant, no pot considerar-se l'embrió inicial com una simple massa de cèl·lules. I de fet, la pròpia existència d'un debat social demostra que no es tracta només d'un teixit més: es tracta d'un individu humà posseïdor de dret a viure.

La filosofia, que és la ciència a la qual correspon catalogar alguna cosa com a «persona», davant les anteriors dades biològiques, no pot fer altra cosa que donar a

l'embrió la categoria de persona humana.

La retirada de part de les cèl·lules bàsiques de l'embrió comporta la seva destrucció com a individu.

Diferent és el cas de qualsevol de les cèl·lules del nostre organisme. Elles contenen tot el nostre missatge genètic humà, però aquest està parcialment reprimat, potser ja de manera irremeiable en algunes línies cel·lulars.

Tècnica de clonació d'òvuls.

Així, ningú no considera que una qualsevol de les nostres cèl·lules és un ésser humà. Una cèl·lula muscular, per exemple, expressa només la informació genètica humana corresponent a una cèl·lula muscular. La resta de missatge genètic està reprimat o inservible. En aquest cas, no s'està emetent un senyal d'ésser humà complet.

En canvi, l'òvul fecundat —encara en estat d'una sola cèl·lula— sí que està expressant un missatge humà complet.

Quan s'insisteix tant en les finalitats (terapèutiques davant de les reproductives) és que els mitjans són, com a mínim, problemàtics.

Cap fi, per benèfic que pugui arribar a ser, justifica mai la producció o la desestructuració d'un subjecte humà. Si això s'admetés, tots els avanços en el respecte pels drets humans quedarien en dubte i subjectes a les finalitats que es consideressin oportunes.

A ningú no se li escapa que la ferotge competència entre clíniques de fertilitat i diversos instituts científics i universitats d'arreu del món, juntament amb les expectatives de futurs beneficis econòmics per a infinitat d'empreses, incideix decisivament en els mitjans de comunicació. Es presenta com idíl·lic un futur amb cèl·lules «mare» embrionàries que encara no han demostrat cap aplicació ni tan sols en models animals ben contrastats.

Diversos personatges estrella són mostrats com a salvadors dels malalts de Parkinson, diabetis o Alzheimer. No es cita el càncer, perquè la medicina duu decennis combatent-lo i mediàticament seria contraproduent parlar de futurs miracles en relació a aquest. Es considera «notícia» allò que encara no ha ocorregut o allò que tal o tal altre personatge diu que farà, de manera que es danya severament el prestigi de la professió periodística en la seva tasca de comunicació del que la realitat va portant.

Conclusions

Per tot això, la possibilitat d'usar cèl·lules «mare» de teixits adults per aconseguir les mateixes finalitats terapèutiques representa una opció més raonable i humana perquè el desenvolupament de les investigacions terapèutiques no s'interrompi. L'ètica tanca una porta a la ciència, però li n'obre unes altres.

Així mateix, com sempre succeeix en ciència, s'ha de continuar investigant amb línies animals. En el cas de la clonació, són excepcionals els treballs que impliquen embrions de mamífers superiors.

També, si no es consideren els anteriors pressupòsits, la societat quedaria sense arguments per evitar la clonació reproductiva que tard o d'hora es posarà amb fermeza sobre la taula.

Grup d'Estudis de Metges
Cristians de Catalunya

Servei domèstic

Hola, amics! Ja sabeu que diverses vegades he parlat de les professions. Avui us vull parlar d'una que és considerada senzilla, no perquè ho sigui, sinó perquè no cal un nivell d'estudis gaire elevat per dur-la a terme. Es tracta de l'assistència domèstica. De vegades es parla del servei domèstic d'una manera despectiva, i aquestes persones són tan dignes com totes les altres. És una feina de veritable responsabilitat i amor envers el proïsme.

Aquesta ocupació té diferents vessants: les persones remunerades, l'àmbit de col·laboració i d'apostolat i l'àmbit familiar. Totes tenen la mateixa idea: el desprendiment cap als altres. També podríem reflexionar sobre la raó del perquè es tria aquest ofici. Potser les persones que s'hi dediquen no han trobat cap altra feina, o bé, per determinades circumstàncies, no han pogut accedir a uns estudis qualificats o per horari moltes mares poden disposar de més temps per als seus fills. Totes les ocupacions són dignes, mentre siguin legals i honrades, i aquesta no ho és menys que les altres. Com deia santa Teresa de Jesús, «entre los pucheros también anda el Señor». Déu també ha escollit alguna d'aquestes persones per a la seva santificació. Un bon exemple és santa Gemma Galgani, patrona de les persones dedicades al servei domèstic.

Cecília Aranés Malloí

Coses de la vida

Tres noves freqüències per a Ràdio Estel

Ràdio Estel ampliarà aviat la seva cobertura, gràcies a les tres noves freqüències recentment concedides. Així, gairebé tot el territori de Catalunya i Andorra quedarà cobert i s'ampliarà considerablement el nombre d'oients. Les noves fre-

qüències són: 100.6 FM (Tarragona), 90.1 FM (Tortosa-Coll Redó) i 96.8 FM (Garraf). Entraran en funcionament en els propers mesos. Ara, doncs, Ràdio Estel emet a través de sis freqüències pròpies i dues de Ràdio Principat. (C.C.)

 CENTRE ORTOPÈDIC Numància, 22 — Tel. i Fax: 934 103 110 Numància, 10 — Tel. 934 106 285 08029 BARCELONA	Passeig Catalunya, 8 Tel. 937 755 551 08760 MARTORELL Ctra. de Ribes, 3 Tel. 938 211 603 08600 BERGA —Confecció d'òstèsis i pròtesis —Ajudes per a la gent gran
---	--

La Fundació Manyà convoca un concurs d'assaig

TORTOSA.— La Fundació Manyà ha convocat un concurs d'assaig sobre un text inèdit escrit, el 6 d'agost del 1936, pel canonge Joan Baptista Manyà i Alcoverro. Els participants n'hauran d'actualitzar el missatge a partir de la figura i les obres del Dr. Manyà, l'entorn socioreligiós de Catalunya en la primera meitat del segle XX i la situació dels cristians al nostre país a l'inici del nou mil·lenni.

L'extensió de l'assaig, que ha de ser en català (a màquina o amb ordinador cos 12), serà de vint a vint-i-cinc folis. La data límit per lliurar el treball serà el 15 de setembre del 2003 i s'ha de fer arribar a aquesta adreça postal: Fundació Manyà, apartat de correus 95 - 43500 Tortosa. L'obra premiada, que serà publicada, rebrà un premi de 2.500 euros i un sopar per a dues persones. El nom del guanyador es farà públic en el decurs de la conferència anual sobre Mn. Manyà, el proper 27 d'octubre, presidida pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona.

El text del Dr. Manyà és el següent:

«Les esglésies saquejades i cremades per antifeixistes; cada dia cauen sacerdots assassinats; la consternació i l'esglai han envaït els nostres cors. Cada nit ens demanem esverats: demà què serà de nosaltres?»

«Potser sí que els catòlics i els sacerdots han identificat massa la causa religiosa amb la dels enemics de la República i amb els rics de la terra... Sempre m'ha desplatut el feixisme i sempre he estat partidari de les reivindicacions del proletariat sota el signe de la justícia.

«No em poden perseguir, doncs, per aquestes causes. Si em tanquen serà, precisament, perquè sóc sacerdot. En aquest sentit accepto qualsevol persecució i amb l'ajuda de la gràcia, la mort i tot. Per Jesús donaria la vida ben sincerament, per Jesús i sols per Jesús, perquè l'estimo més que a la meva vida, perquè Ell sol es mereix la meva sang i em sentiria infinitament honorat que Ell me l'acceptés.

«Sembla, però, que vol reservar-me per a la seva Església en l'esdevenidor tristíssim que se li presenta: "Si populo tuo sum necessarius, non recuso laborem; fiat voluntas tua." Si Jesús, malgrat les meves vileses, em vol per apòstol seu, m'hi lliuro amb tota l'ànima. Amb la seva gràcia vull ésser un bon instrument de la seva misericòrdia.

«Oh, Jesús! Mai més, mai més les indignitats pretèrites! Primer la mort! Us ho demano intensament! Mare de la Fontcalda, destruïda i cremada dins el vostre santuari, tingueu pietat del vostre fill indigne. És l'hora de les vostres misericòrdies maternals. Salve! "Da mihi virtutem contra hostes tuos."»

J. Blanc i Bahima

Anar a Israel ara

■ Crònica del viatge de dotze sacerdots espanyols a Terra Santa

Del 25 al 29 de novembre un grup de dotze sacerdots de diferents diòcesis de l'Estat espanyol vam fer un pelegrinatge a la terra que Jesús va santificar: Betlem, Natzaret, Jerusalem... Ens hi van acompanyar les senyores Silvia Duro, de l'Oficina de Turisme Israeliana de Madrid, i Victorina, de la companyia Ibèria, que va col·laborar amb l'organització del vol.

Hi havia quatre sacerdots de València (José Ramón Bayarri, José Justino Faria, César García i Miquel Agustí Romero), dos de Barcelona (Jaume Dasquens i Joan Rodríguez) i un de Guipúscoa (José Ignacio Munilla), de Navarra (Amado Ramírez), de Saragossa (Francisco Javier de Heras), de Sevilla (Miguel Oliver) i de Toledo (Alberto Álvarez), acompanyats del P. José Luis Morán, de la Congregació dels Sagrats Cors.

La tensió que es viu a l'Orient Mitjà els darrers mesos, els atemptats terroristes a Jerusalem i a d'altres indrets d'Israel i Palestina en les vigílies immediates, i l'ocupació de la ciutat de Betlem amb el tancament de la basílica de la Nativitat i l'establiment del toc de queda poques hores abans de la nostra arribada van generar una més que notable tensió de la qual no vam ser aliens. Va crear un alt grau d'inquietud a les nostres parròquies, a les nostres famílies i entre els amics. Als de València els van dir al mateix aeroport que s'havien tornat bojos i a Sevilla no van dir res perquè no sabien on viatjava el sacerdot.

El vol IB 6990 de Madrid a Tel Aviv del dia 25, fletat conjuntament per les companyies El All i Iberia, després de fer escala a Barcelona un matí molt ennuvolat, va sortir amb retard de l'aeroport del

El grup, al jardí de l'església de les Benaunces.

Prat, però va resultar molt agradable i en poc més de quatre hores ens va transportar al país de Jesús. El contacte directe amb altres pobles, altres costums i altres horitzons geogràfics i humans és sempre una font d'enriquiment per als esperits il·lusionadament oberts a la vida. I aquesta va ser la nostra experiència des del primer moment.

De retorn a Barcelona m'han fet unes quantes vegades la mateixa pregunta: «Mossèn, com els ha anat?» I també aquesta altra: «Com està allò? Què han vist?» La pregunta, reiterada, i l'interès sincer que he copsat quan me la feien m'han animat a ordenar la memòria, rellegir les notes escrites en ruta i posar la meva experiència a l'abast de tothom.

A Terra Santa el pelegrí va mogut per la

fe, mogut per l'amor a Jesús i per emprendre un seguiment més fidel. Per això, el pelegrí veu, sobretot i principalment, allò que és invisible i té un encontre personal amb Aquell que l'ha cridat des de tota l'eternitat, mitjançant el contacte i la capacitat del missatge espiritual

que brolla d'aquella terra on tot l'ambient és pura transparència de l'Evangeli. Llegir les paraules de Jesús allí on Jesús les va dir ajuda a entendre-les d'una manera nova i fonda, i anima a viure la seva bona notícia.

La sensació vivida a Galilea, igual que a Betlem o a Jerusalem, als Llocs Sants visitats, és agredolça. Són pocs els cristians i tenen moltes dificultats, i són heroics els custodis d'aquests llocs. L'absència gairebé total de pelegrins és una obvietat que tan sols es pot lamentar i de-

manar que s'acabi ja, que la pau, la llibertat i la justícia regnin per a tots i que tots puguin conviure en aquesta Terra Santa per a les tres religions monoteistes.

Dono gràcies a Déu per haver-me permès aquest pelegrinatge a Terra Santa, agraeixo a l'Oficina Nacional Israeliana de Turisme de Madrid l'organització i la invitació i a la companyia Iberia la col·laboració en el vol. Convido a anar a Israel per solidaritat amb els cristians de Terra Santa i perquè el país, tret d'uns punts conflictius, està en pau i ben disposat per acollir el turisme i les peregrinacions a la Terra Promesa de la Bíblia, que sempre és interessant de visitar des de tots els punts de vista que es vulgui veure.

Un pelegrí

Eurocongrés 2000

MONTPELLER.— La segona jornada del subàmbit religiós de l'Eurocongrés 2000, el qual porta per títol «L'acció de l'Església entre els segles XIII-XX», va ser presidida per Mons. Joan Enric Vives, bisbe coadjutor de la Seu d'Urgell. L'acte va tenir lloc recentment a la Facultat de Teologia Protestant de Montpeller. Un dels objectius de la trobada va ser posar en relleu el fet socioreligiós en la construcció d'Europa.

L'Eurocongrés 2000 és defineix com un «congrés de congressos» sobre l'euro-

espai llatí central, constituït pels territoris següents: Andorra, Aragó, Catalunya, Illes Balears, País Valencià, Catalunya Nord, Delfinat, Llenguadoc, Alvèrnia, Aquitània, Llemosí, Provença, Piemont, Sardènia, Còrsega i la vall d'Aosta. Des de la seva inauguració, el maig del 2001, l'Eurocongrés 2000 continua endavant amb

força i cada vegada hi ha més entitats i persones adherides.

La cloenda del subàmbit religiós de l'Eurocongrés 2000 tindrà lloc a Tarragona el proper 15 de febrer i serà presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i pel bisbe de la Seu d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Luigi Maria Monti, fundador

Itàlia va emetre l'any 2000 un segell per commemorar el primer centenari de la mort del P. Luigi Maria Monti (1825-1900). De família pagesa, en morir el seu pare, va haver d'ajudar la seva família. Generós i amb molta fe, va formar juntament amb uns amics un grup anomenat Compagnia del Frati, que tenia com a dedicació primordial la pregària i la lectura de llibres espirituals. Ell n'era l'animador i guia. Als 21 anys es va consagrar a Déu. El 1851 va entrar a la congregació dels Fills de la Immaculada Concepció de Maria, a Brescia, fundada per ell. El 1855, davant una greu epidèmia de còlera, va ajudar els malalts com a infermer a Cremona. El 1886 Monti va obrir a Saronna la primera casa d'acollida per a orfes.

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.
Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
http://www.agenciamatrimonial.com

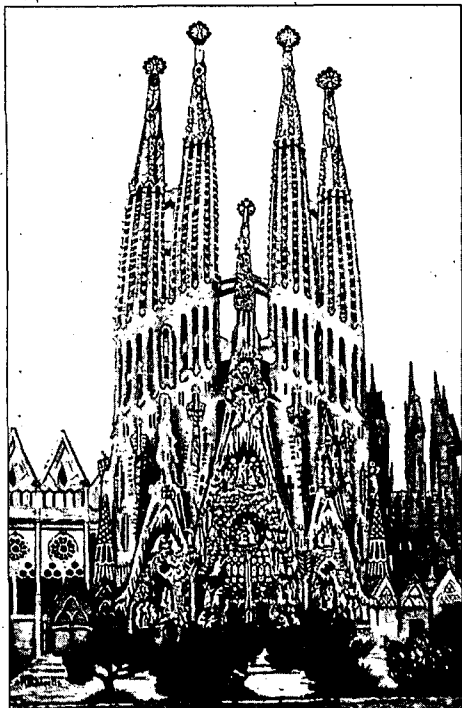
Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

cultura

Ja és al carrer el número 5 de la revista «Poblet»

La Sagrada Família, pintada per Roser Balsells.

Quadres sobre la Sagrada Família

EL VILOSELL.—Roser Balsells, pintora autodidacta del Vilosell, ha volgut commemorar l'Any Gaudí plasman les obres del gran arquitecte, en especial el temple expiatori de la Sagrada Família, molt vinculat al nostre poble. Va ser el bisbe Caixal, fill de la localitat —aquest any se'n celebraran els 200 anys del naixement—, que juntament amb el P. Manyanet va encarregar a Gaudí aquesta obra monumental. Cal recordar que tots dos eclesiàstics van ser els fundadors de l'orde religiós de la Sagrada Família, estès arreu del món. Aquesta circumstància ja ens diu la relació directa amb l'obra gaudiniana. A la cripta de la Sagrada Família es guarda la carta que va enviar el bisbe Caixal a Gaudí, on li demanava aquest temple. No fa gaire temps que TV3 va emetre un reportatge sobre la Sagrada Família on sortia reflectida aquesta carta tan important firmada per Josep Caixal i Estradé.

Lluís Noguer Pastó

Concert amb el violoncel de Pau Casals

EL VENDRELL.—El 29 de desembre passat el violoncel que durant seixanta anys va tocar el mestre Pau Casals es va poder sentir, en concert, a l'església parroquial del Vendrell. L'audició, que va tenir lloc a les deu de la nit, va ser organitzada per l'Associació Musical Pau Casals, amb el suport de l'Ajuntament del Vendrell i altres institucions.

El concert, que va reunir unes 450 persones, va ser executat per Claudio Bohórquez, de 24 anys i guanyador del Premi Internacional Pau Casals, que tocava el violoncel del mestre, acompanyat per Markus Groh al piano. Van interpretar peces de Bach, Schumann o Brahms. Prèviament, el president de l'Associació Musical Pau Casals, Josep Roca, anunciava el retorn del singular i polèmic instrument al Vendrell, sense concretar una data, però tot fa pensar que no es produirà de forma imminent. Abans del seu retorn, el violon-

POBLET.—Acaba d'aparèixer, amb data de gener del 2003, el cinquè número de la revista *Poblet*, que edita la Germania del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet. La publicació és una mitjà de comunicació eficaç per fer arribar a la societat allò que és i representa Poblet com a focus d'experiència religiosa, de comunitat arrelada al país i de servei a la cultura.

El present número de *Poblet* aporta un contingut ampli i interessant, entre el qual en destaca, en primer pla, la crònica de l'assemblea anual de la Germania, amb text del seu secretari, Octavi Vilà. L'apartat inclou també els discursos pronunciats en el decurs de l'assemblea, per part de l'abat de Poblet, Josep Alegre, i del president de la Germania, Ramon M. Mullerat. També informa del lliurament de medalles als nous germans.

Tal com es diu a l'editorial del número que ens ocupa, signat per Norbert Bilbeny, professor de Filologia, un dels articles centrals és l'escrit per

L'Escolania de Montserrat, al Liceu

BARCELONA.—Durant el mes de febrer tindrà lloc al Gran Teatre del Liceu la representació de l'òpera *Pikovaia Dama* («La dama de piques»), amb música de P. I. Txaiovski i llibret de M. I. Txaiovski, germà del gran compositor. Cal destacar sobretot la participació de l'Escolania de Montserrat i del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana. Organitzada per Amics del Liceu, el 28 de gener, a les 19.30, tindrà lloc a la Sala del Cor del Liceu una conferència sobre *La dama de piques*. Aquesta òpera va ser estrenada el 7 de desembre del 1890 al Teatre Mariinsky de Sant Petersburg. (A.M.)

cel serà tocat per altres joves promeses.

Així mateix, es van llegir unes breus paraules que Marta Montañez, vídua del compositor, havia enviat expressament per a l'ocasió. El moment més àlgid del concert es va produir, ja cap al final, quan els dos músics van interpretar el *Cant dels ocells*, enmig de l'emoció del nombrós públic assistent.

El violoncel de Pau Casals és, en teoria, propietat de la Fundació Pau Casals. De fet, el músic sempre deia que un instrument, perquè tingui vida, ha de ser tocat. Actualment la peça roman gairebé sempre a Nova York, al Conservatori de Música, on treballa la vídua de Casals. Si més no, cal recordar que en instaurar-se l'any 2000 el Premi Internacional Pau Casals, el guanyador del certamen —el primer ha estat Claudio Bohórquez— té el privilegi de poder tocar durant dos anys l'emblemàtic violoncel. (J.B.)

Portada del darrer número de la revista «Poblet».

Alexandre Masoliver, monjo de Poblet, sobre l'espiritualitat cistercenca. Tanmateix el llibre inclou la memòria anual i la crònica de la comunitat.

Altres articles interessants són, per exemple, el que tracta sobre l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià, escrit per Montserrat Catalán, directora de l'esmentat arxiu; el que, sota el títol *Monaca cisterciense*, escriu Juan M. de la Torre, sacerdot trapenc; la remembrança del monjo Jesús M. Oliver al voltant del cinquantè aniversari del retorn de les restes reials a Poblet; la relació de l'arquitecte Elies Rogent amb Poblet, a càrrec de Joan Bassegoda, especialista en Gaudí, i la interessant entrevista a l'arquebisbe emèrit de Tarragona, Dr. Ramon Torrella, realitzada per l'industrial Xavier Guinovart i per Octavi Vilà, durant una estada del prelat al monestir de Poblet. Mons. Torrella explica, amb la seva visió personal, diversos aspectes de l'Església i de la vida monàstica.

Joan Boronat

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

No val a badar!

Un cuiner va agafar un cullerot dels grossos i va remenar la gran olla industrial. Era tan gran que gairebé hi cabia un homenet agenollat.

Un altre cuiner posava sal i pebre blanc a un peix i en Raül, sal i pebre negre a un tros de carn. A cada vianda, la classe de pebre corresponent.

Rita, l'encarregada de l'office, se sentia com a casa quan era a la cuina. I a mi, que ho observava tot, gairebé se'm cremen els calamars.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Exposició sobre els últims cent anys de la catedral de Solsona

SOLSONA.— Els últims cent anys de la catedral de Solsona recollits en un centenar de fotografies són l'eix bàsic de l'exposició que l'Ajuntament de Solsona ha organitzat i que fins ara ja han visitat més d'un miler de persones. La mostra, instal·lada en una nova sala recu-

perada de la catedral, s'ha organitzat arran de la presentació d'un nou tríptic sobre aquest temple monumental editat pel consistori. A més de les cent fotografies, la mostra conté pintures i maquetes. No es descarta prorrogar l'exposició per l'èxit que està tenint.

L'exposició conté una selecció d'un centenar de fotografies i postals sobre la catedral i el seu entorn que s'han ampliat i situat en panells per mostrar l'evolució del temple en els últims cent anys. Així, entre d'altres, s'hi poden veure els cinc punts que al llarg d'aquests cent anys han anat canviant la fesomia de l'entrada a la població amb la catedral al fons, les restauracions que s'han fet al temple, diferents imatges dels claustres i els actes més importants que s'hi han dut a terme, o bé episodis que han marcat la història de la població i de la catedral.

A més de les fotografies, l'exposició conté onze quadres a l'oli procedents del concurs de pintura ràpida que s'organitza cada any per la festa major i que contenen imatges de la catedral. La mostra es completa amb un pessebre elaborat pel solsoní Josep Solé, que té de fons la portalada d'entrada a la ciutat pel pont, l'absis romànic i la catedral. Aquest pes-

D'esquerra a dreta: Ramon Llumà, alcalde de Solsona; Josep Solé, autor del pessebre; Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, i Joan Caelles, director de l'exposició.

sebre fa 4,5 metres d'alt, 3 de fondària i 5 de llargada. L'exposició també mostra una maqueta de cartró i ciment de metre per metre, que és una fidel reproducció de

la catedral. L'Ajuntament de Solsona ha decidit organitzar aquesta exposició amb la finalitat de donar més relleu a l'edició d'un tríptic dedicat a aquest monument que ha escrit Mn. Enric Bartrina, amb fotografies de Joan Caelles i Josep Cano. Segons el regidor Joan Caelles, des del consistori es va creure que la millor forma de presentar el tríptic era dedicar-li un acte especial, que tingués com a escenari la catedral. Per aquest motiu es va sol·licitar al bisbat de Solsona el nou espai que s'ha habilitat com a sala d'exposicions en un annex de la catedral.

Ramon Estany

Mn. Antoni Sanchis, guardonat amb l'Honor Pentecosta 2002

BENIMUSLEM.— El 28 de desembre passat el temple parroquial de la Puríssima, a Benimuslem (Ribera del Xúquer), es va omplir de gom a gom. Una representació de l'Associació Josep Climent, de Castelló, es va desplaçar des de la capital de la Plana per lliurar a Mn. Antoni Sanchis el guardó Honor Pentecosta 2002, que cada any l'esmentada associació lliura per reconèixer la tasca de les persones que en l'àmbit de la religió o l'espiritualitat han destacat pel seu compromís amb el país i la cultura.

Un acte entranyable que es va articular al voltant de la celebració eucarística amb una litúrgia exquisida, en valencià, i enriquida pels magnífics cants del Cor Pentecosta, integrant de la mateixa Associació Josep Climent. Compartir vivències com aquestes, quan es comparteix una mateixa forma d'entendre la fe inculturada en el poble, proporciona unes experiències espirituals inesborrables.

Després de l'eucaristia, el cor va oferir als assistents un concert de música coral a capella, sota la direcció d'Avel·lí Flors. Tot seguit, Jesús Huguet va fer la semblança humana de Mn. Sanchis, mentre que la semblança religiosa i espiritual la va glossar el P. Pere Riutort. Finalment, el president de l'Associació Josep Climent, Agustí Flors, va fer entrega a l'homenatjat d'un pergamí emmarcat on constava la motivació de l'homenatge: «Per la seua dedicació al ministeri de la fe i la caritat amb fidelitat a Déu i al seu poble.» L'acte va acabar amb un àpat com a reunió de germanor cristiana, que ben bé podia evocar aquells en què les primeres comunitats cristianes solien celebrar els misteris de la fe.

Francesc Espanya Vives

Èxit de la Campanya de l'Ampolla a Vilafranca del Penedès

VILAFRANCA DEL PENEDES.— Joves Cristians de Vilafranca ha valorat molt positivament la Campanya de l'Ampolla que va tenir lloc el dissabte 11 de gener a Vilafranca del Penedès i a vint pobles més de l'arxiprestat. Enguany aquesta iniciativa arribava a la seva vintena edició. La campanya ha estat un èxit d'organització i participació. Més de tres-cents voluntaris van col·laborar en la recollida solidària de les ampolles. Majoritàriament eren membres dels grups de joves de la parròquia (esplai parroquial, agrupament escolta, confirmació, iniciació, JARC, missa jove), però també d'altres col·lectius. Cal esmentar especialment la col·laboració dels joves d'Amics de Puerto Cabezas, dels voluntaris del col·legi Sant Ramon, dels membres de La Bòria, de voluntaris espontanis i d'entitats com Camí Solidari o Associació Creixent.

Joves Cristians de Vilafranca agraeix també als qui van deixar les furgonetes i als qui les van conduir, al Gremi de For-

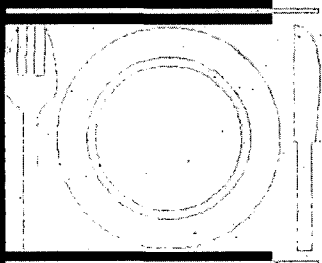
ners i Pastissers pel refrigeri amb què van obsequiar els voluntaris, a Caixa Penedès pels elements publicitaris, a les empreses FECA i LABORE per totes les facilitats que van donar, a la Policia, als ajuntaments dels diversos municipis i als mitjans de comunicació. Quant al nombre d'ampolles recollides i diners obtinguts de la seva venda, ara per ara és difícil saber si es van igualar les quantitats de l'any passat, però les primeres impressions són molt positives.

Els beneficis d'enguany es destinaran al projecte d'educació humana i laboral La Bòria, que projecta habilitar a Sant Quintí de Mediona un centre d'acollida i formació per a joves de cara a la seva reinserció social. L'any passat es van recollir 77.031 ampolles, la qual cosa va suposar un import de 6.527,72 euros (1.086.121 pessetes), que es van destinar al projecte de construcció d'hivernacles familiars a la regió de Huancavelica, als Andes Centrals (Perú). (C.C.)

Pastís del timbal

INGREDIENTS:

500 grams de xocolata
6 rovells d'ou
2 sobres de gelatina
neutra
galetes maria

PREPARACIÓ:

Foneu la xocolata en un cassó al bany maria. Sense deixar de remenar, incorporeu-hi sis rovells d'ou, però intenteu que no bullin. Al final, barregeu-hi també dos sobres de gelatina neutra en pols.

En copes altes, i a la base, poseu-hi unes quantes galetes maria i cobriu-les amb aquest preparat.

Després, poseu les copes a la nevera un mínim de vuit hores abans de servir-les.

LLIBRES

Testimonis exemplars de Crist

Mn. Salvador Nonell, fill de Mataró, precisament de Cal Bonminyó, a més de ser un bon sacerdot que no ha sentit mai cap crisi d'identitat durant el gran nombre d'anys que ha exercit el seu ministeri com a vicari o rector, és un escriptor excel·lent, que ha vist publicada una sèrie de llibres. La darrera obra és el llibre *Màrtirs de Mataró*, on explica molt detalladament la vida i la mort, el martiri, de sis preveres, un frare caputxí, tres germans llecs, un benedictí, un salesià i un escolapi. Tots, fills de Mataró o llargament vinculats a la capital del Maresme. Amb bon criteri d'investigador, Mn. Nonell, amb tenacitat i paciència, ha reunit tota la investigació documental i també testimonis orals contemporanis que li han permès glossar les biografies, i molt especialment els tràgics i gloriosos finals de les vides d'aquests màrtirs, un dels quals, Alexandre Planes, ha estat beatificat per l'Església catòlica, mentre als altres se'ls prepara el pertinent procés de beatificació.

Acompanyen al text els retrats de tots els biografiats. L'estil de Mn. Nonell és planer, senzill i directe, per bé que impregnat d'una forta emoció. El cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, s'ha dignat a escriure un emotiu pròleg que arrodoneix i dignifica el llibre. Mn. Nonell escriu amb el cor a la mà, però no formula judicis que puguin semblar partidistes. Amb profund sentit religiós Mn. Salvador Nonell no parla mai de rancor o venjança, solament intenta que el seu text sigui útil als historiadors i, molt especialment, pugui ajudar a les causes de beatificació, actualment en curs. Mataró resta en deute amb aquest digne i ancià sacerdot, i tots els que hem llegit el llibre en servem un emocionat sentiment d'agraïment i d'esperança per poder fruit de la intercessió dels màrtirs prop de l'Altíssim. El llibre, que té un preu de 12 euros, es pot adquirir a la parròquia de Sant Josep, al casal parroquial o demanar-lo a Josep M. Taragó (tel. 937 987 105).

Dr. Joan Bassegoda Nonell

Mn. Salvador Nonell Brú, *Màrtirs de Mataró (1936-1939)*. Amics dels Màrtirs de Mataró, Mataró 2002, 190 pàg.

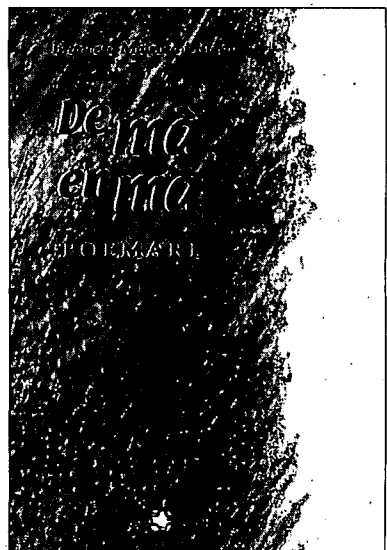
Misticisme i poesia

Quaranta il·lustres personatges de tots els temps han estat la font d'inspiració de Mn. Francesc Malgosa, cofundador de *Catalunya Cristiana* i sotsdirector del setmanari durant quinze anys, per elaborar els poemes d'aquest llibre. Des de Joan Evangelista fins a la mare Teresa de Calcuta, passant per Agustí d'Hipona, Benet de Núrsia, Francesc d'Assís, Tomàs d'Aquino, Caterina de Siena, Ignasi de Loiola, Teresa de Jesús, Francesc de Sales o Teresa de l'Infant Jesús. «A redós de cada personatge —sant o no— s'hi arraienen els poemes, pocs o molts, de caire i factura distinta: alguns, fent vibrar la corda lírica, meditativa i intimista —tan cara a l'autor— descobrint pregonesses de contemplació; altres talment compels a prémer les notes greus de la descripció dels llocs i dels temps de cada història en què arrela i des d'on empenyé volada mística el personatge contemplat», explica Mons. Joan E. Jarque i Jutglar, al pròleg del llibre.

Per la seva banda, Cristina Kaufmann, carmelita descalça, afirma que «molts dels personatges presentats per Mn. Malgosa fan palesa aquesta visió de la santedat dels cristians. La forma de fer-ho en llenguatge poètic és original i pot

invitar a connectar amb més immediatesa amb aquests precedents en la fe. Tots ens volen "confegir, lletrejar" el nom del misteri: Jesús, Salvador del món». Els cent setanta-dos poemes que conformen aquest poemari «ens acosten —diu Mons. Jarque— a quaranta personatges escalonats en vint segles: cadena d'anells d'or, cabal d'aigua inexhaurible que, talment com de la pedra colpejada per Moisès en el desert, brolla, encara avui, fa dos mil anys, d'aquell cor que fou perforat per la llança d'un centurió al Gòlgota». Les il·lustracions del llibre són obra del P. Oriol Diví, monjo de Montserrat. (C.C.)

Francesc Malgosa i Riera, *De mà en mà. Poemari*. Editorial Claret, Barcelona 2002, 491 pàg.

Reflexions sobre el monaquisme

Com diu Octavi Vilà, secretari de la Germandat del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet, el títol d'aquest llibre, *Poblet: monjos*, respon a la reflexió d'algú que, tenint vocació monàstica, no la va poder dur a terme, però és el testimoni de qui ha compartit hores de pregàries i de silencis amb els monjos de Poblet. D'altra banda, és ben bé l'obra de Mn. Ballarín amb el seu to alhora desenfadat i planer que, a poc a poc, ens diu les veritats i ens hi fa pensar.

Els pensaments, les reflexions de l'autor sobre el monaquisme, sobre els seus orígens, sobre la seva evolució i sobre el seu sentit aquí i avui «ens ajudarà a conèixer millor, mai no en tindrem prou, aquest món que a molts de nosaltres no ens és desconegut però del qual ens cal aprendre més cada dia», comenta Octavi Vilà. «Pas a pas, pas a pas, en el ventre de Déu. El monjo és sempre un pelegrí» és una de les frases de les moltes que podríem triar on l'autor s'endinsa en l'espiritualitat del monaquisme, que no és una fita sinó un camí. Coses com aquestes tan sols les podia dir un bon coneixedor dels monjos, un bon coneixedor de Poblet. Els interessats a adquirir aquest llibre, que va ser presentat el 2 de desembre passat a la Fundació Joan Maragall de Barcelona, es poden adreçar a Poblet. El preu és de 12 euros, amb les despeses d'enviament incloses.

Joan Boronat

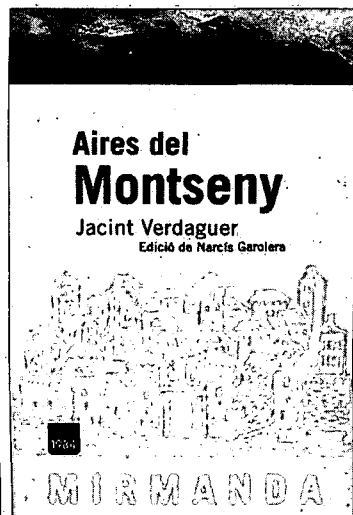
Josep Maria Ballarín i Monset, *Poblet: monjos*. Publicacions Abadia de Poblet, Col·lecció Quaderns d'Art, Història i Vida de Poblet, Poblet 2002, 188 pàg.

Un text clàssic de Verdaguer

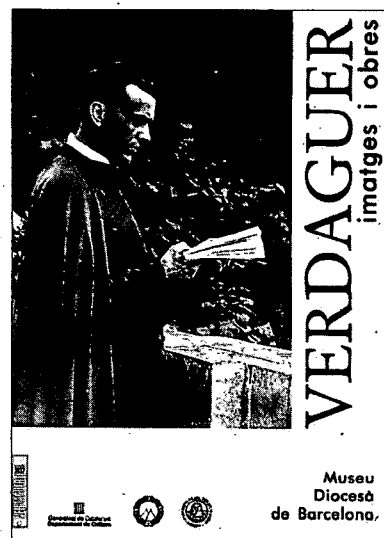
Aires del Montseny és el primer llibre que Jacint Verdaguer va publicar després de tancar-se, com a mínim en aparença, el conflicte entre el poeta i la jerarquia. L'origen del llibre es troba en una excursió al Matagalls que la redacció del setmanari *La Creu del Montseny*, que Verdaguer dirigia, va organitzar el 1899. En molts aspectes es pot considerar com una reflexió sobre l'origen i el sentit de la poesia. El tema del paradís perdut hi pren protagonisme, el de la infantesa i sobretot el bíblic. La present edició d'*Aires del Montseny*, a cura de Narcís Garolera, un dels més grans estudiosos de Verdaguer, reproduïx fidelment el text de l'única edició publicada en vida de Mn. Cinto (Publicació Joventut, Barcelona 1901). S'hi ha normalitzat l'ortografia, s'hi han corregit les errades mecàniques i s'hi han introduït alguns canvis en la puntuació i en l'ús de majúscules i minúscules. L'edició reproduïx també les il·lustracions que acompanyen l'edició original, signades per noms destacats de la pintura catalana de l'època. (C.C.)

Jacint Verdaguer, *Aires del Montseny*. Edicions de 1984, Col·lecció Mirmanda, Barcelona 2002, 172 pàg.

Imatges i obres de Mn. Cinto

El Museu Diocesà de Barcelona acull fins al dia 2 de febrer l'exposició *Verdaguer, imatges i obres*, que presenta material fotogràfic i bibliogràfic sobre Mn. Cinto. El catàleg, que porta el mateix títol que l'exposició, és un volum de 102 pàgines que inclou col·laboracions de Pere-Jordi Figuerola, comissari de la mostra; de Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona, i d'Antoni Boada, col·leccionista verdaguerià, així com una àmplia documentació gràfica i literària sobre l'obra general de Verdaguer, i de manera especial sobre l'obra verdagueriana que es conserva a la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona. «Sovint sentim que el rostre és el reflex de l'ànima, i sovint comprovem que aquesta dita és veritat. La col·lecció completa d'imatges de Jacint Verdaguer, propietat del col·leccionista Antoni Boada, i que aquí presentem, ens mostra el transcórrer de la vida d'un personatge genial: començant per l'incipient escriptor i somiador de mirada profunda, el jove i serè capellà i el poeta encimbellat per acabar descrivint l'home en crisi, el sobtadament ancià, però ple d'energia», escriu Pere-Jordi Figuerola en la presentació del catàleg. (C.C.)

Museu Diocesà de Barcelona, *Verdaguer, imatges i obres*. Arxiu Diocesà de Barcelona-Editorial Claret, Barcelona 2002, 102 pàg.

El llibre de la setmana

Testimoni del goig pasqual

Una sorpresa. El coneixement de la vida i dels escrits de sant Serafi de Sarov constitueix una veritable sorpresa, perquè obre als ulls un camp desconegut com és, per a la majoria dels creients occidentals, l'espiritualitat oriental.

D'entrada, la vida d'aquest jove de Kursk, Pròcor, resulta en alguns moments un calc d'altres homes o dones cridats misteriosament pel Senyor, que són el testimoni indefectible d'una predilecció especial. Les narracions d'aquestes vides es poden envoltar d'uns quants detalls que sonen a apòcrifs, perquè hi ha massa element extraordinari, però el que realment queda és el que és substancial, i el que representa un lliurament sense reserves a la crida que senten per consagrar-se al servei de Déu i dels homes i les dones, els seus germans.

L'aventura vital d'aquest home és extraordinària, precisament perquè va defugir sempre de tot allò que s'apartava d'una línia normal de comportament. Va cercar el desert per estar amagat als ulls dels homes, i hi va sentir la crida per aprofundir en el seu esperit per descobrir, en la soledat, el què seria la gran força del seu

poder missioner fos on fos, perquè havia sentit que una veu interior li deia «no tan sols a tu se t'ha concedit veure la manifestació d'aquesta gràcia, sinó a tot el món a través teu».

Conèixer la vida d'aquest sant, un dels més estimats de l'Església oriental, fa que ens puguem identificar amb les paraules de Joan Pau II en la seva carta *Orientalis lumen*: «El meu pensament es dirigeix al patrimoni cristià d'Orient. No pretenc ni descriure'l ni interpretar-lo: estic a les escoltes de les Esglésies d'Orient, que sé que són intèrprets vives del tresor tradicional conservat per elles. En contemplar-lo apareixen davant dels meus ulls elements de gran significat per a una comprensió més plena i íntegra de l'experiència cristiana i, per tant, per donar una

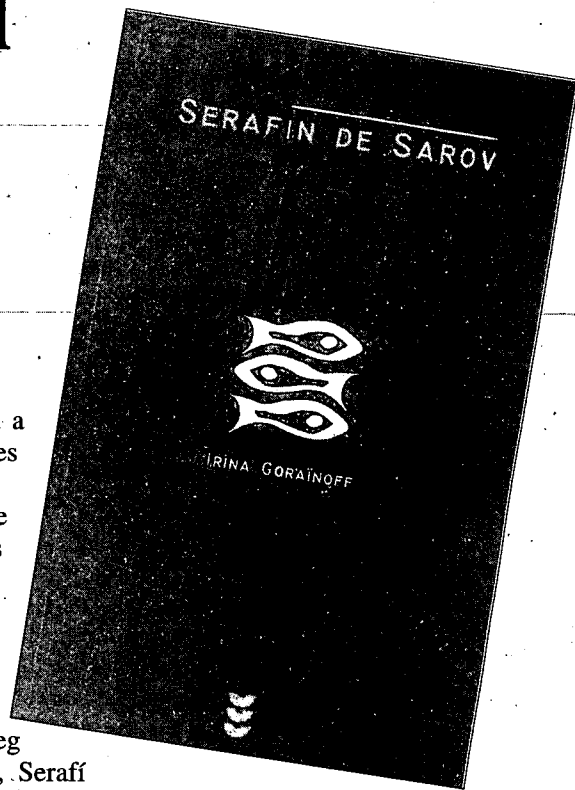
Irina GORAÏNOFF,
Serafin de Sarov.

Ed. Sígueme, Salamanca 2001, 206 pàg.

resposta cristiana més completa a les expectatives dels homes i les dones d'avui.»

Acompanyen a la biografia que escriu Irina Gorainoff dos textos d'un valor inapreciable per arribar a comprendre el dinamisme espiritual de Serafi de Sarov: *Conversaciones con Motovilov* i *Instrucciones espirituales*.

En el primer, en forma de diàleg amb el seu deixeble predilecte, Serafi desenvolupa tota la seva visió de l'espiritualitat i de les exigències i compromisos de la vida cristiana viscuda amb integritat. En el segon dona una sèrie de normes, i comunica il·luminacions, que sempre porten el segell de l'Esperit Sant, a qui, evidentment, sempre es refereix.

Un llibre sorprenent molt bell, que ens ajuda a penetrar en una esfera espiritual —la de les Esglésies d'Orient— que ens enriqueix i estimula.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Cinquè cicle
«Cobla, Cor i Dansa»

Un interessant estol d'espectacles a l'entorn de la música per a cobla, la dansa d'arrel tradicional i el cant coral configuren el contingut de la cinquena temporada del Cicle «Cobla, Cor i Dansa», que promouen la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat de Catalunya. Tots els concerts se celebren en dissabte, a les 7 de la tarda, al Palau de la Música Catalana.

Quatre de les sis sessions tenen un acusat accent coblístic, amb l'atractiu de la seva varietat.

El dia 8 de febrer obrirà el cicle la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona i la Coral Cantiga, sota la direcció de Josep Prats. Destaca la interpretació concertant de la comèdia lírica en dos actes *La font de l'Albera*, d'Enric Morera, amb les veus solistes del tenor Àlex Vicens i el baix Pau Bordas.

L'1 de març actuaran tres destacats flabiolaires, Bernat Castillejo, Pere Rabassada i Marcel Sabaté, juntament amb Jordi León, com a director, i la cobla La Principal de la Bisbal amb un programa titulat *La Belle Époque del flabiol*.

Classics i contemporanis és el títol del concert del 15 de març, que en aquest cas es decanta pel gran món simfònic, amb un programa que aplega figures de reconeixement de la música catalana com Garre-

ta, Toldrà, Lamote de Grignon, Rafael Ferrer i Oltra. Inclou una estrena d'un dels més prestigiosos músics contemporanis, Benet Casablanca. La direcció musical anirà a càrrec de Salvador Mas, al capdavant de la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona.

El darrer concert tindrà lloc el dissabte 5 d'abril. Sobre l'escenari del Palau de la Música Catalana hi actuaran les cobles Sant Jordi-Ciutat de Barcelona i La Principal del Llobregat, dirigides per Jordi León.

Dins d'aquest cicle també s'inclou un concert a càrrec del Cor Jove de l'Orfeó Català, formació que sota el guiatge de Conxita Garcia centrarà la seva participació en dues vessants: el de la música culta catalana més representativa —Brudieu i Cererols— i el de la música culta universal —Mendelssohn i Elgar.

Finalment, la dansa estarà representada per l'Esbart Joaquim Ruyra, de Blanes, que actuarà el 22 de març amb un programa que mostra l'àmbit més tradicional del ballet català.

Les localitats tenen preus populars que oscil·len entre 5 i 3 euros. També es pot obtenir amb un 10% de descompte amb l'abonament als 6 concerts a les taquilles del Palau de la Música Catalana (c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona); telèfon 932 957 200. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de
comunió
amb Déu

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€
per any ☐ Amb dos pagaments semestral
de 40,30€

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

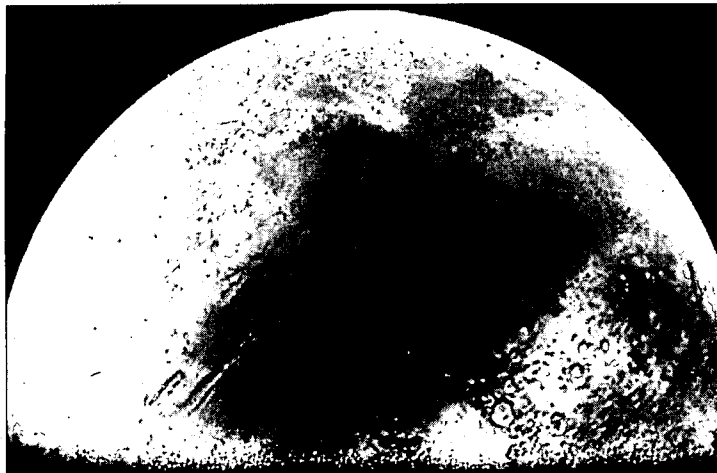
Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Europa també pensa en Mart

Després de les moltes sondes enviades al planeta per russos i americans, ara l'Agència Espacial Europea (ESA) també ha decidit enviar-hi la seva. De moment només és un projecte, però ja ha començat a posar en marxa l'estudi dels detalls de la seva realització, si bé no hi ha encara data per al llançament. No obstant, crec que els lectors d'aquesta plana de *Ciència* agrairan que en diguem el que hi ha fins ara. S'ha anomenat *Mars Express*.

Portarà a bord aparells per fer set experiments científics per obtenir coneixement de l'atmosfera del planeta, de la composició mineral de la seva superfície, de la seva possibilitat de vida i del gruix d'aigua que hi hagi en el subsòl. En arribant a l'òrbita marciana la nau observarà el planeta durant 687 dies, en òrbita polar. Això li permetrà veure'n tota la superfície, perquè 687 és la durada d'un any marcià. A més hi haurà llançat una càpsula, la *Beagle 2* (el nom al·ludeix al vaixell en què Darwin va fer el seu periple a l'entorn de la Terra), la qual, protegida per tres airbags i un paracaigudes, haurà aterrat amb suavitat.

La *Beagle 2* té per missió recollir i analitzar mostres de sòl rocós de Mart. Així que toqui terra se li obriran quatre panells solars que li proporcionaran

de la planura d'Iris, o *Iridis Planitia*. És una conca sedimentària i, en conseqüència, un dels llocs que, en cas d'haver-hi vida o haver-n'hi hagut, té més probabilitats de trobar-se'n mostres.

No en sabem el cost. Però s'ha previst que no sigui pas finançat del tot amb erari públic. Ja s'han començat a recollir euros d'empreses particulars, gràcies a una gran campanya publicitària que se n'ha fet. Sigui el que sigui el que costi, desitgem que no siguin diners perduts.

energia, i una antena UHF que s'activarà tot seguit. Aquesta antena anirà trametent cap a la *Mars Express* les dades. De la càpsula en sortirà una «pota» molt complexa, equipada amb dues càmeres fotogràfiques de color, un espectròmetre de raigs X, un microscopi, un espectròmetre Mossbauer, un recollidor de mostres i finalment un robot «talp». S'ha anomenat «talp» perquè s'arrossegarà i excavarà el sòl. Podrà fer-ho fins a una fondària de metre i mig. Mentrestant anirà recollint petites mostres amb la seva «boca».

En la *Beagle 2* hi haurà un petit laboratori, Mini-lab, que escalfarà la mostra que li arribi del talp en presència d'oxigen i ho farà per veure si hi ha indicis de vida.

El lloc previst per a l'aterratge és un punt

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Quan les lleis de Mendel, divulgades per De Vries el 1900, van ser conegudes per les diverses universitats de tot el món va iniciar-se un moviment d'experiències en els seus laboratoris per confirmar-les i aprofundir-ne l'estudi i aplicacions. No tan sols a Cambridge per obra de Bateson, sinó pertot arreu. A França, Lucien Cuénot (1866-1951) publicava els resultats de les seves investigacions el 1911 amb *La genèse des espèces animales*. A Amèrica també hi haurà qui faci recerques.

Tenim ara, de moment, que les característiques biològiques dels fills, segons assequen les lleis mendelianes, vénen determinades per uns «factors» heretats dels pares. La primera qüestió que això planteja és: on se situen aquests «factors»? Ben aviat la resposta més generalitzada va ser: en els cromosomes del nucli cel·lular. Ara ja s'ha clarificat que la cèl·lula-ou (fusió dels gàmetes masculí i femení) té uns cromosomes que provenen dels dels gàmetes que s'han fusionat, en la relació de meitat i meitat. I el comportament dels cromosomes és tal que explica fàcilment els fenòmens de l'herència tant si és dominant com si és intermèdia, com va fer notar Sutton el 1903. Sembla, doncs, que en aquests cromosomes hi ha d'haver «escrit» el que serà l'ésser adult que se n'originarà.

Admès això, es presenta el problema d'escatir com és aquesta «escriptura». Wilhelm Johannsen (1857-1927) va proposar el 1909 dir-ne *gene* o *gen* de cada una de les parts del cromosoma que fos responsable d'un factor hereditari. I com que els cromosomes van aparellats, un de matern amb un de patern, cada factor estaria determinat per un parell de «gens» encarats en els respectius cromosomes. El nom de *gen* fou acceptat per la comunitat científica.

Experiments genètics amb la drosòfila

Thomas Hunt Morgan (1866-1945) serà el primer que voldrà esbrinar si és certa aquesta «teoria cromosòmica» de l'herèn-

26 L'estudi de la genètica va prenent volada

cia biològica. Era americà. Va néixer a Lexington (Kentucky). Tenia disset anys quan ingressà a la universitat d'aquest estat i s'hi graduà el 1886. El doctorat l'obtingué a la de John Hopkins el 1890. Després de completar estudis a Eüropa, on començà a sentir-se atret pels estudis d'embriologia, gràcies al contacte que tingué amb Hans Driesch, el 1904 entrava de professor de biologia experimental a la universitat de Columbia (Nova York). Abans havia publicat *Evolution and Adaptation* (1903), que defensava la teoria de les mutacions i atacava els principis del darwinisme.

Pels volts del 1910 es decidí d'abordar el problema de la teoria cromosòmica de la transmissió de l'herència. Començà amb un cert escepticisme. Pensant que el resultat podria ser l'abandonament de la teoria. Però al cap de cinc anys havia de donar la raó a Mendel, a De Vries i a Johannsen. El 1915 podia publicar *The Mechanism of Mendelian Heredity*. Les primeres conclusions deien que cada un dels cromosomes té efectivament un grup determinat de «gens» que es troben en sèrie lineal i en un ordre fixat. I cada factor hereditari és el resultat del parell de «gens», l'un masculí i l'altre femení, de la parella de cromosomes corresponent.

Com havia arribat a aquests resultats? Gràcies a una mosca, la *Drosophila melanogaster*, mosca del vinagre o drosòfila. És un insecte fàcil de criar en gran quantitat, poc espai i poc temps. Presenta una gran varietat de races i només té quatre parelles de cromosomes en cada cèl·lula, més fàcils d'observar que els d'una cèl·lula humana, per exemple, que en té vint-i-tres parelles. Amb la col·laboració de Bridges, Sturtevant i Muller pogué donar

per cert, experimentalment, que es compleixen del tot les lleis mendelianes de l'herència i també els enunciats de De Vries sobre les mutacions.

La nova «teoria del gen»

I no s'acabaren aquí les recerques de Morgan. Es va proposar d'identificar els gens, que suposà situats en bandes en els cromosomes. Segons les lleis de Mendel aplicades a la realitat dels gens, si són iguals els dos gens matern i patern, l'herència serà la dels dos progenitors, però si aquests, sent de raça pura, tenen la característica externa (el fenotip) diferent seran també diferents els gens, que, si tenen la mateixa força produiran herència intermèdia (ales mitjanes si l'un era d'ales llargues i l'altre de curtes), i si un és dominant respecte de l'altre, el descendent, tindrà el fenotip del de gen dominant, matern o patern. Doncs bé, Morgan aconseguí d'identificar centenars de gens.

Al cap d'onze anys més podia publicar *The Theory of the Gene* (1926), la seva obra cimal d'un total de setze anys d'investigacions. Per escatir la posició dels gens en els cromosomes va aplicar aquest principi: si una porció del cromosoma s'altera i canvia una característica externa vol dir que allà hi ha el gen responsable de la característica. Per alterar la regió microscòpica del gen, va aplicar la idea del seu col·laborador Hermann Joseph Muller (1890-1967) de fer servir els raigs X. Ja se sabia que aquestes radiacions podien danyar cèl·lules fins a matar-les, però amb una certa mesura només en malmeten una part. Per veure quina era la part afectada hagué de recórrer a un mètode indirecte:

quan s'alteraven dues característiques alhora és que es trobaven juntes. Repetint centenars i milers de vegades, el pacientíssim Morgan aconseguí les mutacions més impensables: drosòfiles sense ales, o d'ales molt estretes, o allargades, o amb ulls blancs, o amb un ull de cada color, o amb l'abdomen reduït, etc. Així és com va aconseguir fer un «mapa» de la col·locació de tots els gens en els seus cromosomes.

Aquests resultats tan importants van ser rebuts de moment amb força desconfiança entre els biòlegs. A França, sobretot, es llançaren moltes invectives contra aquell americà que havia tingut la gosadia d'assignar un lloc a unes entitats tan invisibles com problemàtiques. Però les noves recerques, que reproduïen els mètodes de Morgan, van anar donant-li la raó. L'alemany Curt Stern demostrava inequívocament el 1931 que era cert que els gens de la drosòfila estaven col·locats linealment, l'un darrere l'altre. Quan Painter va descobrir el 1933 que a les larves de drosòfila els cromosomes de les glàndules salivals són allargats fins a ser tres-centes vegades més grossos, s'hi pogueren veure clarament les bandes dels gens i fins i tot com l'absència d'una determinada banda corresponia a l'absència del caràcter enunciat per Morgan. El mateix 1933 rebia el premi Nobel de Fisiologia i Medicina per les seves troballes.

Posteriorment, amb grills, arnes de les farines, conills porquins, ratolins... es van anar confirmant i ampliant els resultats morganians. Ja sabem ara com està «escrit» en l'ou allò que serà el futur organisme. Hi ha un «codi» genètic. I tothom sap com a l'any 2001 s'ha aconseguit fins i tot seqüenciar el conjunt de tots els gens, o genoma, de l'ésser humà.

Morgan, que el 1928 era nomenat professor de Biologia de l'Institut Tecnològic de Califòrnia, va morir el 1945 a Pasadena. El 1946 també rebia el premi Nobel el seu col·laborador Muller que tanta part havia tingut en les descobertes que entre tots dos s'havien aconseguit.

Pensadors cristians del segle xx (79)

Benet XV: el Papa de la no-violència

DE DIPLOMÀTIC A PAPA

Giacomo Della Chiesa va néixer a Gènova el 1854. Va estudiar Dret, i es va doctorar el 1875. Després dels estudis universitaris ingressa, com a seminarista, al col·legi Capranica de Roma, i és alumne de la Pontifícia Universitat Gregoriana.

Un cop ordenat sacerdot (1878) comença la carrera diplomàtica al servei del Vaticà. Va ser auxiliar de la Secretaria d'Estat, on va conèixer el cardenal Mariano Rampolla, el seu gran protector. Amb el cardenal Rampolla, Della Chiesa viatja a Madrid, després del nomenament d'aquell com a nunci de la Santa Seu a Espanya, un país que es trobava dividit per les guerres carlines.

Lleó XIII nomena, el 1887, secretari d'Estat el cardenal Rampolla. Della Chiesa torna a Roma amb el seu amic i protector, com a minuant a la Secretaria d'Estat. Emprèn diverses missions diplomàtiques a Viena i el 1900 és nomenat substitut de la Secretaria d'Estat.

Amb Pius X les coses canvien. Rampolla és reemplaçat per Merry del Val. Della Chiesa continua com a substitut, però el 1907 és nomenat arquebisbe de Bolonya (Itàlia), i rep el capel cardenalici el 1914. Després de la mort de Pius X, Della Chiesa serà escollit nou Pontífex el 3 de setembre del 1914, amb el nom de Benet XV.

EL PAPAT DE LA PAU

Tot i que el pontificat de Benet XV no va durar ni vuit anys (1914-1922), va ser molt intens. Es va caracteritzar per treballar incansablement per establir la pau mundial.

La I Guerra Mundial va ocupar gran part del pontificat del papa Della Chiesa. Una guerra cruel i inhumana, com totes les guerres, però aquesta es va caracteritzar especialment per l'ús de noves tècniques per matar, violant fins i tot els principis morals de l'ús de la força i de protecció dels presoners de guerra.

Benet XV es va implicar en tot moment en la guerra, però cercant una solució pacífica i justa al conflicte. No es va identificar amb cap bàndol. I aquesta va ser la causa per la qual les dues parts enfrontades consideraven el Papa una persona que s'havia venut al bàndol contrari. En aquest sentit, Benet XV va ser un

«La seva elecció com a Papa, just començada la Primera Guerra Mundial, va ser tant pels seus dots diplomàtics com pel desig del col·legi cardenalici de superar l'integrisme que prevalia en anys anteriors»

(José M. Jubany).

Giacomo Della Chiesa.

Papa incomprès.

Després de la seva mort (gener del 1922) es va comprovar que les arques del Vaticà eren completament buides. La causa? El Papa difunt havia gastat tot el que tenia per contrarestar els efectes de la guerra (repartiment de menjar per pal·liar la fam, ajut als presoners, acollida a les famílies separades per la guerra, atenció als nens orfes i a les vídues...).

ESCRITS PACIFISTES

No van ser gaires els seus escrits pacífics, però sí molt oportuns. Va marcar amb claredat la línia del seu pontificat en tres pilars: la pau, l'evangelització (missions) i l'ecumenisme.

La preocupació constant de Benet XV per la pau mundial es va plasmar en l'encíclica *Ad beatissimi* (1914). Della Chiesa hi assenyala causes de la campanya bèl·lica europea. Parla de l'absència de bona voluntat en les relacions humanes, marcades per un esperit egocèntric i violent. No es busquen acords, sinó l'enfrontament immediat.

També recorda l'existència d'un menyspreu continu per l'autoritat, les lluites entre les classes socials (fent cas omís de la doctrina social de l'Església) i una recerca del plaer i dels béns terrenals que no coincideix amb els valors evangèlics.

Aquestes quatre causes esmentades, unides a la propaganda bel·licista van fer

detonar la Gran Guerra del 1914.

Benet XV no va ser escoltat per cap bàndol. Això no obstant, insistia a adreçar-s'hi per determinar una solució ràpida al conflicte. Tots desitjaven que el Papa condemnés l'adversari i criticaven el Papa que amb la seva actitud de no-violència l'únic que aconseguia era rebaixar l'esperit de lluita i desmoralitzar els soldats.

A la nota de l'1 d'agost del 1917, Benet XV declara la seva imparcialitat absoluta com correspon a «un pare comú que estima tots els homes amb igualtat d'afecte». I, a l'encíclica *Pacem Dei munus* (1920) manifesta el seu profund malestar pels resultats venjatiu dels tractats de Versalles i Saint-Germain. Considerava que aquests tractats de pau no posaven les bases per aconseguir una pau duradora. Va ser una encíclica profètica. En uns vint anys s'iniciava la II Guerra Mundial.

PREOCCUPACIÓ PER LES MISSIONS

A més de ser un home amoïnada per la pau, Della Chiesa també va lluitar per l'evangelització del món i per les missions. Es va esforçar a no perdre els drets de la Santa Seu en les institucions i fundacions missioneres, violentades per la colonització de les potències europees.

Al document *Maximum illud* (1918), la carta magna de les missions contemporànies, Benet XV promou el clergat indígena, la inculturació en els diferents continents, perquè el missatge de Jesús fos universal i no solament europeu. Per això escriu: «Ens proporciona un gran disgust que en algunes revistes, publicades darrerament, hi hagi, més que zel per estendre el Regne de Déu, el desig d'ampliar la influència del propi país, i és greu que no s'adonin del perill que provoquen en apartar totalment l'ànim dels pagans de la nostra santa religió. El missioner que vulgui ser digne d'aquest món, no

ha d'actuar mai d'aquesta manera. No ha d'oblidar mai que no és un ambaixador de la seva pàtria, sinó de Crist.»

Aquest text de Della Chiesa fins i tot ens va bé per recordar, avui dia, els sacerdots i religiosos que anteposen les seves arrels geogràfiques i els seus ideals nacionalistes o polítics a l'Evangeli i als drets humans.

En dades concretes, el pontificat de Benet XV va ser bastant satisfactori en la consolidació i desenvolupament de les terres de missió: va erigir 9 prefectures, 30 vicariats, 3 prelatures, 18 diòcesis i 2 delegacions apostòliques (una al Japó i Corea, i l'altra a Albània).

Juntament amb una feina intensa a favor de l'evangelització cal destacar la seva preocupació per la predicació, la formació del clergat i la potenciació dels estudis jurídics i bíblics. Estableix les bases de la predicació en l'encíclica *Humani generis redemptoris* (1917). Promulga el Codi de Dret Canònic amb la constitució *Providentissima Mater* (1917), i crea una comissió d'experts per a la interpretació correcta del codi. El 1917

«Va marcar amb claredat la línia del seu pontificat en tres pilars: la pau, l'evangelització i l'ecumenisme»

publica l'encíclica *Spiritus paraclitis* sobre la interpretació de la Bíblia.

TASCA ECUMÈNICA INTENSA

Della Chiesa va voler apropar al si de l'Església catòlica els germans separats. Proper als seus contemporanis i amb esperit de diàleg respecte de les tendències de l'època, també es va acostar als anglicans, protestants i ortodoxos.

Pel que fa a la relació amb les esglésies ortodoxes, per apropar-se a Orient, crea el 1917 la Congregació Oriental i el Pontifici Institut Oriental. Amb l'objectiu de revitalitzar el cristianisme de l'Orient cristià proclama el diaca san Efreem (del segle IV) doctor de l'Església, el 1920. Va demanar als catòlics que preguessin dia i nit per la unió de l'Església catòlica i les Esglésies orientals. Finalment, cal destacar l'interès creixent pel diàleg catolicoanglicà. Va aconseguir aproximar l'Església anglicana a Roma, tancant molts dels prejudicis doctrinals i morals existents entre totes dues al llarg dels anys. Fins i tot, una vegada mort Benet XV, a l'abadia de Westminster es va resar per ell.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: persones@teleline.es

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 6.30 hores, selecció de música instrumental.
Sant Rosari, a les 6.30 hores.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Informació general i d'Església, cada mitja hora.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 10.30 hores.
Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-09.00 El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-10.00 Hora blaugrana (esports)
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones (esports)
14.30-15.00 Catalunya actualitat (informatiu)
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La Plaça de l'Església (magazín)
20.00-21.30 Sin concesiones (esports)
21.30-23.00 Qui tingui oïdes (actualitat en clau cristiana i un informatiu general i d'Església durant la primera mitja hora)
23.00-00.00 Planeta Blau (medi ambient)
00.00-02.00 La gran diferència (selecció musical)

Dimarts

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Paraules d'amor (família)
00.00-02.00 La gran diferència

Dimecres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Mar de claror (catequesi)
00.00-02.00 La gran diferència

Dijous

07.00-09.00 El Primer Cafè

09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 A tota costa (submarinisme)
00.00-02.00 La gran diferència

Divendres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La plaça de l'Església
19.00-20.00 Catalunya sense barreres (atenció a discapacitats)
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Amb llum pròpia (personatges famosos)
00.00-02.00 La gran diferència

Dissabte

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Radiofórmula
10.00-11.00 Club de golf (esports)
11.00-12.00 Trotamundos (turisme rural)
12.00-13.00 Hora blaugrana
13.00-17.00 Radiofórmula
17.00-18.00 Vaixells, trens i música country
18.00-19.00 En compàs de cine (cinema)
19.00-20.00 Els temps de la música (música clàssica)
20.00-00.00 Resson o futbol Sin concesiones
00.00-01.00 Radiofórmula
01.00-06.30 La gran diferència

Diumenge

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-12.00 Rutes per Catalunya (excursions)
12.00-13.30 Sirocco (ONG)
13.30-14.00 El Cafè Internacional
14.00-17.00 La gran diferència
17.00-18.00 Mar de claror
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 Melodies de fe (música cristiana)
21.00-23.00 Resson o futbol Sin concesiones
23.00-23.30 Missatge en una ampolla (reflexions)
23.30-00.00 Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
00.00-00.30 La cova del Country
00.30-01.00 Cova de Jazz
01.00-06.30 La gran diferència

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **ARQUEBISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra **BISBAT D'URGELL**

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.20 Informatiu matí + el Temps
09.30 Música Principat
14.00-14.15 Informatiu migdia + el Temps
20.00-20.30 Informatiu + el Temps + Música Principat
9.15, 14.15, 18.45 el Temps
9.00, 12.00, 15.00, 17.00 Butlletins horaris

Cada dia

06.45 Un bon motiu per viure
08.12, 10.45, 16.15 Agenda
12.45, 17.45 Recomanacions turístiques
00.00-02.00 Música Principat

Dilluns

20.30-21.00 Des del campanar

Dimarts

20.30-21.00 In Corpore Sano

Dimecres

20.30-21.00 El que més ens agrada

Dijous

20.30-21.00 Fruits de la terra

Divendres

20.30-21.00 La Taula de l'Evangeli

Dissabte

13.00-13.30 Església d'Urgell

13.30-14.00 In Corpore Sano

Diumenge

18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
Diumenge - De 22.05 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

TELEVISIÓ

2**Diumenge 26**

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant): Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 20)
«Pentecostés en la Costa Blanca.»
El clima, les platges i el sol han convertit Benidorm en una ciutat eminentment turística. No obstant això, són molts els estrangers que han fixat la seva residència en aquesta població. Des de la diòcesi d'Alacant s'ha posat especial cura a atendre els catòlics en la seva llengua materna amb celebracions en diferents idiomes.
10.00 *Últimas preguntas*
«Doctrina Social de la Iglesia.»
Parlem amb Raúl Mayoral, membre de l'Associació Catòlica de Propagandistes i amb Pablo López, professor de Doctrina Social de l'Església.
10.25 *Testimonio*
«Éste es mi barrio.»
Julián Martínez, sacerdot diocesà de Plasència, ens ensenya la seva parròquia, lloc de trobada i de pregària per a tota la gent tan diversa que viu al seu barri.
10.30 *Santa Misa*
Amb la participació de la coral Sant Nicasi del Catllar (Tarragonès), sota la direcció d'Emili Sanz.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 27

17.40 *Pueblo de Dios*
«La primera piedra de un sueño.»

TV 3**Diumenge 26**

09.00 *Signes dels Temps*
«Les presons a Catalunya.»
Cada any unes 3.000 persones visiten la casa d'exercicis i d'espiritualitat Cova Sant Ignasi. Un centre de Manresa, propietat dels jesuïtes, on es fan exercicis espirituals. Com són aquests exercicis dels jesuïtes? Què busquen les persones que visiten la Cova?
Altres temes:
—Entrevista a Salvador Cristau, rector de la basílica de la Mercè de Barcelona.
—Presentació del disc *Gratitud d'un poble*, dedicat a Jacint Verdaguer.
—Història de l'Església, amb Josep M. Ballarín.
—Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 10.30 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

SVU**Divendres 24**

20.30 *Creure avui*
Espai cultural, Rafel Soler del Museu Arxiu de Santa Maria ens acompanya en una visita a l'altar barroc del Roser; *Entrevista d'actualitat*, Eulàlia Puigderrajols entrevista a diferents persones sobre la Setmana per la Unitat dels Cristians; *Agenda* coordinada per Montserrat Romaguera; *Temps de reflexió*, un espai preparat per Dolors Fernández en què Lidia Vázquez, catequista de Sant Josep, ens parla de les lectures del diumenge.
Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria. El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Més TV**Cada diumenge**

12.00 *Paraula i vida*
Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).
També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada dues hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

Internet

• **INSTITUT UNIVERSITARI VIRTUAL SANT TOMÀS.**— En el seu nou portal, <http://e-aquinas.net>, trobareu el primer número de la revista *e-aquinas*, dedicada a «Sant Tomàs d'Aquino, mestre per al tercer mil·lenni».

EXPOSICIÓ DE PESSEBRES

• **ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE MATARÓ.**— Fins al 9 de febrer a Sant Francesc d'Assís, 23. Festius d'11.00 a 14.00 i de 18.00 a 21.00, i dissabtes de 18.00 a 21.00.

• **AMICS DEL PESSEBRE DE SANT VICENÇ DE MONTALT.**— Fins al 28 de febrer al Centre El Delme. Festius i dissabtes de 12.00 a 14.00 i de 18.00 a 21.00.

• **PESSEBRISTES DE SOLIUS.**— Obert tot l'any al monestir de Santa Maria. D'11.00 a 12.30 i de 15.00 a 17.30.

Altres bisbats

• **NOVAHUMANITAS.**— Sessions de formació humana del 31 de gener al 2 de febrer i del 7 al 9 de febrer sobre *Mi dimensió afectiva*, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: M. Jesús Martín, c/Don Felipe, 6-8, 3r 5a - Madrid, tel. 915 212 089.

Barcelona

• **GERMINABIT.**— El 21 de gener, a les 19.30, Josep M. Rovira Bellosó parlarà sobre *El pensament religiós a Catalunya al segle xx* a l'auditori de la Fundació Joan Maragall, c/València, 244, 2n - Barcelona; el 24, a les 21.00, concert «Cap al cel amb el cant polifònic» amb la coral Sant Jordi a l'església de Santa Maria del Mar.

• **JUDAISME.**— El 23 de gener, a les 19.30, conferència del Dr. Mario Javier Saban sobre *Las raíces judías del cristianismo*. Lloc: Biblioteca Arús, c/ passeig Sant Joan, 26 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DEL CARME DE TERRASSA.**— Com a cloenda de les celebracions dels seus vint-i-cinc anys, el 24 de gener organitza un gran concert del cor Montserrat. Més informació: tel. 937 357 574.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 24 de gener, a les 19.30 cinefòrum sobre *La lengua de las mariposas*, amb Josep F. Mària i Ignasi Salvat; el 29, a les 19.30, presentació del llibre d'A. Blanc *El espíritu de la letra*. Intervindran Evangelista Vilanova, Llorenç Gomis i l'autor. C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DE L'AJUDA.**— El 26 de gener, a les 12.00, trobada en l'octavari de pregària per la unitat dels cristians, amb germans de les esglésies reformades. L'1 de febrer, a les 17.00, vetlla a Santa Maria amb la pregària de vespres, visita espiritual, goigs, etc.; el 2, festivitat de la Mare de Déu de l'Ajuda, patrona del barri de Sant Pere de Barcelona. A les 11.00, pregàries a la Mare de Déu; a les 12.00, solemne concelebració eucarística presidida pel pare provincial dels frares menors caputxins; ofrenes de les entitats del barri i santuari; a les 13.00, presentació d'un llibre de Fr. Josep M. Segarra sobre les pregàries de sant Francesc; el 9, a les 12.00, jornada dels Amics de la Mare de Déu de Núria.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza el 27 de gener, a les 17.00, una aula d'extensió universitària de la gent gran sobre *Teatre. Visió del teatre per un jove director*, a càrrec de Oriol Broggi (director). Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701.

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— El 27 de gener, a les 18.15, trobada dels Amics del Pare Pius de Pietrelcina dirigit per fra Valentí Serra, ca-

putxí; a les 21.15, II Escola de Pregària amb Jaume González Padrós, professor de litúrgia, sobre el tema *Els temps de la litúrgia: el Diumenge com a signe dels temps nous*. C/ Roger de Llúria, 70 - Barcelona.

• **XXXVIII JORNADES DE QÜESTIONS PASTORALS DE CASTELLDAURA.**— Tindran lloc el 27 i 28 de gener a Premià de Dalt amb el títol *Servei, comunicació i imatge pública de l'Església*. Hi participaran entre altres Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona; Marc Carroggio, professor de la Facultat de Comunicació Institucional de la Universitat de la Santa Creu (Roma) i José M. Gil Tamayo, membre de la Comissió de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola. Més informació: tel. 934 182 107.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 28 de gener, a les 19.30, concert amb Alex Cezlof (tenor), Torkè Bremer (guitarrista), Marte Björkman (soprano) i Ester Mesa (pianista). Interpretaran peces de Schubert, Giuliani, Mozart, Giordani, Paisiello i Haendel. C/ Ausiàs Marc, 26, 8è - Barcelona.

• **ANY DE LA MERCÈ.**— El 29 de gener, a les 19.30, inauguració de l'Any de la Mercè amb la celebració solemne de l'eucaristia, presidida pel cardenal Ricard M. Carles a la basílica de la Mercè (pl. de la Mercè, 1 - Barcelona). Se celebra que fa 800 anys sant Pere Nolas va iniciar la redempció de captius. Al llarg de l'any s'anunciaran els diversos actes organitzats per desvetllar la consciència especialment dels cristians en la tasca d'alliberament de tot tipus de marginacions i de captivitats, la reinserció de presos en la societat i l'increment de la devoció a la Mare de Déu de la Mercè i la promoció de la seva basílica com a santuari de la patrona de l'arquebisbat i de la ciutat.

• **CATEQUESI D'ADULTS.**— La paròquia de la Bonanova organitza aquesta catequesi amb el tema general *En què creuen els qui creuen*, a càrrec d'Antoni Bentué, teòleg. El 28 de gener, a les 21.30, sessió sobre *Que és una*. Pl. Bonanova, 12 de Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El 30 de gener, a les 20.00, trobada de pregària dels joves de l'arxidiòcesi de Barcelona, acompanyats per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles a la catedral.

• **XXIX TROBADA DE FORMACIÓ HUMANA I RELIGIOSA.**— Organitzada per l'Agrupació d'Educadors Cristians el 30 de gener, a les 20.00, a l'Acadèmia Catòlica (Sant Joan, 20 - Sabadell). Ramon Domènech i Castells, franciscà, vicari judicial del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona, parlarà sobre *Matrimoni: llums i ombres?* Més informació: tel. 937 254 094.

• **FRANCISCANS.**— Els dies 30 de gener, i 6, 13, 20 i 27 de febrer, de 22.00 a 23.30, curset sobre *Muerte y búsquedas de inmortalidad*, impartit pel professor de Teologia Antoni Bentué, de la Universitat de Santiago de Xile. Centre Sant Francesc d'Assís, c/Elisa, 23 - Barcelona.

• **XVII RETROBAMENT ECUMÈNIC DE SANT CUGAT DEL VALLES.**— L'1 de febrer, de 10.00 a 15.15, es reflexionarà sobre *Les Esglésies i els immigrants a Catalunya*. Presentació del tema a càrrec de Joan Botam (Centre Ecumènic de Catalunya), Jaume Hereu (parròquia ortodoxa de la Protecció de la Mare de Déu), Carles Capó (Església evangèlica de Rubí) i Joan Cañellas (Servei Solidari i Missioner dels Frares Menors Caputxins). Inscripcions: Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona, tel. 932 174 174 i 932 043 458.

• **ASSEMBLEA ANUAL DE LA FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA.**— L'1 de febrer, a les 10.30, la Federació celebrarà l'assemblea anual. L'acte tindrà lloc a l'edifici del Seminari (c/ Diputació, 231 - Barcelona) i s'iniciarà amb una missa en sufragi dels socis traspassats el darrer any.

• **CARILLÓ.**— El 2 de febrer, a les

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18,03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Avenida de Madrid, 21, 1º B.
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcpny@teleline.es

LA DINASTIA SHANG

湯 伐 夏 國 號 商
六 百 載 至 紂 亡

El rei Tang va acabar amb la dinastia Xia i va establir la casa imperial dels Shang, que va durar 600 anys, fins a l'enderrocament del rei Zhou.

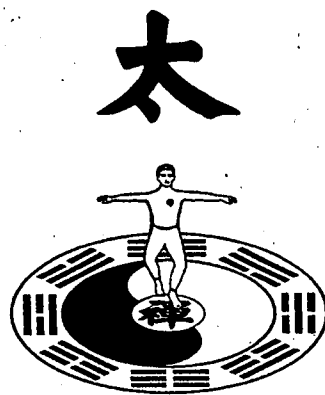
TERTÚLIES AMB
PETER YANG

Entrada gratuïta el
dissabte 15 de febrer
a les 18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIA

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

極

Des del carrer

Fa tan sols un any i mig Víctor E. Uwagba es trobava en aigües de l'estret embarcat en una pastera. Durant la perillosa travessia Víctor va prometre a Déu dedicar-se a consciència a proclamar la Bona Nova si aconseguia arribar a terra. Ho va fer i des de llavors no deixa que passi un sol dia sense complir la seva promesa. Des que va arribar a l'Estat espanyol, combina la seva professió de rondallaire, coreògraf i percussionista amb l'evangelització d'infants i joves, amb els quals fàcilment connecta gràcies a la seva alegria i al seu ritme. De Nigèria ens porta una fe sense complexos, viscuda al so de la música i de les danses africanes. En la seva aventura catalana ha conegut Pau Tarruell, amb el qual ha format una parella curiosa i simpàtica en l'animació de la fe.

Víctor E. Uwagba (eguriase8gbaa@hotmail.com), coreògraf, percussionista i rondallaire nigerià instal·lat a Palma de Mallorca

«La fe, amb ritme, es gaudeix més»

—La teva targeta de presentació diu que ets rondallaire.

—Aquí no és gaire habitual però a Àfrica sí. Per a mi, representa un instrument privilegiat a l'hora de llençar missatges als infants i educar-los en valors. És una cosa que amb els infants té molt d'èxit per donar continguts. Els infants entenen això més que els sermons. L'altre dia explicava un conte sobre un tigre desagratit i els infants van quedar totalment absorts i convençuts de la necessitat de ser agraiats en aquesta vida. Així es pot canviar el món! M'agradaria ajudar una mica a canviar la mentalitat de la gent en aspectes com per exemple el racisme.

—Hi ajuden també el ball i la música?

—El ball i la música transmeten molta alegria, i no és tan sols bo per als infants sinó també per als joves i els adults, als quals últimament ensenyem danses africanes per treure estrès. Això darrer té molt d'èxit. Dono classes per a professors, metges, periodistes... «Endavant i endarrere, anem amb ritme.» Això ajuda molt el cos i l'ani-

ma. En la vida hi ha ritme. El ritme és com les ones del mar i cadascú ha de buscar el seu propi ritme. Això et permet també descobrir moltes coses de tu mateix.

—No ho deus dir seriosament?

—És clar que sí! I encara dic més, per als cristians, la fe, amb ritme, es pot gaudir més. D'alguna manera jo estic aquí per Déu i li estic molt agraït. Jo vull ser un instrument de la seva pau i de la seva llum. Vull escampar el seu missatge amb la poca cosa que tinc i amb força ritme...

—Deus ser un dels pocs catòlics nigerians.

—En absolut! Es té una concepció molt musulmana de Nigèria, però no és un país musulmà. Més del 50% de la població és cristiana. Jo vaig néixer en una família molt catòlica, per això em dic Víctor. Jo crec que el meu paper de nigerià aquí pot canviar les idees de molta gent. Sóc catòlic i estic orgullós de ser nigerià. Vull seguir en aquest camí, amb els infants i amb l'Església.

—Però sempre amb molt de ritme...

—El ritme, els contes, la música són

instruments molt útils al servei de l'Evangelí. Són formes d'acostar-se als infants i als joves per mostrar-los les riqueses del cristianisme. Jo crec que Déu vol que continuï per aquest camí. Desitja que continuï participant del món de la cultura, però alhora de l'Església, que sigui instrument seu en aquest àmbit. Si no actuo durant una setmana, estic trist i no pels diners, sinó perquè necessito transmetre la meua alegria. M'agradaria fer fora les rigideses que portem i ajudar a alliberar-nos una mica. Hem de recuperar el ritme i l'alegria de la vida.

—I d'on et ve tanta alegria?

—De Déu, això és molt clar. Jo no tinc diners, ni propietats, ni béns materials... però l'alegria que porto dins estic segur que no gaire gent la té. La meua alegria ve de dalt, de Déu. Li estic molt agraït a Déu. La meua arribada aquí s'emmarca dins d'un disseny de canviar coses i alhora d'evangelitzar, tot i que també tinc ganes de tornar al meu país i transmetre allà les coses que he après.

Samuel Gutiérrez

Actuar: la crítica més eficaç

Més d'un cop s'acusa injustament els cristians de manca de crítica amb les injustícies socials i polítiques, especialment les que afecten el tercer món. A vegades fins i tot se'ns atribueix passivitat i un excés de conformisme. Se'ns posa com a exemple que amb la quantitat de missioners que hi ha a molts països pobres, es troba a faltar una crítica sorollosa contra els sistemes polítics sovint corruptes d'aquells països.

Molts dels missioners i cristians que fa anys que viuen en països pobres potser no destaquen per les seves condemnes aferrissades del sistema polític ineficaç, la corrupció o el poc esperit democràtic del país. Però cal tenir en compte que si la desaprovació directa fos la postura general dels missioners, aquests s'haurien trobat amb traves importantíssimes i molt probablement hauria estat impossible obrir hospitals, escoles i equipaments diversos, i per tant la tasca valuósíssima d'ajuda humanitària s'hauria quedat en les intencions. De poc hauria servit, doncs, la crítica oberta, perquè no s'haurien pogut dur a terme tots els canvis necessaris que aquesta mateixa crítica propugna. De fet, l'actitud de molts cristians arreu del món consisteix principalment a actuar, en silenci, però actuar en definitiva, i aquesta és segurament la crítica més eficaç de totes; la que fa millorar amb fets la vida de les persones i deixa els debats de banda.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Excés d'optimisme?

Em referia, en l'anterior article, a l'observació que fan alguns quan es parla de descristianització: la participació en l'Eucaristia no pot ser considerada l'única expressió de fe. Hi ha no practicants de la missa dominical que són practicants, tanmateix, de principis evangèlics importants.

Tot acceptant la validesa d'aquesta remarca, avisava del perill d'un excés d'optimisme. Podria ser, en efecte, que atribuís-sim significació cristiana a comportaments que vénen d'altres fonts i que, en tot cas, només parcialment coincideixen amb el missatge evangèlic. A diferència d'altres moments històrics, avui, en el nostre món occidental, moltes referències ètiques ben positives sorgeixen del pensament secular, de la laïcitat, i fins i tot de retalls d'espiritualitats més o menys religioses però no cristianes. Una part important de les ONG, moltes accions de solidaritat amb el tercer món, campanyes tan espectaculars com les maratons televisives quan s'acosta Nadal... realitzen tasques que, fa mig segle i menys,

anaven lligades, en el nostre imaginari col·lectiu, a iniciatives de les esglésies. Ens podem felicitar de la seva pervivència en un altre marc... podem celebrar l'afinitat dels seus objectius amb el cristianisme... hi podem pressentir, fins i tot, llavors del Regne... Però no ens podem comportar com l'idiota que assenyalava amb el dit la bona direcció de l'autopista i pensava que els cotxes la seguien gràcies a la seva indicació.

És positiu subratllar, especialment, la centralitat evangèlica de l'amor al proïsme i la seva influència decisiva en el judici final de la història, d'acord amb el capítol 25 de Mateu. I valorar, a partir d'aquí, el compromís amb la transformació de la societat que mantenen molts que no van a missa. Però sense renunciar a la justícia de Jesús que va més enllà de la dels mestres de la llei i els fariseus (Mt 5,20), que demana convertir-se i creure en la bona nova (Mc 1,15), que passa per la netedat del cor (Mt 5,8), que té en compte la biga a l'ull propi (Mt 7,4), que perdona setanta vegades set (Mt 18,22), que confia en el Pare celestial que fa créixer les flors del camp (Mt 5,28) i que veu el que és amagat (Mt 6,6)...

Un excés d'optimisme en l'aspecte ja indicat podria accentuar la manca d'interès en la formació sacramental dels cristians i afavorir aquella concepció racionalista i individualista de la fe, a la qual ja m'he referit. Seria també pecar de reduccionisme presentar la fe com una ètica que cal conquerir a còpia d'esforç, d'opció lliure, d'exigència, de compromís... al capdavant, a còpia de fer, fer, fer... i ignorar les meravelles del que el Senyor fa en nosaltres. Objectivament —per dissort, no psicològicament— un catòlic no practicant s'assembla una mica a Marta, tan atrafegada, que negligia la part millor... (Lc 10, 41).

Ara mateix

Rauxa